

**TALIJANSKI I USTAŠKO - DOMOBRANSKI
DOKUMENTI**

**IZVJEŠTAJ USTAŠKOG VRHOVNOG ZAPOVJEDNIŠTVA
ORUŽNIŠTVA OD 1 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI TRI-
NAESTE PROLETERSKE BRIGADE »RADE KONCAR« KOD
S. PRILIŠCA I VUKOVE GORICE¹**

BRZOGLASNO IZVJEŠĆE

TKO JAVLJA:	VRIEME		KOME SE JAVILO:
Vrhovno zapovjedni- i čtvo Oružništva Nadzorni častnik, gospodarski poručnik Mijo Sekulić	SATI	2000	Toć. 1. i 2. ovog izvje- štaja predao nadzor- ni častnik neposre- dno Zapovjedničtvu grada Zagreba.
	DAN	1.	
	MJESEC	IV.	
PRIMIO: Nadzorni častnik kod brzoglasi u OPERODU Podpukovnik Jagić Rudolf	GODINA	1943.	PREDAO:

SADRŽAJ

1.) 31. III. o.g. oko 0325 sati na putu Pisarovina — Zdenčina kod s. Bratina — 4 km. od s. Pisarovine odmetnici posjekli 40 b.b. stubova.

Spoj sa Pisarovinom prekinut.

Odmetnici otišli u šumu Suvaču — 10 km. j.i. od Pisarovine.

2.) 31. III. o.g. u 16.45 sati na pruzi Karlovac — Zagreb između postaje Zdenčina — Horvati čuvar pruge našao 6 mina koje su postavili odmetnici da bi minirali teretni vlak koji je morao tuda proći poslie nekoliko časaka.

Vlak na vrijeme zaustavljen i mine bez štete odklonjene.

3.) 1. IV. o.g. u 7 sati prostrojbe 10. Ustaške bojne jačine od 4 sati pojačane sa 4 oružnika sa postaje Netretić sukobile

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 1/1—32, k. 22.

#

su se sa jakim odmetničkim snagama proleterske brigade² kod s. Prilišće i Vukova Gorica — 8 km. z. od Netretića.

Poginuo 1 ustaški poručnik i 3 dočastnika. Ranjeno 12 ustaša i 1 domobran postaje Netretić.

Kod odmetnika 12 mrtvih nađeno.³ Odmetnika bilo oko 600.⁴

Zbog jake vatre od strane odmetnika naše snage morale su se povući u 13 sati u svoje postave oko Netretića.

P^r

BR. 117

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 1 TRAVNJA 1943 GOD. O DISLOKACIJI
USTAŠKO-DOMOBRAANSKIH JEDINICA U LIČI¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIĆA	DAN: 1.4.43.	SAT I MINUT: 1600	BROJ: 6
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 1.4.43.	SAT I MINUT: 1745	BROJ: 26

S A D R Ž A J

Za koga: OPERATIVNOM ODJELU

Spoj: Op. broj 3379 tajno

I. Lička na osiguranju puta **Gospić — Karlobag.**
III. Lička na pruzi od južnog izlaza tunela **Sinac**
do željezničke postaje **Janjce.**

² Riječ je o Trinaestoj proleterskoj brigadi »Rade Končar«. Vidi dok. br. 7 i 13.

³ Naši gubici su bili 7 mrtvih i 15 ranjenih boraca.

⁴ Trinaesta proleterska brigada »Rade Končar« imala je tada 615 rukovodilaca i boraca. Vidi dok. br. 3.

⁶ Paraf generala Prpića, zapovjednika Glavnog stožera domobranstva Nezavisne države Hrvatske. Ovaj paraf se nalazi na većini ustaško-domobranskih dokumenata objavljenih u ovoj knjizi.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 1/1—20, k. 22.

f

IX. ustaška sa dvije satnije na pruzi od postaje Studenci do postaj? Bilaj-Ribnik, a sa dvije satnije drži postaju **Gospić** i bunkere u **Gospiću**.
XXXII. ustaška u **Lovincu**.

XXXI. ustaška sa prostora **Medak — Ribnik — Bilaj**.

XXXIV. ustaška i oklopni sat u **Gospiću** kao

udarna snaga.

II. lovačka kao udarna snaga. (2 sata)

XX. satnija 12 p.p. u **Švici**, I. pohodna satnija u s. **Sinac** i posadna satnija u **Otočcu**.

Poslije odbijenih napada na **Medak** i **Brušane** na području već tri dana mir.

I. bojna 12 pp. (1—4).

1 gorska bitn. 2 topa gorska (IV. stajaća gorska bit.).
Op. br. 249/*tajno*

3. Odsjek
P. Tomić

ZAPOLI.*

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 1.4.43. SATI 1908
DEŠIFRIRAO DANA 1.4.43. U SATI 2315 PODPIS: Filković, stk. . .

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČASTNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
14	DAN 1. MJESEC IV GOD. 43 SAT 23 MINUT 30	PODPIS: ČIN: ppk

² Zapovjedništvo operativnog područja Lika sa sjedištem u Gospiću.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 1 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU ČETRNAESTE NO BRIGADE NA KLANAC¹

Telegram

Datum J otpreme
i čas I prijema: 1. IV. 43-XXI sati 22.30

OD KOMANDE V ARMIJSKOG KORPUSA

SUPERSLODI — Operativno odjelj.

i na znanje:

KOMANDI XI i XVIII ARM. KORPUSA

lm
VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLROVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 4664/op.

Br. 5262

Stiglo: 2. IV. 43.

NOVOSTI DANA 1 TRAVNJA 1943 U 18 SATI

Kretanje ustanika:

— Javljeno o kretanju ustanika iz zone Babin Potok (Gospić NH-GO) prema Bogdanoviću (Gospić MK-GM) i iz zone Crna Vlast (Gospić MH-GO) prema Vrtlini (Gospić MH-GM).

Utvrđena prisutnost partizana: u zoni Škare (Setij XV-GQ) 1 formacija sa 2 tenka, a u zoni Turkalji (Ogulin XV-AI) i Modruš (Ogulin XR-AI) bande neутvrđene jačine.

Divizija »RE«:

— Juče, 31 marta, u napadu³ na naše odrede za zaštitu puta sedlo Klanac, o čemu telegram 4627/op. toga dana, proizlaze utvrđeni sljedeći gubici: naši: 11

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Pečat prijema. Nalazi se gotovo na svim talijanskim dokumentima objavljenim u ovoj knjizi.

³ Napad izvršili dijelovi Četrnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 21 i 123.

mrtvih, 18 ranjenih; neprijateljski: 30 mrtvih utvrđenih,⁴ od kojih 1 komandant bataljona, 20 mrtvih vjerovatno; zaplijenjeno 7 pušaka i 1 pištolj.

Noću 1 tekućeg akcija uznemiravanja sa automatskim oružjem i minobacačima od 45 mm na garnizone Brinje i Vratnik (Senj ZP-GZ).

Danas je garnizon Antikom, dobrovolj. milicije Zalužnica⁵ (Gospić KI-GO) evakuisao naselje i povukao se na okolne kote.

Ustanici, dolazeći iz Škara, zauzeli su i zapalili naselje.⁶ Hrvatski su odredi započeli čišćenje zone Raduč (Novi Grad NM-EQ) da sebi probiju put prema Lovincu radi snabdijevanja ovog garnizona i popravka radio-stanice.⁷

Ostali sektori:

— Obična aktivnost patroliranja i postavljanja zasjeda.

Aktivnost avijacije:

— Usljed loših atmosferskih prilika postavljeni zadaci nisu izvršeni.

GENERAL GLORIA
2/IV

1 kopija Ekselenciji
1 „ Odjeljenju »I« (obavješt.)
1 „ Telegrafsko-telefon. odjeljenju
1 „ Komandi kr. karabinjera
2 kopije Operativnom odjelj.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 21.

⁵ Četnici su pobjegli kad su primjetili da se priprema napad na ovo uporište. Napad je pripremala Četvrta NOU brigada Osme divizije. Vidi dok. br. 41, 115 i 126.

⁶ Ovo naselje zauzela je Četvrta NOU brigada Osme divizije. Vidi dok. br. 47.

⁷ Vidi dok. br. 120.

⁸ Datum i paraf stavio je general Mario Robotti, komandant Diuge talijanske armije. Ovaj paraf nalazi se na većini talijanskih dokumenata objavljenih u ovoj knjizi.

**IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG
ARMIJSKOG KORPUSA OD 1 TRAVNJA 1943 GOD. O
ZAVRŠENOM ČIŠĆENJU U ZONI NEVEST — CERA —
VISOKA¹**

Prepis telegrama

Dan odašiljanja

Dan primitka: 1. IV. 43-XXI 23.30 čas.

**OD KOMANDE XVIII ARMIJSKOG KORPUSA
SUPERSLOD1 — OPERATIVNOM ODJELJENJU
KOMANDI V i VI ARMIJSKOG KORPUSA
TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARMIJSKOG KORPUSA**

**VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA²
»SLOVENIJA-DALMACIJA«**

Br. 4962/op.

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5265

Stiglo: 2 travnja 1943—XXI

IZVJEŠTAJ U 18 ČASOVA DANA 1 TRAVNJA 1943

Aktivnost ustanika:

— Primijećena je koncentracija ustanika u zoni Pleševica³ (Knin SR-TI-DP). M.V.A.C.⁴ su ponovo zauzeli Manastir Krupu (Knin QM-DT). Nastavlja se čišćenje od strane M.V.A.C. u zonama Karlovac⁵ (Knin SP-DT), Greda (Knin SP-DP), Bukovac (Knin SP-SR-DR).

Sektor »Bergamo«:

— Završeno Je čišćenje u Nevestu (Šibenik SN-SP-CF), u Ceri (Šibenik SN-CF), u Visokoj (Šibenik SP-CD).

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Pečat prijema. Nalazi se gotovo na svim talijanskim dokumentima objavljenim u ovoj knjizi.

³ Odnosi se na razmještaj bataljona Prve NOU brigade i dvaju bataljona Ličkog NOP odreda. Vidi dok. br. 34.

⁴ Milicia volontaria anti comunista — Antikomunistička dobrovoljačka milicija

⁵ Vjerovatno: Radljevac

Odvedeno je 69 sposobnih ljudi i zaplijenjena su goveda i ovce. Srušena je kuća jednog partizanskog vođe.

Sektor »Zara«:

— U zoni Kamena (Zirje ON-PI-CM) grupa partizana bila je natjerana u bjekstvo od naših trupa.

Zadati gubici: 1 mrtav.

Otkriveno je sjedište partizanske komande i mnogo propagandnog materijala.

Zaplijenjena je jedna puška, 1 pištolj i nekoliko ručnih bombi.

Sektor »Celere«:

— U Skradinu (Šibenik QO-CO) su zarobljena i strijeljana 2 partizanska kurira.

Sektor »Sassari«:

— Normalna aktivnost pretraživanja i zasjeda.

Vazдушna aktivnost:

— Oružano izviđanje u zoni Jerkovići (Knin SN-DN) i Pleševica (Knin SR-TI-DP).

Nebo poluoblačno — more mirno.

GENERAL SPIGO 2. IV
m

1 kopija Ekselenciji
1 „ Pomoć. nač. štaba
1 „ Komandi kr. karab.
1 kopija Inform, odjeljenju*
1 „ Odjeljenju za telekomunikacije
2 kopije Operativnom odjeljenju

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 2 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU ŠESTE I DEVETE NOU BRIGADE NA SINAC I LEŠĆE¹

Telegram

Datum / otpreme

i čas | prijema 2. IV. 43; 23.00

OD KOMANDE V ARM. KORPUSA

SUPERSLODI — operativno odjelj.

i na znanje:

KOMANDI XI i XVIII ARM. KORPUSA

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 4705/op.

Br. 5321

Stiglo: 3. IV. 43.

NOVOSTI DANA 2 TRAVNJA 1943 u 18 SATI

Kretanje ustanika:

Javljeno kretanje IV partizanske brigade² iz zone Dabar' u zonu Ljetišta (Karlovac MH-AD) i grupe ustanika u zoni Vukelići i Egići (Karlovac KI-AI).

Divizija »RE«: %

Hrvatski odredi koji vrše čišćenje zone Raduč, o čemu telegram 4664 od 1 tekućeg, izgleda da su stigli istog dana u Lovinac a da nisu naišli na otpor i dijelom se povratili u Gospić³.

Noću 2 tekućeg hrvatski garnizoni Sinac (Gospić IH-GM) i Lešće (IN-GK) odbili su napad partizana⁴.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Netačno. U Dabru se tada nalazili dijelovi Pete NOU brigade, a Četvrta NOU brigada je bila u rejonu Zalužnice. Vidi dok. br. 15, 17, 18 i 41.

³ O ovom čišćenju vidi dok. br. 118.

⁴ Sinac je napala i zauzela Šesta NOU brigada, a Lešće Deveta NOU brigada. Vidi dok. br. 6, 12, 16, 18, 27, 43, 122 i 126.

Željezničke stanice Sinac i Ramljane⁵ (KI-GK), ustupljene jutros u zoru od naših odreda iz Vrhovina hrvatskom garnizonu, zapaljene su od partizana.

Dio pruge Blata—Jesenica neispravan za konvoje normalne težine uslijed slabog održavanja; u toku su radovi za osposobljenje.

Grupacija Roberti:

Danas 2-og, hrvatski voz u prolasku između G. Dubrave i Tounja naišao je na minu 149, oštećene šine, lokomotiva sišla sa šina. Pruga je odmah popravljena.

Ostali sektori:

Obična aktivnost patroliranja i postavljanja zasjeda.

Aktivnost avijacije:

Bacani protivpropagandni letci na Plaški, Ogulin i Modruš (Ogulin XR-AI). Bombardovano naselje Egići malim bombama. Bombardovani i obasipani malim bombama: Turjanski (Gospić NH-GK), Bogdanovići (MK-GM), Vrtlina (MH-GM). Babin Potok (NH-GO), Škare (XV-GO), Senj, Doljani (Gospić KI-GQ) i Zalužnica (1H-G0). Primijećena postrojenja stanica Lešće i Janjče u plamenu.

Stanje snijega i prohodnost puteva: Vrhovine 2 sm snijega; putevi prohodni.

GENERAL GLORIA

8 kopija

- 1 Ekselenciji
- 1 Nač. štaba
- 1 Pom. nač. štaba
- 2 Operativnom odjeljenju
- 1 Odjeljenju »I« (obavješt.)
- 1 Komandi kr. karabinjera
- 1 Odjelj. za telekomunikacije

⁵ Ramljane su zauzeli dijelovi Devete NOU brigade. Vidi dok. br. 43.

**IZVJEŠTAJ USTAŠKOG GLAVNOG RAVNATELJSTVA ZA
JAVNI RED I SIGURNOST OD 3 TRAVNJA 1943 GOD. O
NAPADU KALNICKOG NOP ODREDA NA NOVI MAROF¹**

BRZOGLASNO IZVJEŠĆE

TKO JAVLJA:	VRIEME		KOME SE JAVILO:
Gl. ravnateljstvo za javni red i sigurnost	SATI	10.35	Zap. grada Zagreba
	DAN	3. travnja 1943.	
	MJESEC	travnja	
PRIMIO: Služb. u GPERODU nadsatnik u prič. Stjepan Radinović	GODINA	1943.	PREDAO: Radinović

SADRŽAJ

Župska redarstvena oblast Varaždin javlja danas brzoglasno u 10 sati:

»Noćas u 23 sata do 3 sata u jutro napadala je jedna jaka skupina partizana Novi Marof². Željeznička postaja i skladište su spaljeni. Pruga je dignuta u zrak, a 30 domobrana zarobljeno.³ Na našoj strani poginula 2 domobrana, a na partizanskoj 1 vojnik. Napadaj na oružničku postaju, lječilište, kotarsku oblast i obćinu je odbijen.

Partizani su se udaljili u pravcu Kalnika, odakle su i došli.

Upravitelj završava i moli intervenciju za očišćenje Kalnika.«

Odmah proslijediti Zap.
grada Zagreba!⁴

P

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/1—2, k. 22.

² Napad izvršio Kalnički NOP odred. Vidi dok. br. 64.

³ U ovoj akciji zarobljeno je 40 domobrana. Vidi dok. br. 64.

⁴ Ovaj dio teksta dopisan je rukom.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 3 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU ČETVRTE NOU BRIGADE NA BRLOG¹

Telegram

Datum f otpreme
i čas (prijema 4.IV.43; 5.30

OD KOMANDE V ARMIJSKOG KORPUSA

SUPERSLODI

i na znanje:

KOMANDI XI ARMIJSKOG KORPUSA
XVIII ARMIJSKOM KORPUSU

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

Br. 4766/op. prot.

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5371

Stiglo: 4. IV. 43/XXI

NOVOSTI DANA 3 TRAVNJA U 18 SATI

Kretanje ustanika:

Partizani² zauzimahu visove s obje strane puta Žuta Lokva — Kompolje (Senj XL-GS).

Jedna brigada³ u Rapajin Klancu nadzire prilaz iz Prokika (ZT-GZ), Brinja i Žute Lokve; druga brigada⁴ u blizini kuća Kompolja nadzire prilaz iz Otočca. Više brigada sa topovima i bacačima uokolo našeg garnizona Brlog⁵.

Front »Lombardia« javlja da su ustanici prekinuli put između Generalskog Stola i mosta kod Lešća (IH-AX) i zakrčili isti most zaprekama.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Četrnaesta NO brigada. Vidi dok. br. 20, 21 i 123.

³ Dijelovi Četvrte NOU brigade Osme divizije. Vidi dok. br. 5, 41, 47 i 118.

⁴ i ⁵ Peta NOU brigada sa Četvrtom NOU brigadom. Vidi dok. br. 37, 41, 47 i 123.

Javljeno je o jakim partizanskim formacijama u zoni Bosiljevo⁶ (XT-BF), Tomašići (IH-BD), Lešće⁷ (IH-AX).

Divizija »RE«:

Danas su partizani napali na garnizon Brlog⁸ (Senj XL-GU) koji je izdržao borbu čitavi dan. Dvije čete upućene iz sektora Brinje sukobile su se u blizini Rapajin Klanca sa ustanicima⁹. Poslije uzaludnog pokušaja da stignu u Brlog povratile su se u Žutu Lokvu sa 2 mrtva i 5 ranjenih.

Mjesta Brlog i Kompolje izgleda da su zauzeli partizani. Garnizon postoji još uvijek. Naredio sam Komandi divizije »Re« da jakom akcijom odmah oslobodi put Otočac — Žuta Lokva, ovlastivši je, ako ustreba, da napusti zonu Vrhovine i zaštitu pruge da bi se povukla u pravcu Plaškog i Otočca.¹⁰

Naknadno ću javiti novosti.

Grupacija Roberti:

Garnizonu Mrkopalj su se predale 3 partizanke.

Ostali sektori:

Obična aktivnost patroliranja i postavljanja zasjeda.

Aktivnost avijacije:

Bombardovani: Turjanski (Gospić NH-GK), Babin Potok (NH-GO), Zalužnica (IH-GO), Doljani (KI-GQ), i Škare (Senj XV-GQ).

Izvršeno izviđanje zone Vrhovine, Otočac, Žuta Lokva i Brinje.

GENERAL GLORIA

V

8 kopija

- 1 Ekselenciji
- 1 Nač. štaba
- 1 Pom. „ „
- 2 Operat. odjeljenju
- 1 Odjeljenju »I« (obavješt.)
- 1 Komandi kr. karabinjera
- 1 Odjeljenju za telekomunikacije

⁶ Ovdje je bila Trinaesta proleterska brigada »Rade Končar«.

⁷ U Lešću su se tada nalazili dijelovi Devete NOU brigade. Vidi dok. br. 11, 27 i 43.

⁸ Napad vršila Četvrta NOU brigada, ojačana minobacačima i artiljerijom. Vidi dok. br. 41, 47, 65, 80, 115, 123 i 128.

• Ove čete je odbio Četvrti bataljon Pete NOU brigade. Vidi dok. br. 41.

BR. 123

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 4 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU ČETVRTE NOU BRIGADE NA BRLOG¹

Telegram

Datum (otpreme 5.IV.43; 01.15
i čas]prijema 5.IV.43; 2.45

OD V ARMIJSKOG KORPUSA

SUPERSLODI

i na znanje:

XI ARMIJ. KORPUSU
XVIII ARMIJ. KORPUSU

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5411

Stiglou5.IV.43.

Br. 4808/op.

NOVOSTI DANA 4 TRAVNJA 1943 U 18 SATI

Kretanje ustanika:

Partizanska brigada² u blizini kuća u Kopolju, o čemu telegram 4766 od 3-eg, ima 2 tenka.

Utvrđen je raspored ustanika između crkve kod Kopolja (Senj XN-GS) i kote Ostrovica (XP-GS) i Metla (XP-GQ).

Divizija »Re«:

Jaki napad partizana na naš garnizon u Brlogu³ nastavio se u toku čitavog dana. Garnizon je davao otpor sve do kasnog poslijepodneva, kada je savladan uprkos pritisku naših odreda i Antikom, dobrovolj. milicije koji su bili poslani iz Otočca ali koje su u blizini crkve kod Kopolja zaustavile jake ustaničke formacije prijeteci im opkoljavanjem.

Garnizon je učinio iznenadni proboj i 7 alpinaca, od kojih 4 ranjena, stiglo je već u Žutu Lokvu. Izgleda da je ostalih 20 alpinaca, uključivši tu i ranjene oficire, uspjelo da sebi probije put. Naknadno ću javiti zadnje novosti.

U Vratnik je poslan XXXIII bataljon crnih košulja.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Peta NOU brigada. Vidi dok. br. 47, 65, 80, 115 i 122.

³ Napad izvršila Četvrta NOU brigada sa jednim bataljonom Pete NOU brigade. Vidi dok. br. 41, 47, 80, 115, 122 i 128.

Da bi se što bolje učvrstio ustanički garnizon u Krivom Putu (Ogulin"ZN-AD) i da bi se spriječilo eventualno opkoljavanje upućena je u Klaričevac (ZL-AB) jedna pojačana četa.

Danas su partizani u blizini Melnica (Senj ZR-GU) napali autokolonu koja je išla u Senj.⁴ Protivdejtstvom pratnje i učešćem garnizona napadači su rastjerani, a autokolona se povratila u 2utu Lokvu. Naši gubici: 3 ranjena.

Divizija »Re« je potvrdila potrebu da se hitno sjedine ; divizijske snage da bi se probio put prema Vratniku, i da se general De Bonis povuče iz Plaškog u Ogulin.

Grupacija Roberti:

Jučer, 3-eg, na dijelu pruge Tounj — G. Dubrava pronađene i uklonjene 2 neeksplozirane granate od 75 mm. jedna mala avionska bomba i sanduk sa električnim mehanizmom.

Noću 4-og, uslijed eksplozije mine, prekinuta je pruga u blizini stražarske kućice 39 (Ogulin XT-AR); na mjestu eksplozije pronađena 3 lješa partizana i 2 puške; pruga je osposobljena jutros rano.

Na dijelu pruge Ogulin — Hreljin pronađena rrv.na postavljena između tračnica; naređeno da se odstrani.

5-ta Grupacija granične straže:

U čišćenju vršenom danas, 4-og, u zoni Ponikve (Sušak UO-AX) naši su odredi natjerali u bijeg grupu ustanika, koji su ostavili 2 mrtva na mjestu.

Ostali sektori: Obična aktivnost patroliranja i postavljanja zasjeda.

Aktivnost avijacije:

Bombardovani i zasuti malim bombama Rapajin Klanac i put (Senj XI-GQ-GS).

Bombardovan i mitraljiran put Kopolje, Vlaški Vrh (Senj XL-GQ) i kote 630, 430 i 421 (XL-GS) gdje je primijećeno kretanje ustanika.

GENERAL GLORIA 01050504

Dato na uvid Nač. štaba

„ „ „ Pom. nač. štaba
Prepis upućen Obavješt, odjelj.
„ „ kr. karab.

⁴ Napad izvršili dijelovi Četrnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 20 i 21.

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE
OD 5 TRAVNJA 1943 GOD. O ZAVRŠETKU OFANZIVE NA
PODRUČJU MOSLAVINE¹**

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	DAN: 5.4.43.	SAT I MINUT: 2145	BROJ: 34
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 5.4.43.	SAT I MINUT: 2325	BROJ: 139

ŽURNO!!

SADRŽAJ

Za koga: OPERATIVNOM ODJELU

Spoj:

Podhvat Virovitica² završen čišćenjem od **Greben** **Moslavačke** planine do ceste **Banova Jaruga — Križ** bez dodira.

Satnija iz 3/4 Gor. zdruga upućena iz **Bučko Kamensko** u smjeru **Zvečeva** naišla grebenom **Gređine** na jak odpor nadmoćnih neprijateljskih snaga.³

Vratila se u **Bučko Kamensko**.

Neprijatelj potom otvorio vatru na krilne postave bojne u **Bučkom Kamenskom**.

Vlastiti gubici: 2 ranjena.

Neprijateljski: 6 mrtvih.

Plien 1 puška.

4 ov. mj. oko 23 sata prebacila se skupina od oko 600 naoružanih part.⁴ sa **Kopčić Brda** preko sela **Ruško-**

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 5/1—47 m k. 22.

² Trajao od 3—5 travnja 1943 god. Cilj mu je bio: Čišćenje Moslavine, gdje se tada nalazio Moslavački NOP odred, jačine dva bataljona. Vidi tom V, knj. 15, izvještaj Druge operativne zone od 3 svibnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

³ Odnosi se na dijelove Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 25 i 132.

⁴ Prvi bataljon Moslavačkog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 15, izvještaj Druge operativne zone od 3 svibnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

vica — Selišće — Vidrenjak sve oko 7 km. sj. i sj. zap. Popovače u šumu Žuticu.

6 ov. mj. poduzeto je čišćenje u tome smjeru, s djelovima koji su učestvovali u podhvat u Virovitica.

Na ostalom području tokom dana nije bilo događaja veće važnosti.

Op. broj 939 taj.

GORDIV⁵

P

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 6.4.43. U SATI 0050
DEŠIFIRAO DANA 6.4. U SATI 0130 PODPIS:

BR. 125

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRANSKOG VOJNOG POVJERENIŠTVA PRI VIŠOJ KOMANDI ORUŽANIH SNAGA »SLOVENIJA-DALMACIJA« OD 5 TRAVNJA 1943 GOD. O ČIŠĆENJU ZONE JUŽNO OD MUCA I ZONE SLIVNO¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 5.4.43.	SAT I MINUT: 1125	BROJ:
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 5.4.43.	SAT I MINUT: 1250	BROJ:

SADRŽAJ

Za koga OPERATIVNOM ODJELU
Spoj: nas 2233 taj.

Novosti u toku 2 ov. mj.

U zoni Prilišće 9 km. ist. Vinica ustaška bojna odbila uz pomoć talijanskih oklopnih samovoza jake upade partizana.²

⁸ Prva gorska divizija sa sjedištem u Daruvaru.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 4/1—13, k. 22.

² Odnosi se na dijelove Trinaeste proleterske brigade »Rade Končar«. Vidi dok. br. 7, 13 i 116.

Zadani gubitci 19 mrtv. i 11 ranj.
 Djelatnost manjih partiz. skupina protiv naših posada u zoni južno **Vrhovine**.
 Naši djelovi kod čišćenja bez otpora neprijatelja dostigli do **Lovinca**.
 Čišćenje zone južno **Muca** i zone **Slivno** sjeveroist. **Vrpolja**. Noćni napadi na četničke postave u zoni **Divin — Bjeljani 1** km s. i. **Fatnica** odbijeni.
 Razviđanje zrakoplovstvom put **Mostar — Nevesinje**.
 Nr. 2255 taj.

P. **HRVOPO³**

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 5.4.43. U SATI 0745 -
DEŠIFRIRAO DANA 0845 U SATI PODPIS: . . .

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA-	PODPIS I ČIN ČASTNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
42	DAN 5. MJESEC 4. GOD. 43. SAT 09 MINUT 00	PODPIS: Dits ČIN: ppk

⁸ Hrvatsko vojno povjereništvo.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 5 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBAMA OKO
OTOČCA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Gospića	DAN: 5.4.43.	SAT I MINUT: 1015	BROJ: 17
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 5.4.43.	SAT I MINUT: 1520	BROJ: 128

SADRŽAJ

Za koga OPERATIVNI ODJEL
Spoj: j—.—

Pukovnik Servatzy krenuo 3. o. m. sa 6 bojna, cestom **Perušić** — **Lešće** radi olakšavanja situacije kod **Otočca**.

Uspio je izbiti na crtu: k. 612 — **Crna Lokva** — željeznička postaja **Janjce** — **Triblovački Vrh** (k. 679). Borba se vodila do kasno u noć, ali nije uspjelo dalje napredovati usljed nadmoćnosti neprijatelja² kao i nemanja teških bacača, topova i ručnih praski, pa su bojne u noći povučene u **Perušić**.

Postave III. Ličke od željezničke postaje **Sinac** do željezničke postaje **Janjce** odmetnici³ su mjestimično bez borbe zauzeli i cijelu bojnu sa svima časticima zarobili.

Po izvještaju jednog odbieglog domobrana bojnik Bumber, zapovjednik bojne, vozio se na motor kotaču sa odmetnikom.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 5/1—48, k. 22.

² Odnosi se na bataljone Devete NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 11, 27, 32 i 115.

³ Deveta NOU brigada Šeste divizije i Šesta NOU brigada Pete operativne zone. Vidi dok. br. 115 i 129.

Posada u selu **D. Sinac** i u selu **Lešće** poslije ogorčene borbe svladane su.⁴

Posada sa željezničke postaje u **Studencima**⁵ povučena.

Posada u **Vrhovinama** odsječena od **Otočca**, jer odmetnici⁶ drže selo **Zalužnicu**.

Veze sa **Otočcem** nemamo.

Na crti **2uta Lokva** — **Brinje** saveznicima od 3. u jutro vode borbu.⁷

Saveznici traže da se II. Lovačka prebaci morem do **Senja**.

Međutim situacija je takova, da za ovo sada nije dovoljna jedna, već bi trebalo dvije bojne.

Neophodno je potrebno da saveznicima ostave svoje snage u **Otočcu** i **Vrhovinama**, jer obzirom na postojeću situaciju za **Otočac** ne možemo dati nijednu bojnu osim Lovačke.

ZAPOLI

Op. broj 262/tajno

Original parafiran sa Prpić
i nalazi se kod šifre.—

Brolich⁸

⁴ Napad izvršila Šesta NOU brigada Pete operativne zone. Vidi dok. br. 16, 18, 120 i 122.

⁵ Željezničku stanicu zauzeli i zapalili dijelovi Devete NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 32, 43 i 115.

⁶ Jedinice Osme divizije i dijelovi Šeste NOU brigade Pete operativne zone. Vidi dok. br. 115, 118, 128, 130 i 147.

⁷ Protiv Četrnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 20, 25, 48, 122 i 129.

⁸ U originalu dopisano mastilom.

**IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG
ARMIJSKOG KORPUSA OD 5 TRAVNJA 1943 GOD. O ZA-
VRŠENOM ČIŠĆENJU U ZONI MUC¹**

PREDMET:

**VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«**

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5480

Stiglo: 6 travnja 1943-XXI

Telegram

Dan i čas f odazil. ianja 6.IV.43
primikā
2.30 čas

OD KOMANDE XVIII ARMIJSKOG KORPUSA

SUPERSLODI — OPERATIVNOM ODJELJENJU

i radi znanja:

V ARMIJSKOM KORPUSU

VI ARMIJSKOM KORPUSU

TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 5161/op.

IZVJEŠTAJ U 18 ČASOVA DANA 5 TRAVNJA 1943

Aktivnost ustanika:

Izgleda da su partizani² koncentrisali sjeverno od s. Pađene (Knin RQ-SI-DN) oko 3 brigade sa ponekim topom malog kalibra, vjerovatno u namjeri da stignu do željeznice.

Sektor »Bergamo«:

Jučer je završeno čišćenje u zoni Muć. Ukupni pretrpljeni gubici: 1 mrtav i 8 ranjenih. Zadati: 40 mrtvih, 6 ranjenih, 2 strijeljana, 594 sposobna čoveka odvedeno. Zaplijenjene su 4 puške, dinamit i stoka. Danas je započeto čišćenje na Rtu Planka (o. Vis RK-BH).

Odvedeno je 226 sposobnih ljudi i nađeno 170 zrna malog kalibra.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Odnosi se na Četvrtu i Desetu krajišku brigadu, Prvu NOU brigadu i Lički NOP odred. Vidi dok. br. 34.

Sektor »Zara«:

U zoni Trebačnik (Knin QM-DT) formacije M.V.A.C., potpomognute od artiljerije i minobacača posade Zegar (Knin QK-DR), odbile su napad partizana³ nakon teške i duge borbe M.V.A.C. su imali 4 mrtva i 10 ranjenih; zadati gubici: provjerena su 23 mrtva, neodređen broj ranjenih i 6 zarobljenih, koji su strijeljani. Zaplijenjena su 4 puškomitraljeza, 23 puške, 2 pištolja.

U zoni Pakoštane (Zirje NH-CU) jedan je partizan ubijen u pokušaju bjekstva.

Prilikom čišćenja zone Kamena (Zirje ON-PI-CN), osim gubitaka već javljenih izvještajem 1 o. m., partizani su imali 1 ranjenog i 7 zarobljenih, koji su strijeljani.

U zoni Udovčić i Kozara (Zirje PL-CM) naše su se trupe za čišćenje sukobile sa partizanima. Nismo imali gubitaka. Zadati gubici: 2 mrtva, neodređen broj ranjenih, 1 zarobljen, koji je strijeljan. Zaplijenjeno je nekoliko bombi.

Sektor »Celere«:

U zoni Jadrtovac (Šibenik RH-CD) pokupljeno je 28 sposobnih ljudi.

Sektor »Sassari«:

Partizani⁴ su napali znatnim snagama talijanske garnizone Pađene (Knin SI-DN), Stara Straža (Knin SN-DN) i položaje Veljuv (Knin ST-DN), Crna Glavica (Knin TI-DL) koje drže M.V.A.C. Napad je bio odbijen uz pomoć artiljerije. Pretrpljeni gubici: 1 M.V.A.C. ranjen; zadati: 57 ubijenih dejstvom artiljerije, 13 zarobljenih, koji su strijeljani. Zaplijenjena su 4 puškomitraljeza i 13 pušaka.

Ukupni broj zadatih gubitaka: provjerena 142 mrtva.

Aktivnost avijacije:

Oružana izvidanja u zoni Pađene (Knin RQ-SI).

Obasipan malim bombama i mitraljiran Medvedak (Knin BL-DN).

Nebo vedro.

GENERAL SPIGO 1800504

6.IV

m

³ Napad vršio Lički NOP odred. Vidi dok. br. 34.

⁴ Riječ je o Četvrtoj i Desetoj krajiškoj brigadi, Prvoj NOU brigadi Šeste divizije i Ličkom NOP odred. Vidi dok. br. 34.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJ-
SKOG KORPUSA OD 6 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBAMA
KOD BRLOGA¹

Telegram

Datum (otpreme
i sat / prijema: 7 travnja 1943; 2.15

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5541
Stiglo: 7.IV.1943

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

SUPERSLODI — operativno odjelj.
i na znanje:

XI i XVIII ARMIJ. KORPUSU

Br. 4819/op.

NOVOSTI DANA 6 TRAVNJA 1943 U 18 SATI

Kretanje ustanika: Partizani primijećeni na kotama
i na odbranbenom rasporedu Janjce (Gospić KI-FX)
i Lešće² (IH-GK).

U Brlogu je situacija ustanika³ nepromijenjena.

Divizija »Re«:

Danas, 6-og, kasno poslije podne sastali su se
u Otočcu bataljon koji je bio u Vrhovinama i bata-
ljon iz Otočca. U garnizon Senj stigla su 3 alpinca i 20
četnika prije ostalih iz garnizona Brlog. Zajedničke
izjave potvrđuju dale otpor garnizona bio vrlo upo-
ran. Odlično držanje alpinaca i četnika. Do sada,

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Šesta NOU i Deveta NOU brigada. Vidi dok. br. 32, 43, 120,
122 i 126.

³ Odnosi se na dijelove Četvrte NOU brigade. Vidi dok. br. 4L
47, 68, 80, 122 i 123.

uključivši i ono što je javljeno telegramom 4870 od 5-og, stiglo je u naše garnizone 64 alpinca, 2 artiljerca i 25 četnika.

Hrvatski bataljon »Lovci«, koji je raspoređen u Gospiću a određen za garnizon Otočac, stigao je danas u Karlobag. Poslano je naređenje da se povrati u zonu Gospić.

Grupacija Vratnik: Ništa da se javi.

Grupacija Roberti: Jučer, 5-og, napali su ustanici u blizini 605/8 km (Sušak VM-AV) našu patrolu za zaštitu pruge; nema gubitaka.

Ostali sektori: obična aktivnost patroliranja i postavljanja zasjeda.

Aktivnost avijacije: Mada su atmosferske prilike bile nepovoljne, izvršeno je izviđanje zone Vrhovine — Otočac. Bombardovana i zasuta malim bombama mjesta Bosiljevo (Ogulin XT-BF) i Lešće (Karlovac IH-AX).

Bombardovana, mitraljirana i zasuta malim bombama zona Brlog — Kompolje i Vrzići (ZT-GS).

GENERAL GLORIA

8 kopija

- 1 Ekselenciji
- 1 Načelniku štaba
- 1 Pom. „**
- 2 Operativnom odjeljenju
- 1 Odjeljenju »I« (obavješt.)
- 1 Komandi kr. karabinjera
- 1 Odjeljenju telekomunikacija

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRAVANSKOG VOJNOG PO-
VJERENIŠTVA PRI VIŠOJ KOMANDI ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA« OD 7 TRAVNJA 1943. GOD
O PRIPREMI AKCIJE ZA DEBLOKIRANJE OTOČCA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 7.4.43.	SAT I MINUT: 1600	BROJ: 44
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 7.4.43.	SAT I MINUT: 1722	BROJ: 189

NAJZURNIJE

SADRŽAJ

Za koga: OPERATIVNI ODJEL

Spoj: . — . —

Pukovniku Gustoviću. V. armejski korpus priprema akciju za deblokiranje Otočca u dvije faze.²

I. faza — otvaranje puta Žuta Lokva — Otočac sa oko 7 svojih bojna pravcem od Otočca, a sa oko 5 bojna i djelovima 17. Ustaške pripremljene bojne pravcem od Žute Lokve.

Ovo se ima izvršiti 8. i 9. travnja.

U ovoj akciji ne učestvuju naše snage sa pravca Gospić, ali se imaju prikupiti 9. travnja do mraka na crti: Sv. Vid—kota 611—kota 628—kota 718 (sjeverno od Perušića) naše 4 bojne među kojima bez uvjetno i druga Lovačka.

Ako je moguće prikupite i više, osobito još i L. bojnu 12. pukovnije, ali pazite na Gospić i osiguranje leđa kao i vezu sa Karlobagom.

Prostoriju jugoistočno Gospića napustite ali po potrebi možete ostaviti u Medku četnike, a u Bilaju najviše jedan sat.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 7/1—4, k. 22.

² O ovoj akciji vidi dok. br. 33, 37, 48, 65, 80, 130, 135, 139 i 147

Grupiranje na pomenutoj crti više na desnom krilu. U toku I. faze: prikupljanje, razviđanje i priprema za napad.

II. faza uslijediti će najvjerojatnije 10. travnja napadom ujedinjenih Talijanskih snaga sa sjevera pravcem Otočac — Janjce i jednovremeno našim snagama sa juga pravcem Perušić — Janjce.

Čilj: otvaranje puta Otočac — Gospić.

Zapovjed za II. brigadu dobiti ćete preko Talijanskog' častnika za vezu nadporučnika Ostani.

Po otvaranju puta i završetka II. faze uputiti u Otočac II. Lovačku, sve djelove I. bojne 12. pukovnije i IX. Ustaške bojne. Sa ovim snagama i onima koje su sada u Otočcu osigurati Otočac i put Otočac — Žuta Lokva.

Po potrebi upotriebiti i 17. Ustašku pripremnu bojnu iz Krivog Puta ako je Talijani dadu, a sa ostatkom snaga pouzdano braniti Gospić i vezu do Karlobaga, čije osiguranje po potrebi ojačati poslie akcije. Bacači i teško naoružanje za akciju Talijani ne mogu dati.

Pomoći će vas zrakoplovstvom.

Pripremite platno za razpoznavanje.

Ručne bombe i pogonsko tvorivo stiže u toku 8. travnja u Karlobag.

Poduzmite potrebno za pouzdanu preselicu do Gospića.

O razvoju događaja izvještavajte jednovremeno Glst. 1 Hrvopo.

Pr.mitak potvrditi.

Broj 2319

HRVOPO

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 7 TRAVNJA 1943 GOD. O ČIŠĆENJU U ZONI OGULINA¹

Telegram

Datum i otpreme
i čas | prijema: 8.IV.43; 3.00

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA
SUPERSLODI — operativno odjelj.
i na znanje:
KOMANDI XI i XVIII ARMIJSKOG
KORPUSA

**VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE**

Br. 4954/cp.

Br. 5596
Stiglo: 8.IV.43.

NOVOSTI DANA 7 TRAVNJA U 18 SATI

Kretanje ustanika:

Situacija u zoni Otočac — Gospić nepromijenjena.

Divizija »Re«:

U operaciji premještanja bataljona iz Vrhovina u Otočac, o čemu telegram 4819 od 6-og, odredi su naišli na jak otpor neprijatelja,² savladali ga i odbili pokušaj napada sa nekoliko tenkova. Gubici: naši: 4 mrtva, od kojih 1 oficir, poručnik Mario Mirabile iz 1-og pješ., i 67 ranjenih, od kojih 4 oficira; gubici neprijatelja neutvrđeni.

Grupaciji Vratnik:

Nastavlja se pristizanje pokretnih odreda koji su na raspoloženju generala Fabbri-a. Šest slučajeva lakšeg smrzavanja uslijed bure kod XXXIII bataljona crnih košulja u zoni Vrata.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Petnaesta NO brigada, sa jednim bataljonom Šeste NOU brigade Pete operativne zone i tri tenka, i dijelovi Devete NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 80, 115, 126 i 128.

Grupacija Roberti:

U čišćenju koje su danas, 7-og, vršili naši odredi u zoni Turković Selo — Brestovac — Vitunj (Ogulin XL-XN-AT) pronađeni su partizanski dokumenti.

Ostali sektori:

obična aktivnost patroliranja i postavljanja zasjeda.

Aktivnost avijacije:

Izviđanje zone Bosiljevo (Ogulin XT-BF) i pruge Delnice — Ogulin — Generalski Stol. Zasute malim bombama i mitraljirane kuće u blizini mosta u zoni Tomašići (Karlovac IH-BD) na čijem je putu zapaženo 6 prekida.

Bombardovana, mitraljirana i zasuta malim bombama mjesta Brlog (Senj XL-GU), Kompolje (XL-GS), Vrzići (ZT-GS), Škare (XV-GQ), Lešće (Gospić IH-GK), Sinac (IH-GM), Ramljane (LI-FX), Turjanski (NH-«GK), Kuzmanovača (NH-FT), Doljani (IH-KI-GQ).

U nadlijetanim zonama protivavionska vatra.

Stanje snijega i prohodnost puteva: u zoni Delnice 20 sm, putevi prohodni sa lancima.

GENERAL GLORIA

8 kopija

- 1 Ekselenciji
- 1 Načelniku štaba
- 1 Pom. „
- 2 Operativ, odjeljenju
- 1 Odjeljenju »I« (obavješt.)
- 1 Komandi kr. karabinjera
- 1 Odjeljenju telekomunikacija

IZVJEŠTAJ KOTARSKJE OBLASTI GAREŠNICA OD 8 TRAVNJA 1943 GOD. O OFANZIVI PROTIV MOSLAVAČKOG NOP ODREDA NA PODRUČJU GAREŠNICE¹

KOTARSKA OBLAST GAREŠNICA

Taj: broj 215/1943.

Garešnica, dne 8. travnja 1943.

Predmet: Akcija vojske protiv partizana na području kot. oblasti Garešnica — započela.—

Na taj. br. 1015—43.

VELIKOJ 2UPI BILOGORA

Bjelovar

W :

Savezno gornjim naređenjem izvješćuje se, da je predmetna akcija² završena 6. travnja 1943. g.

Prema primljenim podacima ova akcija nije završila s uspjehom, jer je partizanima³ uspjelo izmaknuti iako je kod ove akcije sudjelovalo oko 8 bojni, naših i njemačkih. Kuda su partizani pobjegli odnosno kuda su se sklonili nije poznato. Izgleda da su se partizani povukli duboko u šumu Garjevica, kada je naišla vojska, a vojska nije išla u šumu. Osim toga prema primljenim podacima vojska nije bila u Malom Prokopu, občine Garešnica gdje se nalazi štab partizana.—

Prigodom ove akcije na području kotarske oblasti ubijena su 3 partizana u Vel. Bršljanici, občine Vukovje, i zarobljene 3 puške. Jedan partizan je ranjen u Dišniku, občine Garešnica, kojem je uspjelo pobjeći.—

Osim toga u Dišniku, občine Garešnica, uhvaćeni su bez pušaka sljedeći partizani:

Klasić Stjepan, star 30 god., rkt. vjere oženjen, otac 2 djece iz Dišnika,

Kajgana Vaso, star 35 g., pravoslavne vjere, otac 1 djeteta, iz Dišnika,

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 14/1—41, k. 22 A.

² Protiv snaga Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 83 i 124.

³ i ⁴ Odnosi se na Moslavački NOP odred. Vidi dok. br. 83 i 133.

Sladić Stevo, star 23 g., pravoslavne vjere, neoženjen, iz Dišnika,

Banović Nikola, star 38 god., pravoslavne vjere, oženjen, otac 1 djeteta,

Martinić Slavko, star 42 g., rkt. vjere, oženjen, otac 6 djece, iz Dišnika,

Kajgana Tomo, star 60 g., pravoslavne vjere, oženjen, otac 7 djece, iz Dišnika.

Svi napried navedeni, osim posljednjeg svojedobno su dobili pozive za vojsku, ali se pozivu nisu odazvali.

Prema izvješću oružničke postaje u Garešnici navedeni su partizani. Svi navedeni prepraćeni su I. gorskoj diviziji u Daruvar.

Prigodom predmetne akcije kod naše vojske na ovom području nije bilo gubitaka ni ranjenih. To su za sada svi podatci koje je ova kotarska oblast mogla prikupiti o predmetnoj akciji.

Prema primljenim podatcima koji su posve vjerodostojni, partizani⁴ se ponovno nalaze u selu Dišniku, Mali Prokop i Popovac, občine Garešnica, kuda su se povratili dana 7. travnja 1943. g.

Prema tome situacija na ovom području je sada ista kao i prije akcije.

Moli se prednji izvještaj uzeti na znanje.—

Izvještaj predložen i župskoj redarstvenoj oblasti.—

i

ZA DOM SPREMNI!

V.D. kotarskog predstojnika
Drag. Skojić v.r.

Broj: V.T. 2/62—1943.

Za točnost priepisa jamči:

(M.P.)⁵

Odjelni upravitelj
za vezu sa državnim vlastima:
(Prof. M. Eterović)
M. Eterović

⁵ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Kotarska oblast Garešnica.

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE
OD 8 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU SEDAMNAESTE NO
BRIGADE NA BUC¹**

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	DAN: 8.4.43.	SAT I MINUT: 0130	BROJ: 47
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 8.4.43.	SAT I MINUT: 0957	BROJ: 205

S A D R Ž A J

Za koga: OPERATIVNI ODJEL

Spoj: . — . —

Pri razviđanju u smjeru s. **Zabrdski Popovci** napadnuta je jedna satnija bojne u **Buču** vrlo jakim neprijateljskim snagama.²

Zapovjednik bojne pokrenuo je celu bojnu no ni s njom nije mogao neprijatelja razbiti već se morao vratiti u **Buč**.

Jačina neprijatelja 800 do 1000.

Neprijatelj sledio bojnu i potom napao **Buč** no donkle odbijen. Radi stanja kod **Buča** upućena bojna iz **Bučkog Kamenskog** u pomoć.

Ista se uz gubitke probila u **Buč**.

Od sinoć su obje bojne napadnute³ promjenljivom jačinom sa svih strana, osobito sjeverne.

Dosadašnji vlastiti gubitci — 11 mrtvih, 6 ranjenih. Izgubljeno tri strojopuške, devet pušaka, šest kareta sa topničkim streljivom.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 8/1—9, k. 22.

² Napad vršili dijelovi Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 25, 35, 71, 75 i 138.

³ Napad su vršili dva bataljona Dvanaeste NOU brigade i tri bataljona Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 35, 36, 71, 75 i 108.

f

Neprijateljski — pet mrtvih nađenih, među njima jedan zapovjednik bojne.⁴

Ima ih ali oko 20.

Plien: 4 puške.

Za sutra traženo preko Njemaca snažno bombardiranje sela **V. i M. Budići, Zabrdski, Koturić, Ožegovci, i Veliko Brdo.**

Molim za **DVO** bombardiranje i sa vaše strane intervenirajte.

Na ostalom području nije bilo događaja od većeg značaja.

Op. broj 956

P

GORDIV

BR. 133

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE
OD 8 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI OKO BUČA¹**

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	DAN: 8.4.43.	SAT I MINUT: 2300	BROJ: 57
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 9.4.43.	SAT I MINUT: 0140	BROJ: 230

SADRŽAJ

Za koga: OPERATIVNI ODJEL

Spoj: . — . —

Tokom celog dana traju borbe oko **Buča.**²

Posle uspjelog bombardiranja iz zraka vlastite bojne izkoristile zabunu i razbile partizanske dielove u smjeru sjeveroiztoka.

⁴ U napadu na ovo uporište nije poginuo nijedan komandant bataljona. Vidi dok. br. 71 i 75.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 9/1—6, k. 22.

² Borbu su vodili dijelovi Dvanaeste NOU brigade i Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 35, 36, 71, 75, 108, 132, 137 i 138.

Tom prilikom 16 partizana ubijeno, 7 zarobljeno. Na crti 471—s. **Koturić**—572 neprijatelj dao ponovno ogorčen odpor,³ a kako su druge snage sa **Metle**⁴ udarile u bok i pozadinu naših djelova, a partizani južno od ceste napali **Buč**, bojne se povukle u **Buč**. Od 1600 sati neprijatelj ponovno obkolio **Buč** i **tuče** teškim bacačima.

Povoz cbiju bojna uništen, preselica jačine satnije sa ranjenicima iz **Buča** nije se mogla probiti prema **Španovici**.

Druga preselica sa jakim osiguranjem i streljivom nije se mogla probiti iz **Španovice** u **Buč**.

Sve do pada mraka traje jak napad na posadu.

Od zarobljenika utvrđeno, da je tu 4. divizija sa XII. i XVII. brigadom⁵ sa velikim brojem strojnica i pet teških bacača.

Ukupna jačina oko 1400.

Vlastiti gubici do 1600 sati 1 mrtav, 2 ranjena.

Daljni gubitci sada još nepoznati.

Ako dotur streljiva preselicom jačine bojne neće uzpjeti, prebiti će se bojne iz **Buča** u **Španovicu**.

Razviđanjem utvrđeno, da se noću 7. na 8. o. m. iz prostora sela **Imsovci** — **Sokolovac** smjerom južno **Hercegovca** prebacila u **Moslavinu** snaga od oko 2000 partizana⁶ vjerovatno sa ženama i djecom.

Navodno imaju namjeru napasti **Garešnicu**.

Navodno su u **Moslavini** ponovno prikupljeni Slavonski i Moslavački odredi.

Manje skupine partizana primjećene u prostoru Bi-jela — Pakrani.

Op. broj 966 tajno

P

GORDIV
9/II D

³ i ⁴ Odnosi se na snage Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 35, 36, 71 i 75.

⁶ Napad su vršile Dvanaesta NOU i Sedamnaesta NO brigada. Vidi dok. br. 35, 36, 71, 75 i 108.

^c Drugi bataljon Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 83 i 131-

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 8 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU KALNIC-
KOG NOP ODREDA NA RUDNIK LADANJE¹**

ZAPOVJEDNIČTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

Op. Br. 1101/Tajno
U Sisku, dne 8. travnja 1943.

Predmet: Dnevno izvješće j
I.D.Z. za 8. travanj 1943. »Veomo žurno«
do 18 sati.

Tajno!

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA
(Operativni odjel).

Savezno zapovjedi Glst. Op. Br. 3219/Tajno od 9. VIII.
1942c, dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:
(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. A. — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

Po svim izgledima nalaze se jake partizanske skupine² u prostoru iztočno od želj. pruge Petrinja — Maja. Pojava pojedinih skupina 7/8. IV. o. g. u selima Mošćenica (5 km juž. od Siska), Pračno, Komarevo i Budičina je dokaz za to.

Prema izvješćima zapovjedništva V. gorskog zdruga skupine sa prostora iztočno od Maje kreću se u pravcu sjeveroiztočno, radi toga postoji stalna opasnost za želj. prugu Caprag — Sisak i Sisak — Sunja — (o ovome željez. osiguranje i zapovjedništvo 2. pješ. divizije obaviješteni). Iztočni rub područja V. gorskog zdruga i 130. Rez. gren. pukovnije je tako reći otvoren, budući da su postrojbe 2. pješ. divizije uglavnom skupljene oko Kostajnice. Bilo bi poželjno da se premjesti jača postrojba te divizije u prostor Blinjski Kut — Brđani, ili u prostor Blinja (11 km jug. zap. od Blinjskog Kuta).

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 8/1—32, k. 22.

² Banijski NOP odred. Vidi dok. br. 115, 138 i 153.

**1. B. — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI o
NEPRIJATELJU:**

OPERATIVNO PODRUČJE GRADA ZAGREBA:

1. — 8.IV. o.g. u 0300 sati jedna skupina partizana izvršila je napad na ugljenokop D. Ladanje³ (14 km zap. od Varaždina).

Gubitci: 1 domobran zarobljen, 17 domobrana razoružano i svučeno, a 6 domobrana nakon borbe pobjegli.

2. — Oko 100 partizana prikuplja se u s. Željeznica (5 km jug. izt. od Ivanca).

80 domobrana I. topničkog sklopa uputit će se u s. Željeznicu (5 km jug. izt. od Ivanca).

OPERATIVNO PODRUČJE 1. PJEŠAČKE DIVIZIJE:

1. — 7.IV. o.g. po primljenom izvješću da partizani imaju održati zabavu u s. Tomas (6 km izt. od Ejelovara) upućena je 1. pohodna sat 1. pješ. pukovnije. Poslije slabijeg okršaja partizani su se razbjegli.

8. IV. o. g. upućena je 2. pohodna sat 1. pješ. pukovnije iz Bulinca radi pretraživanja ove prostorije, — na odmetnike se nije naišlo.

2. — 8. IV. o. g. ujutro jedna naša obhcdnja sukobila se sa oko 30 partizana⁴ kod s. Zarići (3 km sjev. zap. od Lepavine). Partizani su odbijeni.

Gubitci: 1 domobran poginuo, 1 ranjen.

OPERATIVNO PODRUČJE V. GORSKOG ZDRUGA:

1. — Prema izvješću zapovjedništva V. gorskog zdruga u okolici Vojnića prikupila se jedna veća skupina partizana, navodno sa 4 okiopijena kola.⁵

2. — U noći od 6/7. IV. o. g. u Glinskim Poljanama (10 km sjev. izt. od Gline) izgorjela je občina.

3. — U noći 7/8. IV. o. g. upala je jedna skupina partizana u s. Budičina (14 km jug. zap. od Blinjskog Kuta) i otjerala 18 komada blaga.

O ovome izvješteni: zapovjedništvo 2. pješ. divizije i Kompanie Voigt (za osiguranje željez. pruge).

4. — Noću 7/8. IV. o. g. oko 2400 sata upale su partizanske skupine⁶ nepoznate jačine u sela: Mošćenica, Pračno i Ko-

³ Napad izvršila jedna četa Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 64 i 138.

* Dijelovi Kalničkog NOP odreda.

⁵ Podatak je netačan. Na ovom području operisao je u toku mjeseca travnja samo Kordunaški NOP odred. Ovaj nije imao bornih kola.

⁶ Dijelovi Banijskog NOP odreda

marevo (6—7 km juž. od Siska). Koliko je do sada poznato odveli iz Masćenice oko 12 ljudi.

Izgleda da se 8. IV. o. g. poslije podne jedna jača skupina partizana nalazila u šumi Stari Gaj (6 km jug. izt. od Mošćenice).

5. — Razviđanje dijelova V. gorskog zdruga — bez događaja.

1. C. — VLASTITE NAMJERE:

2. — POKRETANJE I PREMJEŠTAJ VLASTITIH CETA:

a) 5. IV. o. g. upućena je 3. sat 37. ustaške bojne iz Bjelovara kao posada u Đurđevac.

b) — 6. IV. o. g. vratila se Koturaška polubojna iz podhvata. 2 dana ova polubojna neće biti sposobna za podhvate zbog razkuživanja.

c) 1. sat XVI. ustaške bojne premještena je iz Gline u Caprag za osiguranje veleobrotnih poduzeća.

3. — Nije bilo.

NAKNADNO SE SAZNALO:

1. — 8. IV. o. g. između 0200—0300 sati jedna skupina od oko 100 partizana napala je s. Svibovec i Leskovec⁷ (5—7 km izt. od Var. Toplica) i odvela 8 osoba, i 100 legionara, domobrana i oružnika koji su se u tim selima posebničkim poslom nalazili.

2. — 7. IV. o. g. u 2320 sati napalo oko 100 partizana na Var. Toplice sa sjevera.⁸

Napad odbijen.

Po nalogu Zapovjednika
Glavar stožera,
pukovnik (Klišanić)
Klišanić

P

⁷ i ⁰ Napad izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 64 i 138.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 8 TRAVNJA 1943 GOD. O ZAUZIMANJU PLAŠKOG OD STRANE DIJELOVA ŠESTE NOU BRIGADE I PRVOG KORDUNAŠKOG NOP ODREDA¹

Telegram

otpreme: 9.IV.43
Datum 02.20
i čas prijema: 9.IV.43
03.20

**OD KOMANDE V ARM. KORPUSA
SUPERSLODI**

i na znanje:

KOMANDAMA XI i XVIII
ARM. KORPUSA

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5664
Stiglo: 9.IV.43.

Br. 4995/op.

- 1 k^opⁱ3^a Ekselenciji
- 1 „ Načelniku štaba
- 1 „ Pom. „
- 2 kopije Oper, odjelj.
- 1 kopija Odjelj. »I« (obavješt.).

NOVOSTI DANA 8 TRAVNJA U 18 SATI

Kretanje ustanika:

Utvrđena prisutnost poznatog Tita u Škarama² (Senj XV-GQ).³

Javljeno o prisutnosti novoformirane VIII brigade,⁴ u jačini od 500 ljudi, u Cetinu (Ogulin XI-XL-AX) i dvaju bataljona, svaki sa po 250 ljudi, u Trboviću i Poljani (XI-AV) s na-

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Netačno. Vrhovni komandant NOV i PO Jugoslavije, drug Tito se tada nalazio sa Vrhovnim štabom u rejonu Kalinovika.

³ U originalu iznad i sa strane ovog reda dopisano crvenim mastilom: »Ukoliko nije učinio V korpus, poslati avijaciju da zasipa bombama Škare. 9. IV. Robotti.«

⁴ Tada nije bila formirana nikakova jedinica. Vjerovatno se odnosi na bataljone Kordunaškog NOP odreda.

TELESCRITTO

bg.

partenza	9/4/1943 XII
Arrivo	02/20
arrivo	9/4/1943 XII
	03/30

DA COMANDO V CARM

AT SUPERSELODA OPERAZIONI
et per conoscenza

AT COMANDO XI ET XVIII CARM

1 copia Eccecell.	1 copia CC.RR.
1 " Capo S.M.	1 " Uff. Tel.
1 " Sottocapo S.M.	
2 " Ufficio Op.	
1 " Ufficio "i"	

Nr. 4995/Op. NOVITA' ORE 18 GIORNO 8 APRILE 1943 XII.

MOVIMENTO RIBELLI.

Accertata presenza noto Tito at Skara (Senj IV-GQ).
 Segnalata presenza VIII brigata di nuova formazione della forza
 500 uomini at Cetin (Ogulin II-IL-AX) edue btg. ciascuno di 250 uomi
 ni at Trbovko et Poljana (II-AV) con interdimento interruzione linee
 ferroviaria at Galleria di quota 425 (IX-AX) et Galleria di quota
 358 (XV-AI) et attaccate poi Gomirje.
 Plaski (Karlovac XI-AP) risulterebbe occupata partigiani, et cet
 nici ripiegati su Josipdol.

DIVISIONE RR.

At parziale modifica 4954 del 7 carr. nostri feriti ascendono at 52
 di cui 6 ufficiali.
 Scoppe consolidare sicurezza presidio Otocac sono state occupate
 alture circ. stanti l'abitato.

REGT. WRANIK.

Effettuati movimenti onde raggiungere solitamente reparti in linea.
 attestamento per operazioni giorno 9.

REGT. ROBERTI.

Eseguite ricognizioni con T.B.9 et I.B.10 linee ferroviaria Ogulin-
 Elaso (Sussek US-AP). Disposto per stanette tiri notturni artiglieria
 da Trbovsko et donati salone rastrellamento con un btg. da Ogulin in
 zona nord et sud-est ferrovia Lubisino Gomirje (III-AV-KI-AI).

SONA COSTIERA.

In azione perlustramento pendici nordest Gricane (Sussek VM-AP) su
 otra pattuglia fuggiva elementi partigiani appostati su alture anti-
 stanti. Nessuna perdita da parte nostra, non potuto precisare quelle
 avversarie.

V REGT. GAR.: Normale attivita di pattugliamento e perlustrazione..

ATTIVITA' AVIAZIONE.

Tentato bombardamento spazamento zona Brlog Konpolje (Senj
 XI-GU-OS). Missione non potuta eseguire per proibitive condizioni di
 meteoriche.- Fioglia, vento, nubi al suolo. Stato neve et traspa-
 rilita con catene.- Zona costiera forte buia.-

GENERALE G L O R I A

9.11

mjerom da poruše željezničku prugu u tunelu kote 425 (XN-AX) kao i tunel kote 338 (XV-AX) pa da zatim napadnu na Gomirje.

Plaški (Karlovac KI-AF) izgleda zauzeli partizani,⁵ četnici su se povukli u Josipdol.

Divizija »Re«:

Djelomično se ispravlja izvještaj 4951 od 7 tek; naši ranjeni dostižu 62, od kojih 6 oficira.

Radi sigurnosti garnizona Otočac zauzeti su visovi oko mjesta.

Grupacija Vratnik:

Izvršeni pokreti da bi se izvršio raspored jedinica na liniji ravnanja za operacije na dan 9 o. m.

Grupacija Roberti:

Vršeno izviđanje pruge Ogulin — Plaše sa blindiranim vozom 9 i blindiranim vozom 10. Za noćas naređena noćna artiljerijska paljba iz Vrbovskog, za sutra—akcija čišćenja sa jednim bataljonom iz Ogulina u zoni sjeverno i jugozapadno od pruge Ljubošina — Gomirje (XN-AV-XI-AX).

Obalska zona:

U akciji čišćenja sjeveroistočnih padina Grižana (Sušak VM-AP) naša je patrola natjerala u bijeg partizane koji su bili na prednjim visovima. Nije bilo gubitaka na našoj strani, neprijateljske gubitke nije bilo moguće utvrditi.

V Grupacija granične straže:

Obična aktivnost patroliranja i postavljanja zasjeda.

Aktivnost avijacije:

Pokušano bombardovanje i obasipanje malim bombama zone Brlog — Kompolje (Senj XL-GU-GS). Zadatak nije bilo moguće izvršiti zbog nepovoljnih atmosferskih prilika. Kiša, vjetar, oblaci do zemlje.

Stanje: snijeg i prolaznost sa lancima. U obalskoj zoni bura.

GENERAL GLORIA

9/IV

m

⁵ Dijelovi Šeste NOU brigade i Prvi kordunaški NOP odred. Vidi dok. br. 14, 115, 122 i 123.

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GRADA ZAGREBA OD 9
TRAVNJA 1943 GOD. O OPERACIJAMA I AKCIJAMA NA
PODRUČJU GRADA ZAGREBA¹**

I. DIO

OPERACIJE I AKCIJE

u kojima su učestvovalе pojedine čete na operativnom području grada Zagreba u mjesecu **ožujku** 1943. god.

A.) OPERACIJE I AKCIJE.

- 1.III.1943. = Napad neustanovljenog broja partizana na Ludbreg² odpočet 28.11.1943. u 23.30 sati, završen 1.III.1943. u 03.45 sati. Cilj napada tamošnja željeznička postaja i pčsta. Napad odbijen. Vlastitih gubitaka nije bilo. Neprijateljski gubitci nepoznati.
Ludbregu u pomoć upućena I. bojna Dom. Sred. Škole iz Varaždina, koja je tamo stigla nakon odlaska partizana. Pretraga Ludbrega ostala bezuspješna.
- 7.III.1943. = Neću od 6/7. III. 1943. kod Budinščine prerezana 2 brzoglasna stupa. U kraju cko Konjšćine i Budinščine nađeni razbacani letci komunističkog sadržaja. Takvi letci nalaženi su i ranije još pred dva mjeseca razbacani u okolici.
- 9.III.1943. = Završena akcija podhvata »Mirko«,³ koja je bila odpočeta 27.11.1943. god. Vlastitih gubitaka nije bilo. Protivnički gubitci neustanovijeni.
- 10.III.1943. = U 01.20 sati oko 50—100 partizana napali sa sviju strana željezničku postaju Konjšćina. Borba je trajala oko 5—10 minuta. Straža od 10 domobrana 1. sati Križevačke stražarske bojne razoružana i ostavljena na postaji. Odnešeno im je 10 Manlicher-pušaka sa streljivom, 15 bombi, nadalje 3 kabanice, 3 gunja i 5 pari cepela.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 6/2—25, k. 53.

² i ³ Napad izvršio Kalnički NOP odred. Vidi tom V, knj. 13,

Željeznička postaja i prozori na istoj mjestimično oštećeni od pušćanih zrna. Brzoglasne i brzajavne naprave nisu oštećene, osim što je pokidano nekoliko žica. Partizani su došli s područja Sv. Ivan Zelina, kamo su se i povukli.

- 14.III.1943. = Razviđanje iz Ludbrega pravcem s. Globočec —s. Čukovec po novačkoj sati I. konjan. sklopa. U 08.30 sati sat stigla u s. Čukovec, obkolila selo, obavila pretres po kućama u tom selu, te je ustanovljeno da manje grupe partizana gotovo svake noći prolaze iz pravca s. Segovina preko s. Čukovec i s. Globočec u nizinu, pa su upravo prošle noći (12/13. III. 1943) posjetili s. Čukovec i s. Globočec te nekoliko klijeti. Tamo su obhodnje pronašle ostatke njihovog jela. Partizani su odatle zorom nestali u šumi jugozapadnim pravcem.

Zadatak razviđanja završen je u 10.00 sati. Sat se vratila pravcem s. Čukovec — k. 302 — k. 217. — Ribnjak Suma — Katalena — Ludbreg, češljajući šume, bez da je pri tome došla u dodir s partizanima.

- 15.III.1943. = Nov. sat I. konjan. sklopa izvršila razviđanje pravcem: Ludbreg — s. Hrastovsko—s. Leskovec — dolina Bednje — Varaždinske Toplice — i to radi pročišćenja s. Slanje — doline Bednje od oartizana. Polazak u 15.00 sati. Obkolivši s. Hrastovsko, pretresavši kuće nije se ništa moglo ustanoviti iz čega bi se dalo zaključiti na dolazak partizana u to selo. Obkolivši s. Slanje, obavljen je pretres po kućama i preslušani su očevidci odvođenja poručnika Hortav Valenta. Prema primljenim obavijestima upalo je u s. Slanje te noći oko 30 partizana s jednom ženskom. Bili su slabo naoružani, gotovo polovica ih je bila bez oružja. Iz nekih trgovina odnijeli su razne artikle, te nestali pravcem k. 218, gdje su po obhodnji nov. sati I. konjan. sklopa nađeni tragovi krvi.

U s. Slanju nov. sat I. konj. sklopa prenoćila je, a u 23.15 sati partizani su izvršili jak napadaj na sat iz pravca Baloni — Brusnica.⁴

* i ⁵ Napad izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda.

Sudeći prema vatri moglo je biti oko 40 pušaka sa 2 parabela. Nakon kraće borbe napadaj je odbijen vatrom pušaka i 2 strojnice. Neprijatelj se povukao u šumu. Radi mraka i šume nije se moglo ustanoviti pravac odstupanja.

- 16.III.1943. = U 06.45 sati, u produženju zadatka predhodnog dana, nov. sat I. konjan. sklopa zatvorila je s. Gornje Poljane. Pretres sela bez rezultata. U 10.00 sati nakon što je pročešljana, dolina Bednje, pov. sat stigla je u Var. Toplice. Razviđanje bez rezultata.
- 17.III.1943 = 1. pohodna sat 14. pp. završila krstarenje u prostoru Podrute — Konjšćina, odpočeto dne 15. III.1943. Vlastitih gubitaka nije bilo, neprijateljski gubitci nepoznati.
- 18.III.1943. = Noću 17/18. III. 1943. napadnuta po partizanima posada Stoidraga.⁵ Napadaj odbijen bez vlastitih gubitaka. Protivnički gubitci nepoznati. U 07.00 sati nov. sat I. konjan. sklopa iz Ludbrega krenula pravcem Puhlaki — Vinogradci — Crnoglavac—s. Globočec sa zadatkom pročišćenja tog prostora od partizana, koji su se ovdje dan prije pojavili. U akciji učestvovala jedna bojna i koturaška sat iz Koprivnice. U 11.00 sati zaposjeli s. Segovinu, pretresli ga, bez uspjeha. Partizani predhodno odveli dvojica kola iz s. Segovina i to za prijevoz ranjenika, a prema dobivenim podacima izmakli su jugozapadnim pravcem preko s. Radeljeva. Završeno čišćenje prostorije Varaždin — Ludbreg — Marija Bistrica, koje je po zapovjedi I. dom. zbora Op. br. 766/taj. od 13.III.1943 bilo odpočeto dne 16.III.1943. g., a sa raspoloživim snagama zapovjedništva grada Zagreba. Akcija nije dala nikakvog rezultata, jer upućena potjerna odjeljenja nisu nigdje naišla na odpor partizana. Područje prokrstareno u raznim pravcima.
- 20.III.1943. = Dne 20. III. 1943. jutarnjim vlakom upućena je 2. strojnička sat Zagrebačke ust. posadne bojne kao stalna posada u M. Bistricu, sa zadatkom da neprekidnim krstarenjem, danju i noću osigurava područje ograničeno — sa zapada pu-

tem Zabok — Varaždin do kolodvora Golubovec, sa sjevera grebenom Ivanšćice do trigonometra Hrastov 591, sa iztoka s. Makojišće — Hum — Bisag — Komin, s juga Komin—G. Orešje — Podgorje — Sagudovec — Dolnja Stubica — Stub. Toplice — Zabok.

Ova sat vršila je razvišanje prema dobivenom zadatku obhodnjama jačine 1—4 roja, ali za celo vrijeme nije došlo ni do kakvog sudara s partizanima na dodieljenom joj području.

21.III.1943. = Nasilno razvišanje 2. poh. sati 12. pp. sa 2 voda obkopske sati I. gorske divizije na prostoru Kravarsko — Sestak Brdo. Dodira s partizanima nije bilo.

Prije zore krenula nov. sat I. konjan. sklopa iz Ludbrega pravcem Martijanec — Jalžabet sa zadatkom da protjera i uništi partizane, koji su tamo ugrožavali sigurnost želj. postaje, pruge i brzoglasne veze. U 06.45 sati stigli u Novakovec, odakle je jedan vod poslan pravcem Debela Seča — Lug — Imbriovec — Jalžabet a jedan vod pravcem Pustika—k. 182—k.192 — k. 185 — Jalžabet sa zadatkom razvišanja. Nije nađeno ništa sumnjiva. Ispitivanjem stanovnika ustanovljeno je da je noću 19/20. III. 1943. jedna grupa partizana (6 muških i jedna ženska) prolazila kroz s. Novakovec tražeći hrane, te su u južnom pravcu napustili selo.

23.III.1943. = U 06.00 sati nov. sat I. konjan. sklopa krenula iz Ludbrega pravcem: Crnoglavec — Rečički Krči — k. 321 — M. Rijeka sa zadatkom da uništi partizane, koji su se navodno nalazili u M. Rijeci. U 08.45 sati sat je zaposjela s. M. Rijeku, pretresli su selo, te su tamo saznali da je jedna grupa partizana još 22. II. 1943 god. pod večer napustila to mjesto i krenula pravcem Ribnjak — Veliki Poganac, a druga, koja je došla iz pravca s. Slanje — Nikolin Jarak da je u 06.00 sati prošla kroz selo M. Rijeku i otišla odavde istim pravcem ka Velikom Pogancu.

Nov. sat I. konjan. sklopa krenula je u 10.45 sati pravcem Duga Rijeka — Jesenovac (k. 292) — Duga Greda, dok je jedan vod iste sati išao grebenom Vražjeg Korita sa zadatkom,

da uzpostavi vezu sa satom iz Varaždina. XJ 13.30 sati stigle su obje kolone u s. Slanje, nakon što su pročešljale šume u tome prostoru.

Na povratku u Ludbreg, na raskršću puteva, kod slova »A« od »Prodanica«, nađen je jedan partizanski letak, koji je navodno nadležnim putem već odposlan, po zapovjedništvu posade Ludbreg.

U s. Slanje saznali su od mještana da je jedna grupa partizana pod noć dne 22.III.1943. zaposjela s. Slanje, odakle da je jedan dio partizana krenuo pravcem s. Martijanec, a drugi prema s. Jalžabet. Iz s. Jalžabet odveden je tamošnji občinski liečnik da pruži pomoć jednom teško ranjenom partizanu.

- = Dovođeno utvrđivanje postava kod posada Stojdraga i Samobor, koje je odpočeto dne 1. III. 1943. Za svo to vrijeme Zapovjedništvo Samoborskog odsjeka vršilo je razviđanja u pravcu Prekrižja — Sv. Jana i u pravcu Pokleka. Za cijelo to vrijeme do ozbiljnog sukoba s partizanima nije nigdje došlo, osim što je bilo mjestimičnog puškanja, koje nije imalo nikakvog rezultata ni na jednoj strani.
- = 1. pohodna sat 14. p.p. prokrstarila sjeverne obronke Kalnika. Partizana nije našla.
- 24.III.1943. = Obhodnja od 19 domobrana upućena od strane zapovjedništva Lekeničkog odsjeka iz posade Dubranec u s. G. Dragonožec u cilju razviđanja u stvari odvođenja občinskog načelnika Petra Markulina. Ovom je prilikom obhodnja napadnuta od partizana između s. Bukovčaka i s. Vukomerića, u vinogradima. Vlastiti gubitci: 2 ranjena, 1 uganuo nogu i 7 nestalih domobrana. Protivnički gubitci nisu ustanovljeni.
- 25.III.1943. = Nov. sat I. konjan. sklopa krenula iz Ludbrega pravcem Rasinja u cilju razviđanja prostora zapadno od spomenutoga pravca. U s. Cukovcu saznalo se od seljaka da su noću 24/25.III.1943. partizani bili u s. Cukovcu i da su odande odveli 4 mladića poručivši ostalim mladićima da im se jave dne 26.III.1943. u selu Segovina Povodom toga nov. sat I. konjan. sklopa zaposjela je s. Segovinu — k. 282 — Strana šuma s namjerom da se partizanima zatvori odstupnica.

U s. Segovina nov. sat je legitimirala sve muškarce. Svi su legitimacijama dokazali svoju istovjetnost. Rezultat razviđanja negativan.

- = Nasilno razviđanje posade u Kravarskom s 1 vodom obkop. sati I. g. div. iz Buševca u saradnji s V. G. zdr. prema s. Kravarsko—s. G. Hruševac — Šestak Brdo bez dodira s partizanima.
- 26.III.1943. = Noću između 26/27. III. 1943. napadnuta je željeznička postaja Lepavina.⁶ Izvan op. podr. ov. zap.
- 27.III. 1943. = U 06.00 sati krenula nov. sat I. konjan. sklopa iz Ludbrega pravcem: s. Sigetec — s. Slokovec — s. Apatija — s. Sv. Petar — s. Lunkovec skrenuvši prema sjeveru do k. 141, prečešljavši šumu zvanu »Križancija« do potoka Segovina, a zatim skrenuvši od potoka Segovina do mlina u s. Kutnjak. Pretresom ovoga sela nije se našlo ništa sumnjivoga.

Prema tamo dobivenim podacima partizani su dne 26.III. o. g. bili kod sela Selnica, porušili brzoglasne stupove između s. Selnica — Mali Bukovec, ali u samo s. Selnicu nisu ulazili. Partizani su se tada navodno nalazili u s. N. Meka, kamo su prešli preko tada presušeneg rukava rijeke Drave.

Nov. sat krenula je odatle u 12.15 sati prema s. M. Bukovec — k. 148.

Cestom od s. Selnica do izpred s. M. Bukovec porušeni su brzoglasni stupovi u duljini od oko 2.5 km. Isti su prerezani u visini od 0.70 m.

Treći vod nov. sata s jednim bacačkim ščetom krenuo je iz Ludbrega u 07.00 sati pravcem s. Sigetec — s. Slokovec — s. Kapela — s. Veliki Bukovec, gdje je izvršen pretres sela, bez uspjeha. Ovdje im je saobćeno da se partizani navodno nalaze u s. N. Meka. Vod je odavde krenuo dalje do k. 148, gdje je sačekao nov. sat, odakle je cijela nov. sat krenula prema Ludbregu.

⁶ Napad izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 13, dok. br. 187.

- 28.III.1943. = Završen podhvat na Žumberak, koji je poduzet od strane pukovnika Moškova sa jedinicama Poglavnikovog Tjelesnog zdruga, a koji je podhvat bio odpočet dne 23.III. 1943., te u koje su sudjelovale jedinice Samoborskog odsjeka.
- U 04.47 sati, po zapovjedi I. domobranskog zbora br. Op. 972/taj. od 27.III.1943. upućena je jedna pohodna sat 2. pješ. puk. u Križevce radi osiguranja željezničke pruge Križevci — Koprivnica.
- Jačina sata: Častnika 3, dočastnika i momčadi 120.
2. pohodna sat 12. pješ. puk. iz Kravarskog i Dubranca u sastavu III. bojne V. gorskog zdruga izvršila je akciju čišćenja na crti Sestak Brdo — s. Dolački — s. GJadovec.
- Dodira s partizanima nije bilo.
- 30.III.1943. = Od 07.00 sati nov. sat I. konjan. sklopa krenula na razviđanje iz Ludbrega u pravcu Selnik — Obrankovec — Sv. Durđ — s. Hrženica prema selu Prelog do rijeke Drave. Suma između s. Hrženice i rijeke Drave pročešljana, vrativši se okolnim putevima u Ludbreg preko s. Hrženica. Rezultat razviđanja negativan.
- 31.III.1943. = Obkoparski vod I. gorske divizije poslan od strane zapovjedn. Lekeničkog odsjeka na nasilno razviđanje u s. Lomnicu, ali dodira s partizanima nije bilo.

B.) IZKUSTVA

Osjeća se velika suzdržljivost stanovništva u pogledu davanja podataka o kretanju partizana. Izvještajna služba posredstvom pouzdanika — konfidenata ne može se dobro organizovati, jer se stanovništvo od toga suzdržuje iz straha pred osvetom ili djelimično i iz simpatije prema partizanima.

Za što bolje razviđanje na području Lekeničkog odsjeka, gdje nema stalnih većih odmetničkih snaga, trebalo bi imati snagu od 80—100 domobrana sa dobrom obučom, opskrbljenih sa suhom hranom za 5 do 10 dana, a koji bi cijelo vrijeme bili izvan svojih posada na krstarenju, te koji bi tome mijenjali smjer

kretanja. Dosadnji način operacija veže jedinice stalno uz posadu i to najviše zbog prehrane, a s vraćanjem jedinica u posade mnogo se gubi na vremenu i otežava se rad na izvršenju primljenih zadataka.

Na području zapovjedništva mjesta Varaždin izgleda kao da među partizanima dobar dio njih sačinjava domaći živalj, koji po danu radi svoj posao, a noću vrši prepade.

Sada na području Kalnika ne rade partizanske skupine zajedno, već u manjim grupicama, i to istovremeno na više mjesta.

Desilo se da su pojedine postrojbe krenule u podhvate na područje drugog zapovjedništva ili da su sa područja dotične postrojbe otišle jedinice drugamo u godhvata bez da su o tome bila predhodno obavještena susjedna zapovjedništva. Time se znatno otežava rad odnosnih zapovjedništava, a takav postupak očito može dovesti često u opasnost i sam podhvata.

Letci komunističke sadržine nađeni su u okolini s. Budinščina i s. Konjščina. Ovo upućuje na zaključak da među mještanima očito ima pripadnika komun. organizacije.

C.) NEDOSTATCI

Dosadanje operacije pokazuju:

- 1.) da je na raspoložuju premalo snaga za vršenje temeljitih akcija čišćenja;
- 2.) premalo ima posadnih mjesta u savezu s malim brojčanim stanjem za vršenje temeljitog nadzora nad prielazima na r. Savi, a naročito na r. Kupi;
- 3.) Velika udaljenost posada od oslonih točaka;
- 4.) premalo prevoznih sredstava za brzo prebacivanje snaga iz jednog kraja u drugi.
- 5.) Naročito se osjeća potreba za brzim obavještavanjem, jer se za partizanske podhvate često saznaje istom za dan-dva, kada je svaki protupodhvata uzaludan i bezuspješan.

Zapovjednik grada Zagreba
General Markulj
Markulj

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE
OD 9 TRAVNJA 1943 GOD. O STANJU KOD BUČA¹**

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	DAN: 9.4.43.	SAT I MINUT: 2245	BROJ: 61
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 10.4.43.	SAT I MINUT: 0043	BROJ: 249

S A D R Ź A J

Za koga: OPERATIVNI ODJEL

Spoj: . — . —

Stanje kod **Buča**.

Usiied pritiska ojačane bojne upućene iz smjera **Dragovića** i pojave zrakoplova neprijatelj od **1000** sati prekinuo dalje napadaje na **Buč** i povukao se prema si. i j. u **Psunj Pl.**²

Bojne iz **Buča** poduzele odmah gonjenje, koje međutim usiied nedostataka streljiva nije moglo biti dovoljno energično te se neprijatelj izvukao iz dodira.

Oko **1330** uzpostavljen spoj vlastitih snaga.

Tokom borbe oko **Buča** neprijatelj izbacio oko **150** granata težkih bacača od kojih **23** palo u naše postave.

Noću vršio nekoliko žestokih juriša koji su odbijeni upotrebom hladnog oružja.

Držanje častruka i momčadi za svaku pohvalu, osobito zapovjednika bojni nadsatnika **Bobinca** i **Šrajbera**.

Vlastiti gubitci:³ 18 mrtvih od kojih i 1 čast. namj. i **32** ranjeno od kojih **2** častnika i **3** čast. namj.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 10/1—3, k. 22.

² Povlačenje je poduzeto po naredbi Operativnog štaba za Slavoniju. Vidi dok. br. 36, 71, 75, 132 i 133.

* Netačno. O gubicima vidi dok. br. 75.

Od častnika 1 je teško ranjen u ruku.
Neprijateljski gubitci: 128 prebrojenih mrtvih.⁴
Po tragovima krvi na mjestima gdje nisu nađene lješine gubitci su bili mnogo veći.
Plien: 1 strojopuška, 18 pušaka, oko 3000 puščanih naboja, 24 bombe teških bacača, 1 postolje i štit za strojnicu.
Bojne su radi odmora i popune povučene na crtu **Španovica — Dragović**. Pri preletu zrakoplova otvorilo je 5 do 6 nepri. strojnica na njih vatru sa visova južno **Dragovića**.
Ove su neprij. skupine raztjerane topničkom vatrom iz **Pakraca**.
Noću 8. na 9. o. m. pljačkalo je 30 partizana u s. **V. Jasenovača** 6 km. sj. zap. **Grubišnog Polja**.
Manje skupine partizana primjećene danas u šumi **Slatki Potok** kod **Vel. Grđevac** a i u selu **Pavličani** 7 km. si. **Križa**.
Upućene potjere nisu ih više našle.
U ostalom području tokom dana bez događaja.

Op. broj 977

GORDIV

Točkicama označena mjesta nejasna te stoga traženo ponavljanje.

10/IV **D**
P

⁴ Gubici naših jedinica bili su: 2 mrtva i 7 ranjenih. Vidi dok. br. 75 i 108.

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 9
TRAVNJA 1943 GOD. O AKCIJAMA KALNIČKOG NOP
ODREDA I NAPADU SEDAMNAESTE NO BRIGADE NA
BUC¹**

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 99
(po podatcima primljenim 9. IV. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Varaždina: Noću 7/8. IV. partizani su napali rudnik D. Ladanje² (13 km z. od Varaždina). Vlastiti gubitci: 1 domobran zarobljen, 17 razoružano i svučeno, a 6 domobrana nakon borbe pobjeglo.

Noću 7/8. IV. oko 100 partizana³ napalo je s. Svibovec i Leskovec (16 i 18 km j. izt. od Varaždina) i odvelo 8 osoba, što legionara, domobrana i oružnika.

Iste noći odbijen je manji partizanski napadaj na Varaždinske Toplice.

Podr. Križevaca: Noću 6/7. IV. kod Carevdara (9 km s. izt. od Križevaca) odbijen je manji partizanski prepad na želj. prugu.

8. IV. kod s. Zarići (11 km s. izt. od Križevaca) rastjerana je skupina od oko 30 partizana. 1 domobran je poginuo a 1 je ranjen.

U s. Drašković (17 km z. od Križevaca) nalazi se jača partizanska skupina.⁴

Podr. Daruvara: 7. IV. prigodom razviđanja u smjeru s. Zabrdski Popovci (2.5 km s. izt. od Buča) napadnuta je 1 sat bojne iz Buča (19 km j. izt. od Daruvara) od jačih partizanskih snaga⁵ (navodno oko 800). I ostatak bojne iz Buča

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 8/1—34, k. 22.

² Rudnik je napala jedna četa Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 64 i 134.

³ Dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 64 i 134.

⁴ Odnosi se na dijelove Kalničkog NOP odreda.

⁵ Odnosi se na Treći bataljon Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 25, 35, 36, 71, 75 i 132.

nije mogao razbiti partizane već se morao povući. Neprijatelj je slijedio bojnu i potom napao Buč, ali je odbijen. Iz Bučko Kamenško (19 km s.z. od Požege) upućena bojna probila se do Buča. Vlastiti gubitci: 11 mrtvih i 6 ranjenih, a izgubljeno je: 3 strojopuške, 6 kareta topničkog streljiva i 9 pušaka. Neprijateljski gubitci: 5 mrtvih (među njima 1 zapovjednik bojne) a 4 puške zaplijene.

Na području: s. Vučjak — Gredina — Papuk (12 i 17 km j., te 12 km j. izt. od Voćina) nalaze se dijelovi XII. i XVII. partizanske brigade.

U s. Lončarica (18 km s.s. izt. od Daruvara) utvrđen je partizanski stožer.

Podr. Požege:

Noću 6/7. IV. partizanska skupina nepoznate jačine otvorila je vatru na vis Glavica (212 — 2.5 km s.z. od Požege) i tehničko skladište u Požegi.

Mališe partizanske skupine jačine oko 50 ljudi djeluju u Požeškoj kotlini i uzduž želj. pruge: Požega — Nova Kapela — Batrina.

Noću 6/7. IV. jača partizanska skupina⁶ (navodno oko 1000 ljudi) pljačkala je u mjestima na južnim padinama Papuk pl. 7. IV. ova skupina je krenula u smjeru s. Nježić (16 km s.z. od Požege).

Podr. Sreima:

5. IV. prigodom pokušaja partizana da se kod Domuskele (11 km z. od Srem. Rače) prebace iz Sreima u Bosnu (Dnevno izvješće br. 96) uspjelo je ovo samo manjem dijelu, dok se veći dio partizana pred našim potjerama povukao u šumu Naklo (3 km s. od Srem. Rače).

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca:

U s. Prilišće (15 km j.z. od Karlovca) stigla je Istranska partizanska bojna.⁷

U s. Ribnik (18 km s.z. od Karlovca) stiglo je oko 250 domobrana III. Ličke stra-

⁶ Tu se tada nalazila Dvanaesta NOU brigada.

⁷ Na tom području tada se nije nalazila nijedna istarska jedinica.

žarske bojne koje su partizani doveli iz Lič-
kog Lešća i pustili iz zarobljeništva.⁸

**Podr. Gline i
Šamarice:**

U okršaju na području istočno od **Maje** (8 km j. izt. od Gline) (Dnevno izvješće br. 98) naše čete su se pred nadmoćnijim neprijateljem⁹ povukle prema s. Maja. Vlastiti gubitci 4 ranjena, a neprijateljski: 14 mrtvih i mnogo ranjenih. — Plien: 3 puške. Punim pogodkom bacača uništene su 2 partizanske strojnice.

U okolici Vojnića prikuplja se veća partizanska skupina, koja ima navodno i 4 oklopijena kola.¹⁰

8. IV. prigodom naknadnog čišćenja Šamarice pl. zarobljena je neprijateljska predstraža jačine 23 partizana. 22 sumnjive osobe su uhićene, a 3 skladišta hrane zaplijenjena.

Podr. Siska:

Noću 7/8. IV. partizanske skupine¹¹ nepoznate jačine upale su u s. Mošćenica, Pračno i Komarevo (6—7 km j. od Siska). Koliko je do sada poznato iz Mošćenice odveli su oko 12 osoba.

Podr. Knina:

6. IV. odbijen je partizanski napadaj na talijansku posadu na visu Medveđak (7 km s.z. od Knina).

Podr. Sinja:

Čišćenje područja južno od Vrpolja (18 km j. izt. od Sinja) nastavlja se. Do sada je uhićeno 3453 sumnjive osobe.

Podr. Daruvara:

Pri zaključivanju ovoga izvješća 1. gorska divizija javlja, da su tokom celog jučerašnjeg dana vođene borbe oko s. Buč. — Poslie uspjelog bombardiranja iz zraka naše bojne izkoristile su zabunu kod partizana i protjerale njihove dielove prema sjeveroiz-

⁸ Domobrane je zarobila Deveta NOU brigada Šeste divizije. Vidi dok. br. 43 i 115.

⁹ Odnosi se na Banijski NOP odred. Vidi dok. br. 153.

¹⁰ Netačno. Tu se tada nalazio samo Kordunaški NOP odred, koji u svom sastavu nije imao tenkova.

¹¹ Dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 134.

toku. Tom prigodom poginulo je 16, a zarobljeno 7 partizana. — Na crti: k. 471 — 5. Koturić — k. 572 (3—4 km. izt. i s. izt. od s. Buč) neprijatelj je dao ponovno ogorčen odpor. Druge partizanske snage sa Metle (4.5 km. s. od s. Buč) udarile su u bok i pozadinu naših dielova, a partizani južno od ceste: Pakrac — Bučko Kamensko napali su Buč. — Naše bojne povukle su se u s. Buč, koje je neprijatelj 8. IV. u 16 sati ponovno obkolio i tukao bacačima. — Povez obih bojni uništen je, a preselica jačine jedne sati sa ranjenicima iz Buča nije se mogla probiti prema Španovici (6 km. z. od s. Buč). Druga preselica strijeljiva sa jakim osiguranjem nije se mogla probiti iz Spanovice u Buč. — Od zarobljenika se saznalo, da je oko Buča 4. partizanska divizija sa XII. i XVII. partizanskom brigadom u ukupnoj jačini od oko 1.400 ljudi sa mnogo strojnica i 5 bacača.

Razviđanjem je utvrđeno, da se je noću 7/8. IV. sa područja: s. Imsovc — Sokolovac (9 i 7 km. i. od Garešnice) smjerom južno od Hercegovca (9 km. s.i. od Garešnice) prebacilo oko 2.000 partizana¹² (sa ženom i djecom) koji navodno namjeravaju napasti Garešnicu. — Navodno su u Moslavini ponovno prikupljeni slavonski i moslavački partizanski odredi.

Manje partizanske skupine zapažene su na području: Bijela — Pakrani (7 i 6 km. j. i. od Daruvara).

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v.r.

Za točnost:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)

Dragojlov

(M. P.)¹³

¹² Odnosi se na Drugi bataljon Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 83 i 133.

¹³ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel.

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 9 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU DRUGE
NOU BRIGADE NA ŠIROKU KULU¹**

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Gospića	DAN: 9.4.43.	SAT I MINUT: 0815	BROJ: 31
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 9.4.43.	SAT I MINUT: 0859	BROJ: 231

S A D R Ž A J

Za koga: OPERATIVNI ODJEL i HRVOPO
Spoj: Op. broj. 3648/tajno

Veza **Gospić — Otočac** sada nije toliko važna kao pouzdano držanje **Otočca**.

Ni za to ni za održavanje veze sada nemam dovoljno snaga, pa da sve drugo i napustim.

Široka Kula noću 7. na 8. napadnuta² i cijeli dan traju ogorčene borbe sa II. brigadom VI. partizanske divizije,³ koja teži da presječe out **Gospić — Perušić**. III. brigada⁴ iste divizije raspoređena je na prostoru istočno od crte **Perušić — željeznička postaja Janjce**. I. brigada⁵ ove divizije na prostoru **Gračac — Lovinac**.

Pribavljena je zapovjed štaba I. partizanskog korpusa⁵ od 30. ožujka iz koje se vidi da na prostoru **Lešće — Vrhovine — Otočac — Brlog** operira VIII. divizija,⁷ te VI., IX. i XIV. brigada.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 9/1—7, k. 22.

² i ³ Na ovo uporište napadala je Druga NOU brigada Šeste divizije. Vidi dok. br. 115.

⁴ Riječ je o Devetoj NOU brigadi. Vidi dok. br. 66.

⁵ Prva NOU brigada Šeste divizije. Vidi dok. br. 34.

⁶ Prvi korpus NOV i PO Hrvatske. Vidi dok. br. 115.

⁷ Osmu diviziju NOV i PO Hrvatske

Zbog nastale situacije u nemogućnosti sam uputiti sjeverno od **Perušića** bilo kakove snage. Preko častnika za vezu obavješćen V. armejski korpus i Supersloda Glst.

Op. broj 271/tajno.

ZAPOLI

P

9/IV D

BR. 140

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 9 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU DRUGE NOU BRIGADE NA ŠIROKU KULU¹

Telegram

Datum (otpreme
i čas) prijema: 10 travnja

OD KOMANDE V ARMIJSKOG KORPUSA
SUPERSLODI — operativno odjelj.
i na znanje:
KOMANDAMA XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5043/op.

Br. 5722

Stiglo: 10.IV.43.

NOVOSTI DANA 9 TRAVNJA 1943 U 18 SATI

Kretanje partizana:

Treća lička brigada razmještena je za odbranu zone Ramljane (LI-FX) — Jasenovača (kota 691) (KI-FV).²

Jučer je 2-galička partizanska brigada napala hrvatski garnizon Široka Kula³ (Gospić MH-EP). Stiglo pojačanje iz Perušića; danas još uvijek akcija u toku.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Vidi dok. br. 117.

³ Napad je izvršila Druga NOU brigada. Vidi dok. br. 55.

Hrvatski gubici: 5 mrtvih i 2 ranjena; ustanici: 33 mrtva i **Divizija »Re«**: Poznata akcija, započeta u 8 sati, **produžila se** u toku cijelog dana.⁴

Desna kolona prosljedila i zauzela Ostrovicu (Senj XP-GS) i Lončaru (kota 722) (XN-GS), i poslije teške borbe⁵ stigli na kotu 559 (XL-GS).

Srednja kolona zauzela Kopoljski Vrh (XN-GS-GQ).

Lijeva kolona prešavši Švički Vrh (XN-GQ) i savladavši **jake** otpore,⁶ zagospodarila je Vlaškim Vrhom (kota 589) (XL-GQ).

Gubici u toku dana: 17 ranjenih, 5 mrtvih; neprijateljski znatni.

Naredio sam da se sutra stigne na liniju: padine V. **Zlemuša** (XI-GS) kota 630 (XL-GS) kota 643 (XL-GU) — kota 842 (XN-GU).

Grupacija Vratnik: Desna kolona stigla u zonu Rapajin **Do**, raskrslu za Brlog (Senj XL-GU).

Lijeva kolona stigla i prešla Vrziće (ZT-GS) izdržavši **jake** sukobe sa partizanskim grupama.

Naši gubici: 2 mrtva, 3 nestala, 1 ranjen;
neprijateljski: neutvrđeni.

Akcija će biti ponovo izvršena sutra u 7 sati ujutro sa obje strane.

Grupacija Roberti: U toku noći 9-og artiljerija iz Vrbovskog je tukla, sa prekidima, Trbović (XL-AV) i Poljanu (XL-AV). Danas, 9-og, izvršeno čišćenje zone Ljubošina (HL-AV), Trbović (XL-AV), Gomirje, Cetin (XI-XL-AX), o čemu teleg. 4995 od 8-og. Ništa važnog.

Ostali sektori: obična aktivnost patroliranja i izviđanja.

Aktivnost avijacije:

Nepogodne atmosfere prilike, vjetar na mahove preko 80 km na sat, nisu dozvolile učešće avijacije. Ujutro i poslije podne se pokušalo poletjeti, ne dostigavši ciljeve.

GENERAL GLORIA

8 kopija

1 Ekselenciji	1 Odjeljenju »I« (obavješt.)
1 Načelniku štaba	1 Komandi kr. karabinjera
1 Pom. „	1 Odjeljenju telekomunikacija
2 Operativ, odjelj.	

⁴ Riječ je o akcijama čišćenja komunikacije Otočac — Žuta Lokva— Vratnik — Senj i o povlačenju iz Otočca. Vidi dok. br. 80, 115 i 122.

⁵ Protiv dijelova Petnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 65 i 115.

⁶ Otpor je pružala Deveta NOU brigada Šeste divizije. Vidi dok. br. 115.

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG ZAPOVJEDNIŠTVA ORUŽNIŠTVA
OD 10 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPUŠTANJU PLASKOG¹**

**NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
GLAVNO ZAPOVJEDNICTVO ORUŽNIŠTVA
SIGURNOSTNI ODJEL
Broj 100/tajni**

U Zagrebu, dne 10. travnja 1943.

Predmet: Dnevno izvješće od
10. travnja do 8 sati.

- 1). GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (Operativni odjel)
- 2). GLAVNOM RAVNATELJSTVU ZA JAVNI RED I SIGURNOST
- 3). GLAVNOM POBOCNICTVU OVOG ZAPOVJEDNICTVA
- 4). OSOBNOM POMOĆNIKU GLAVNOG ZAPOVJEDNIKA

PODRUČJE 1. ORUŽNICKE PUKOVNIJE:

3. IV. na cesti Bjelovar — Čazma, nedaleko Čazme partizani su zarobili jednog njemačkog častnika i jednog vojnika,² koji su sa samokretnom dvokolicom išli kao izvidnica jednom odjelu njemačkih vojnika i obojicu odveli u Garjevicu. Pred potjerom partizani sa zarobljenim umakli.

5. IV. talijanske postrojbe napustile su mjesto Plaški, radi čega je povučena i oružnička postaja. Istoga dana mjesto Plaški zaposjele su jače partizanske snage.³

PODRUČJE 2. ORUŽNICKE PUKOVNIJE:

31. III. kod sela Klanac (3 km jz. Brinja) partizani⁴ su iz zasjede napali jedan odjel talijanskih vojnika. U sukobu 14 talijanskih vojnika poginulo i 19 ranjeno, dok su na razbojištu nađena 4 ubijena partizana.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 10/1—6, k. 22.

² Zarobljavanje izvršili dijelovi jedne čete Prvog bataljona Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 83.

³ Kordunaški NOP odred i dijelovi Šeste NOU brigade. Vidi dok. br. 39, 115, 122, 123 i 135.

PODRUČJE 4. ORUŽNICKE PUKOVNIJE:

9. IV. u 08Q5 sati između željezničke postaje Voganj — Hrv. Mitrovica (6 km s. izt. Srem. Mitrovice) međunarodni brzi vlak broj 2. A. naišao na minu. Stroj i 3 vagona izvrnuli se, a drugi stroj izskočio. Strojevi, vagoni i pruga u dužini od 100 m teško odštećeni. Ranjena 2 željezničara. Promet će vjerovatno u toku dana biti uspostavljen.

PODRUČJE 6. ORUŽNICKE PUKOVNIJE:

22. III. ispred sela Zaostroga (36 km j. izt. Makarske) partizani su zarobili dva talijanska broda zajedno sa posadom, koji su bili izplovili iz Neretvanskog Kanala i vozili drvenu građu, željezo i južno voće. Zapovjednik talijanske posade iz Sumartina vodio je pregovore sa partizanima, čiji izhod nije poznat.

Glavar sigurnostnog odjela
pukovnik (Osmanagić)
u z.

(M. P.)⁵

10/IV D

⁴ Dijelovi Četrnaeste NO brigade

⁶ Okrugli pečat: kao u naslovu.

**IZVJEŠTAJ VELIKE ZUPE PRIGORJE OD 10 TRAVNJA
1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA MOSLAVAČKOG NOP
ODREDA NA ŽELJ. STANICU VOLODER¹**

BRZOGLASNO IZVJEŠĆE

TKO JAVLJA:	VRIEME		KOME SE JAVILO:
Vel. župa Prigorje Popinjač	SATI	12.15	
	DAN	10	
	MJESEC	IV	
PRIMIO: ppk. Hočevar	GODINA	1943.	PREDAO:

S A D R Ź A J

Oružničko krilo Zagreb javlja:

10. o. mj. u 01.00 sati na djelu želj. pruge Zagreb — Novska kod želj. postaje Voloder (4 km. i. Popovače) jedna skupina partizana² jačine oko 200 do 300 partizana napala je obhodnju od 22 domobrana 4. satnije V. želj. stražarske bojne iz Popovače, te ju bez borbe razoružala i odvela sa sobom. 1 domobran uspio je pobjeći.

Oružništvo nalazi se na terenu.

11/IV D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 10/1—18, k. 22.

² Akciju izvršila samo jedna četa Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 83 i tom V, knj. 15, izvještaj štaba Druge operativne zone od 3 svibnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA SKUPINE JUG OD
TRAVNJA 1943 GOD. O DEJSTVU U VREMENU OD
OŽUJKA DO 7 TRAVNJA 1943 GODINE¹**

ZAPOVJEDNICTVO SKUPINE JUG

Op. br. 295/113

U Brodu, dne 10. travnja 1943.

Predmet: Bojna relacija skupine jug u podhvatu »Braun«.

ZAPOVJEDNICTVU II DOMOBRANSKOG ZBORA (gst)

Na temelju postojeće zapoviedi Ministarstva **oružanih** snaga i zapoviedi toga zapovjedništva Gst. br. 821/taj. od 22. siječnja 1943. dostavljam obću bojnu relaciju skupine jug u podhvatu »Braun« u sljedećem:

I. — DIO:

Prema prikupljenim podacima neprijatelj se je nalazio u području sjeverno od Požege na Papuku i Krndiji, jakost četiri komunističke brigade (XII., XVI., XVII. i XVIII.) i jednog odreda (Papučko-Krndijskog) postrojenih u IV. N. O. diviziju, a sve oko 4.500 pušaka i ostalog naoružanja: 1 gorski top 6,5 cm, 10 težkih strojica, 70 strojopušaka i dosta bombi i streljiva.

Jedna od navedenih komunističkih brigada² u toku 19/20. ožujka spustila se iz gorja u područje: Stražeman — Velika — Kaptol (11 S Požega), a jednim dielom doprla i do Trenkova, dok je drugim dielovima imala namjeru preko Tominovaca i Kuzmice zaobići Požegu, radi obkoljavanja.

1 — TOK DOGAĐAJA:

20. III. Snage skupine jug toga dana bile su prikupljene kako sliedi:

Stožer skupine jug Požega.

II. jurišna bojna — Baničevac — Ivandol.

II. novačka bojna — Brestovac — Zakorenje.

III. bojna 4. p.p. — Mihaljevci.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 4/1—2, k. 55.

² Odnosi se na dijelove Šesnaeste i Osamnaeste NO brigade. Vidi. dok. br. 56 i 60.

I. bojna 5. p.p. — želj. postaja Blacko — Jakšić.
 II. bojna 4. p.p. — Kutjevo.
 ES bojna 3 sati Mihaljevci, jedna sat Vilić Selo.
 IV. obkopska bojna Kutjevo.
 3. bitnica V. topničkog sklopa u Vilić Selu.
 Samostalni haubički vod u Trenkovu.
 Požeška posada kao pričuva u Požegi.
 Radi razčišćavanja prostora Bjeliševac — Kutjevo — Vetovo — Jakšić od komunista i odbacivanja istih na Kaptol i Veliku naše snage sa gore označenih postava poduzele su sljedeće:
 II. jurišna bojna nadirala je obćim pravcem Čečavac — Orljavac, sa zadaćom izbijanja na crtu Lučinci — Vranići.
 II. novačka bojna nadirala je obćim pravcem Brđani — Bratuljevci, sa .zadaćom izbijanja na cnu Toranj — Lučinci.
 III. bojna 4. p.p. zatvarala je kod Mihaljevaca pravac Velika — Požega.
 I. bojna 5. p.p. nadirala je obćim pravcem šuma Šilkovac — Šumanovac — Tominovci.
 ES bojna nadirala je obćim pravcem Bjeliševac — Tominovci — Vetovo.
 II. bojna 4. p.p. nalazila se u prostoru Kutjevo.
 IV. obkopska bojna nadirala je iz Kutjeva u Vetovo.
 Posada Požege, kao pričuva u Požegi.
 Posada električne središnjice u Kuzmici upućivala je izviđačke dielove u prostoru jugoiztočno i južno od Požege u predjelu sela Laze, radi otkrivanja i protjerivanja možebitnih komunističkih skupina. Spomenuti izviđački dielovi nisu naišli na tragove komunista.
 Posada Pleternice vršila je razviđanje okolice Pleternice u zapadnom smjeru, a posada Ljeskovice i Cagliina, te oružnička postaja u Ruševu imale su zadaću spriječiti prodor manjih skupina ka jugu.
 Svi pokreti odvijali su se bez borbene djelatnosti, osim što je II. bojna 4. p.p. imala napadaj u predjelu Kutjeva od skupine oko 500 komunista.³ Napadaj je odbijen i postavi zadržani.
 Komunisti su se povukli u gorje Papuka i Krndije.

³ Dijelovi Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 51 i 52.

21. III. Komunisti u povlačenju prema zapadu i sjeverozapadu.
 Stožer IV. komunističke divizije u povlačenju je iz Vetova prema sjeverozapadu. Dobiveni su podatci o prikupljanju manjih skupina oko sela Škračbutnika. Napadnuto selo Toranj, zapaljeno više kuća i opljačkano.
 Naši dijelovi toga dana produžavaju nadiranje radi zauzimanja zaprečne fronte prema jugu, kako slijedi:
 II. bojna 4. p.p. na Klokočici 743;
 I. bojna 5 p.p. Komarovac — Kaptol;
 III. bojna 4. p. p. Češljakovci — Golo Brdo — željeznička postaja Velika;
 II. novačka bojna Draga;
 II. jurišna bojna Stražeman — Kantarovci;
 IV. obkopska bojna Kaptol;
 ES bojna Kula — Ferovac, jedan sat Kutjevo;
 Bitnica 3/V. t. s. Požega.
 Svi pokreti toga dana odvijali su se bez jačeg sukoba sa neprijateljem.
22. III. Komunističke jedinice nalazile su se dijelom u povlačenju pravcem Kamensko — Vučjak.
 Naše čete napredovale bez odpora, osim II. jurišne bojne, koja je pod borbom izbila na Papuk.
 Poduzeto izviđanje u pravcu Škrabutnika i šume Silkovac, ali nije se naišlo na komuniste.
23. III. Jaki komunistički dijelovi grupirali su se oko Jankovca i Slatinskog Drenovca.⁴
 I. bojna 5. p.p. naišla pri svom nadiranju na jak otpor komunista i zadržata, a dijelom odbačena na polazne postave.
 Ostale postrojbe zauzele su postave zaprečne fronte.
24. III. Jaki dijelovi komunista (XVI. i XVIII. brigada) napali su na Cipelevac i Češljakovački Vis.⁵
 Naše čete poduzele su učvršćivanje postava zaprečne fronte i razviđanje.

⁴ Odnosi se na Šesnaestu i Osamnaestu NO brigadu. Vidi dok. br. 56 i 60.

⁵ i ⁶ Napad je izvršio Drugi bataljon Šesnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 56 i 60.

III. bojna 4. p.p. napadnuta na Cešljakovačkom Visu 820 i uz slab otpor zarobljena sa cjelokupnim naoružanjem i povozom. Zapovjednik bojne satnik Simatović sa 2 častnika i 30 domobrana-probio se je u pravcu Požege.

IV. obkopska bojna napadnuta⁶ istodobno na Cipelovcu i unatoč žilavog otpora razbijena. Zapovjednik bojne satnik Pošćić poginuo.

II. bojna 4. p.p. zaustavljena jakom vatrom na Cipelovcu i povukla se ka Kaptolu.

II. novačka bojna imala kratak okršaj.

ES bojna prikupljena sva u Požegi.

Samostalni haubički vod iz Trenkova u Kaptol.

25. III. XVI. i XVIII. komunistička brigada nalazile su se u pokretu ka iztoku.

Poduzeto sređivanje razbijenih postrojbi, IV. obkopska polubojna postrojena u jednu sat.

II. bojna 4. p.p. pojačana dielovima iz Đakova.

Motorizirani odjel ES krstario je pravcem Požega — Jakšić — Vetovo — Kutjevo — Ferovac — Požega, bez sukoba sa komunistima.

Reorganizirana obrana Požege (određen spoljni i unutarnji pojas).

Zrakoplovi bombardirali i mitraljirali postave

II. jurišne, II. novačke i I. bojne 5. p.p.

Šume sjeverno od Velike zahvaćene požarom, koji ometa rad četa.

26. III. Komunisti su se probili pravcem Gradac — Londžica — Živčane.⁷

Obkopska sat i jedna sat ES postrojeni u polubojnu »Braschl«, koja je zamienila II. jurišnu bojnu na njenim postavima, a II. jurišna bojna je u pokretu ka iztoku prema Koprivnatom Brdu, radi napadaja na Cešljakovački Vis.

3. bitnica V. t. s. iz Požege u Kaptol odakle je potpomagala topničkom vatrom napaj II. jurišne bojne na Cešljakovački Vis.

ES bojna bez jedne sati i II. bojna 4. p.p. sjeđinjene su pod jedno zapovjedništvo u skupinu »Kaptol«. Zapovjednik podpukovnik Prokeš. Sku-

Odnosi se na pokret Šesnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 56.

pina poduzela napadaj na Bazovu Glavu i Cipelevac sa polaznih postava Rastova Gr. — 570 — Stol 490.

Svi pokreti toga dana odvijali su se bez **odpora** protivnika.

27. III. XVI. i XVIII. komunistička brigada nalazile su se u području Bekteže i Gradište, a XII. i XVII. u pokretu od Jankovca prema zapadu i jugozapadu. Dan protekao bez borbene djelatnosti. Čete u razviđanju dostigle do: II. jurišna bojna 437 — Jankovac; I. bojna 5. p.p. 574 — 657; skupina »Kaptol« 768; polubojna »Braschl« i II. novačka bojna povučene u Veliku.
28. III. Prekinuta željeznička pruga Pleternica — Caglin i odmah popravljena. Komunisti upali u selo Darkovac⁸ i Ljeskovicu.⁹ Pregrupiranje četa prema novom pokretu komunista. Posada Lješkovice poslije duže teške borbe odbila napadaj komunista i izbacila ih iz Lješkovice, kuda su već bili prodrli. 3. sat ES bojne iz Čaglina napao je komuniste u s. Darkovcu odakle ih je izbacio nanievši im osjetne gubitke. Čete su pregrupirane kako sliedi:
1. bojna 5. p.p. prevozi se ka Pleternici.
IV. obkoparska polubojna Ruševo.
2. i 3. sat ES bojne Caglin.
3. bitnica V. t. s. Caglin.
II. jurišna bojna u pokretu ka Gradištu.
Skupina »Kaptol« u pokretu ka Lončarskom Visu.
II. novačka bojna Požega.
Samostalni haubički vod Požega.
29. III. Komunisti¹⁰ u oblasti Paučja — Živčane — Pake. Naše čete toga dana poduzele su gonjenje neprijatelja; rad se odvijao bez borbene djelatnosti. Čete su doprle i to:
II. bojna 4. p.p. ka Vlatkovcu.
ES bojna u Kuli, sa 2 sati u Čaglinu.
II. jurišna bojna od Gradišta ka Paki.

⁸ U ovo uporište je upao Treći bataljon Šesnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 56.

* Ovdje su upali dijelovi Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 60.

¹⁰ Osamnaesta NO brigada. Vidi dok. br. 60.

- Obkoparska polubojna od Ruševa na Delo — 441.
- I. bojna 5. p.p. od Djedine Rijeke na Crni Potok.
- II. novačka bojna vlakom iz Požege u Andrijevce.
30. III. Produženje gonjenja komunističkih skupina. Cete su toga dana izvršile sljedeće pokrete:
- II. novačka bojna iz Andrijevaca preko Trnave do Majara.
- I. bojna 5. p.p. od Crnog Potoka na Majar.
- II. jurišna bojna od Pake na Musić. Kod Pake je imala sukob i borbu sa komunistima,¹¹ koji su se povukli, a bojna je produžila nadiranje i stigla tog dana u Musić.
- II. bojna 4. p.p. od Vlatkovca ka Levanjskoj Varoši.
- Stožer skupine u Andrijevce.
31. III. Produženje gonjenja i krstarenje u području Dilja. Zapovjedbno prikupljanje snaga skupine za posjedanje zaprečne fronte na crti: k. 355 (4 S Klokočevik) — 441 — Lipovica 423 — Crveno Brdo 324 — Matković Mala.
- Čete su toga dana u pokretu ka određenim postavima na navedenoj crti. Topništvo uznemiravalo neprijatelja,¹² koji je prikupljen na prostoru Imbrijevci — Ratkov Dol — Borojevci.
- Stožer skupine u Brodskom Vinogorju.
1. IV. Produženje prikupljanja snaga na označenoj crti i izviđanje u pravcu neprijatelja.
2. IV. Vršenje krstarenja sjeverno pruge Brod — Andrijevci u predjelu Dilja. Pretresana sela: Klokočevik, Vrhovina, Korduševci, Ježevik, Sušnjevci, Trnjani, Vranovci, Podvinjsko Bukovje, Crni Potok, Kindrovo, Podcrkavje, Graberje, Rastušje, Podvinje, Slatinik i Zdenci. Prilikom pretresa sela pregledavane su sve kuće. Odvođene sumnjive osobe i svi muškarcu u dobi od 20 do 35 godina, radi utvrđivanja uzroka, zašto nisu na vojničkoj dužnosti.

¹¹ Sa Trećim bataljonom Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 60.

¹² Odnosi se na snage Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 60.

3. IV. Nastavak pretresa sela, koja se nisu dospjela pretrresti prošloga dana sa istom zadaćom.
4. IV. Odmor i prikupljanje četa.
5. IV. Prikupljanje četa na prostoru Glogovica • Podcrkavje. Krstarenje celom skupinom sa bojna- • ma u četverokutnom rasporedu pravcem Glogovica — Vidovo Brdo — Gromačnik. Pokret bez sukoba i dodira sa neprijateljem. Prikupljanje četa na prostoru Gromačnik — Sibirj.
6. IV. Krstarenje celom skupinom u četvornom rasporedu pravcem Sibirj — Odvorci — Krajačići — Andrijevci.
Bez sukoba i dodira sa neprijateljem.
Prikupljanje četa na prostoru Andrijevci — Sibirj.
Tim danom dovršen je podhvat.
7. IV. Upućivanje četa u neposrednu okolicu Broda, radi odmora, razušivanja i popune nedostajućom opremom.

2. — IZKUSTVA:

Način dosadašnjeg vođenja podhvata zaokružavanjem, odnosno koncentričnim napredovanjem ka izvjesnoj prostoriji pokazao se je i ovaj put nesvrshodnim. Pojedine bojne koje pri takvom načinu rada dobijaju redovito velike fronte bivaju izložene počestnom uništenju. Protivnik u namjeri probijanja kroz obruč prolazi prikupljenom snagom, jednim pravcem i pri tome uspjeva, jer na izloženom pravcu nailazi na jednu našu razvučenu bojnu. Ta bojna međutim ne može se oduprijeti jakom pritisku, a podrške od susjeda ili pričuve ne može dobiti u odlučnom trenutku.

Prilikom koncentričnog nadiranja, koje se vrši pojedinim bojnama, iste također usamljene nailaze na neprijatelja i vode borbu bez podrške susjednih bojni, jer su iste udaljene.

Povodom toga dolazi se do zaključka, da je svrshodnije podhvate protiv pobunjenika voditi prikupljenim snagama bez zaokružavanja. Potrebne snage za takav rad su 4—6 bojni sa topništvom.

Poredak u obliku kare.

Zapovjedništvo skupine kreće se u sredini.

Pri nailazku jedne bojne na neprijatelja ista prihvaća borbu, dok se ostale razvijaju u visini nje, natkriljavajući neprijatelja. Pozadnje bojne prikupljaju se kod zapovjedništva skupine kao pričuva.

Pogodnosti ovakvog rada jesu sljedeće:

— potrebne su mnogo manje snage, nego kod zaokružavanja i koncentričnog napadaja;

— moralno se svaki pojedinac osjeća podpuno sigurno i pouzdano;

— čete su čvrsto u ruci zapovjednika skupine, od kojeg su bojne udaljene po oko 1,5 km;

— pri nailazku na neprijatelja zalažemo se cijelim snagama jednovremeno i postizemo nadmoćnost nad njime i unatoč toga, što se podhvat vodi relativno malim snagama;

— poredak je veoma pogodan za vršenje neprekidnog krstarenja, čime se neprijatelj progoni i ne dozvoljava mu se organiziranje na jednoj prostori;

— poredak je veoma pogodan za primanje borbe u svakome pravcu, bez obzira na uzeti pravac kretanja;

— poredak je veoma pogodan za pokret i za mienjanje pravaca u bilo koju stranu tokom pokreta;

— održavanje veze je veoma lako i sigurno;

— u vezi sa lakim održavanjem veze ogarantirana je tajnost, jer se bojnama ne trebaju davati u jednoj zapoviedi čak ni dnevni ciljevi, već samo sljedeća crta na koju zapovjednik želi dovesti svoju skupinu;

— obskrba četa je jednostavna, jer su iste uvijek prikupljene.

U vezi sa ovim zaključcima smatram kao svrshodno i koristno izdati potrebne upute podređenim zapovjedništvima sa svrhom da se ovaj rad, koji je tehnički već prokušan, provede u djelo.

NEDOSTATCI I GRIEŠKE:

a) Sa bojnama bez krugovalne postaje ne postoji mogućnost održavanja veze, te zapovjedni skup nema mogućnosti niti načina zapoviedanja ni primanja izvještaja od podređenih postrojbi. Krugo-

valne postaje od 30 Watti nepogodne su za **teren** zbog nemogućnosti prenošenja. Vrlo su pogodne **male** postaje »Godevac« s tim da svaka postaja mora **imati** po dva akumulatora, dvie baterije i jedan generator kako bi rad bio neprekidan. Sa jednim akumulato^rrom i jednom baterijom obzirom na neprekidnost rada u toku od nekoliko dana i vremenske nepogode pod kojima se radi, ovi su elementi bili iztrošeni i nije postojala mogućnost zamjene, te su bojne jedna po jedna ostale bez sustavne veze, a zapovjedni skup bez mogućnosti daljnjeg zapovjedanja.

b) Utjecaj starješina na podređene veoma slab. Sustav zapovjedanja u postrojbama ne dolazi do izražaja. Zapovjedanje je više zamolbeno nego zapovjedno, a izvršenje lieno, bez volje, sa izvjesnom apatijom prema svemu. Zapaža se bojazan i zazor kod častnika od njihovih podređenih.

c) Kvalitet čete i borbeni duh slab. Nema volje, poleta niti sviesti za borbu protiv obćenitog neprijatelja države i celog čovječanstva. Misao svakog pojedinca je sačuvati svoj život i zato se na prvi pucanj protivnika bježi, baca oružje, predaje se i nestaju po čitave bojne.

d) Oprema slaba. Do 80% sa poderanim cipelama. Odjeća u velikim postotcima poderana. Kod jedne bojne veliki broj domobrana imao je samo dronjke od hlača, tako da se više vide gaće nego hlače. Rublje poderano i zamazano. Cipele na bosim nogama, bez obojaka ili čarapa. Šatorskih listova nema, te je momčad izložena kiši i nevremenu.

e) Neprekidni pokreti četa i postavljeni ciljevi nerazmjerni prema fizičkoj izdržljivosti, te su čete premorene, a **tuge** borbeni duh, vriednost i sposobnost znatno smanjeni.

f) Zdravstveno stanje nije zadovoljavajuće. Momčad puna ušiju. Rublje nije presvlačeno više od mjesec dana, a drugi par rublja čete nemaju.

g) Nedostaje ustrojbom predviđeno automatsko naoružanje. Sati imaju prosječno po 3—4 strojopuške, umjesto 9. Bojna III/4. p.p. imala je svega jednu strojopušku. Bojna 1/5. p.p. ima svega jednu strojnicu, a ustrojbom joj pripada 8. Teških bacača nema.

h) Nedostaje broj častnika po postrojbama.

i) Zrakoplovstvo leti previše visoko i ne pogađa postavljene ciljeve i zbog toga dolazi do tučenja vlastitih četa.

S molbom na znanje.

Zapovjednik skupine
podpukovnik Vidaković
Vidaković

BR. 144

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA SKUPINE »SJEVER« OD
10 TRAVNJA 1943 GOD. O DEJSTVU U VREMENU OD 20
OŽUJKA DO 1 TRAVNJA 1943 GODINE¹**

Predmet: Obća bojna relacija
skupine »Sjever«.

I. DIO

20. ožujka 1943.

Podhvat odpočeo sa zakašnjenjem od 2 i pol sata osim kod IV. obkopske bojne i IV/Slav. koje su krenule na vrijeme. Dostignuti svuda dnevni ciljevi. Odpor protivnika svuda slomljen.

Zaplijenjeno: 1 puška, 1 plinska maska, sanitetski materijal i 30 grla stoke, koja je otpremljena u Osiek.

Gubitci: na našoj strani 6 ranjenih, na protivničkoj 7 zarobljenih.

21. ožujka 1943.

Ustaška posada iz Podr. Slatine krenula u Ceralije, gdje je naišla na jak odpor,² te se je morala povući.

Jači odpor komunista³ na liniji Krašković — Pušine. Jačina protivnika oko 300—400 ljudi.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 4/1—17, k. 55.

² Otpor pružao Prvi bataljon Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 52.

³ \ ⁵ i ⁶ Odnosi se na dijelove Šesnaeste i Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 56 i 60.

Komunisti⁴ izvršili protivnapad iz Slat. Drenovca u pravcu Pušine a dielom preko Pušinskog Brda u istočni dio ^ Pušine, gdje su zauzeli crkvu i okolinu.

Zaplijenjeno: 2 strojopuške, 6 pušaka, ručna apoteka i promičbeno tvorivo.

Gubitci: 11 ranjenih i 1 teška strojnica na našoj strani a na protivničkoj 36 mrtvih, 40 ranjenih i 9 zarobljenih.

22. ožujka 1943.

Izviđački dielovi ušli u Slat. Drenovac. Slabi protivnički odpor savladan.⁵ Pokušaj jedne polubojne da se probije do 1/4. p.p. nije uspio. U toku noći 1/4. p.p. odbačena od jačeg protivnika⁶ u pravcu s. Prekoračani.

Zaplijenjeno: 40 kom. stoke, 1 kola, 10 konja i promičbeno tvorivo.

Gubitci: Na našoj strani 3 mrtva, 10 ranjenih, 1 nestao; izgubljeno 1 postolje za bacač, 1 konj poginuo.

Protivnički gubitci: 11 mrtvih, 5 zarobljenih.

23. ožujka 1943.

Jače vatreno djelovanje i prepad na naše dielove kod Sl. Drenovca. Jači odred upućen za hvatanje veze sa II/4. p.p. naišao je na jak odpor i odbačen. Vođena je jaka borba oko k. 437 koja se nalazi u rukama komunista.⁷

II/Sriemskog zdruga i 1/4. p.p. usiied jakog pritiska protivnika⁸ koji razpolaze i bacačima, odbačene sa položaja i u neredu odstupile u pravcu s. Pušine. Momčad II/Sriemskog demoralizirana i jako premorena.

Zaplijenjeno: 300 goveda, 150 svinja i 5 konja.

Gubitci: na našoj strani 12 mrtvih, 1 častnik i 10 domobrana ranjeni, 1 zastavnik nestao, 1 strojnica uništena; na protivničkoj strani: 3 mrtva i 62 zarobljena.⁹

24. ožujka 1943.

Izvršen napad na postave kod s. Pušine i želj. postaju Drenovac sa južnog i jugozapadnog pravca. Napad odbijen. 6 zrakoplova bombardirali prostoriju Jankovac — k. 437 — k. 404 — Pušinsko Brdo — k. 523, a pored ostalog mitraljirali zapadni dio s. Pušine i ako se tamo nalaze naši dielovi.

⁷ i ⁸ Odnosi se na Drugi bataljon Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 56 i 60.

⁹ O našim gubicima vidi dok. br. 56 i 60.

Zaplijenjeno 90 goveda i 70 svinja, brašno, žito i krumpir. 1 častnik i 2 domobrana oslobođeni iz komunističkog zarobljeničtva.

Gubitaka na našoj strani nije bilo, na protivničkoj nepoznato.

25. ožujka 1943.

U toku noći izvršen neprijateljski napad strojnicama, strojopuškama i bacačima na dielu SI. Drenovac — Đurišić. Napad odbijen. Komunisti drže k. 437 koja je jako utvrđena, čak i sa preprekama od žice.

Zaplijenjeno 20 goveda, 24 svinje i 2 puške.

Gubitci: na našoj strani nije bilo, na protivničkoj 5 zarobljenih. Osim toga zarobljeno 11 sumnjivih osoba.

26. ožujka 1943.

Odred upućen u Orahovicu razbio je komuniste, koji su se povukli prema Duzluku i zadržali se na gradini »Ružica«.

Zaplijenjeno 30 ovaca.

Gubitci: na našoj strani 1 poginuo; na protivničkoj 15 mrtvih i 2 zarobljena.—

27. ožujka 1943.

Prvi bataljon XVII. i 2 bataljon XVI. brigade prebacili su se iz područja oko Zvečeva i Voćina u Bilo Goru.¹⁰

28. ožujka 1943.

U toku je nadiranje po osnovi. Na protivnika se nije naišlo, osim na jednu manju zaštitnicu.

Zaplijenjeno 12 kola sa zapregom i natovarenom hranom i odjećom.

Gubitaka na našoj strani nije bilo, na protivničkoj 9 zarobljenih.

29. ožujka 1943.

Odpor protivnika na tromeđi, ka kojoj nadiru IV./6. p.p. uz podpomaganje I./4. p.p.

Zaplijenjeno 23 ovce.

Gubitci na našoj strani: 1 nestao; na protivničkoj 3 zarobljena.—

¹⁰ Netačno. Prvi bataljon Sedamnaeste brigade se tada nalazio u Vranom Kamenu, a bataljoni Šesnaeste brigade su tada bili na Dilj Planini. Vidi dok. br. 52 i 56.

30. ožujka 1943.

IV./Slavonskog Zdruga četiri puta jurišala na k. 26[^] (Tromeđa) došavši na najbliža odstojanja, ali je usiied jake protivničke vatre bila odbačena. Izdržala je i odbila tri protivnapada.^{k ~ *}

Zaplienjeno: 1 krugoval (neispravan) i razno tvorivo.

Gubitci na našoj strani: 2 poginula, 7 ranjeno; protivnički nepoznati.—

31. ožujka 1943.

Vršilo se uznemiravajuće gađanje.—

1. travnja 1943.

Vršeno uznemiravajuće gađanje sa topničtvom.

Gubitci na našoj strani: nije bilo; kod protivnika: 2 zarobljena, 23 uhićena.—

b) IZKUSTVA:

Prilikom podhvata primjećeno je u više navrata, da je obavještajna služba kod komunista vrlo dobra i igra jednu značajnu ulogu kod naših podhvata.

Cim saznaju, da nadiru neke slabije jedinice, iste dočekaju u zasjedi ili ih obkoljavanjem žele uništiti, dok kod nadiranja jačih snaga uopće ne primaju borbu.—

Kada komunisti u borbi pretrpe neke veće gubitke, za najkraće vrijeme upodpune svoje brojčano stanje prisilnim unovačenjem ili dobrovoljnim, koje njihove posebne grupe vrše po selima.—

c) NEDOSTATCI I GRIEŠKE:

Kod naših jedinica osjeća se premorenost i popuštanje morala. Bezuvjetno bi bilo potrebno tim jedinicama, koje su stalno na terenu, dati jedan kraći odmor s time, da ih se uputi u kasarnu, gdje bi se trebalo s njima vršiti jedna kraća obuka.

Borbena sposobnost kod mnogih jedinica je minimalna usiied premorenosti i nedovoljne pripreme vježbe.

Među jedinicama ima mnogo ljudstva, koje nije ciepljeno protiv tifusa i ako se u zadnjim podhvatima kretalo stalno po terenu gdje isti hara, tako da je bezuvjetno potrebno ciepljenje.—

Obskrba prilikom podhvata jako je otežana usiied udaljavanja od obskrbnih uporišta i usiied manjka prevoznih sredstava. Vojnici stalno moraju nositi sobom obroke za dva tri dana.

Kod svakog podhvata do sada osjećao se veliki manjak prevoznih sredstava, osobito teretnih samovoza. Vojne jedinice posjeduju dovoljan broj, a posebnički su skoro svi upotrebljivi oprošteni od podavanja (rekviriranja).

. ZASTUPA ZAPOVJEDNIKA PODPUKOVNIK
(Telarović)
Telarović

BR. 145

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 11 TRAVNJA 1943 GOD. O AKCIJI DIVIZIJE »RE«¹

Telegram

Datum (otpreme
i čas [prijema: 12.IV.43; 1.00

**OD KOMANDE V ARMIJSKOG KORPUSA
SUPERSLODI
i na znanje:
KOMANDAMA XI i XVIII ARM.
KORPUSA**

**VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE**

Br. 5133/OD.

Br. 5838

Stiglo: 12.IV.43.

NOVOSTI DANA 11 TRAVNJA U 18 SATI

Kretanje ustanika:

Situacija nepromjenljiva.

Divizija »Re«:

Usljed jakog napada² sa kote 630 (Marasovac (Senj XL-GS), o čemu telegram 5107 današnji, još uvijek traje prekid

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Napad vršila Četvrta NOU brigada Osme divizije. Vidi dok. br. 80 i 115.

saobraćaja: Otočac — Žuta Lokva (ZT-GU); situacija **trupđ** nepromijenjena, naknadno ću javiti vijesti o gubicima.

Naredio sam sa početkom ove noći masovni napad na ne*J prijateljske položaje,³ uz učešće sa sjevera trupa generala De Bonis, koje će vršiti čišćenje i oslobađanje puta.

Grupacija De Bonis:

U poslijepodnevnom časovima XXXIII bataljon crnih košulju zauzeo sedlo Klanac (Senj ZV-GZ) koje su držali ustanici.

U 18 sati Brinje je bilo potpuno napušteno.⁴

Raspored trupa sektora Vratnik:

Iz Vratnika u Prokike (ZT-GZ) i iz Žute Lokve (ZT-GU) u Rapajin Do i Brlog (KL-GU).

Sektor krivi put (Ogulin ZN-AD):

Poslije šiljanja pojačanja, o čemu telegram 5107 današnji, situacija nepromijenjena.

Grupacija Roberti:

Izvršeno izviđanje zone Cerovnik (Ogulin XV-AL) od strane dviju četa II/74-og, pojačanih sa elementima Antikom, dobrovolj. milicije; uprkos upornom otporu neprijatelja sa kote 360 (XT-AM), objekat ie dostignut. Gubici: 1 ranjen među četnicima.

Ostali sektori:

Obična aktivnost patroliranja i izviđanja.

Aktivnost avijacije:

Aktivno učešće u pomaganju angažovanih odreda i garnizona; izvršeno je bombardovanje i izviđanje zatraženo od operativnih trupa.

GENERAL GLORIA

8 kopija

- 1 Ekselenciji
- 1 Nač. štaba
- 1 Pom. „
- 2 Nač. oper. odjeljenja
- 1 Odjeljenju »I« (obavješt.)
- 1 Komandi kr. karabinjera
- 1 Odjeljenju za telekomunikacije

³ Na snage Osme divizije. Vidi dok. br. 115.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE
OD 12 TRAVNJA 1943 GOD. O AKCIJI NA BUC¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	DAN: 12.4.43.	SAT I MINUT: 2100	BROJ: 70
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 12.4.43.	SAT I MINUT: 2257	BROJ: 317

SADRŽAJ

Za koga: OPERATIVNI ODJEL

Spoj: . — . —

Radi ponovnog zaposjedanja **Buča** poduzet danas sa 2 bojne podhvat.²

Buč dostignut u 1330 sati bez dodira.

Sa lievom kolonom ušao u **Buč** zapovjednik divizije. Iztočno **Buča** upućena razviđanja radi uzpostava spoja sa dielovima 2. dom. sbora koji dielovi nastupaju u smjeru **Bučko Kamensko**.

Do sada spoj nije uhvaćen.

Zrakoplovnim razviđanjem primjećene manje skupine partizana u prostoru zapadno **Metle** oko **Borki** i oko **Zajle**.

Razviđanjem u prostoru, **Voćina** nisu utvrđene partizanske skupine osim jedne u šumi **Slana Voda** 10 km. zap. **Podr. Slatina**.

U manjem dodiru ubijeno dva partizana.

Prema naknadno primljenoj viesti stiglo 10. o. m. u s. **Kričke** 14 km. sz. **Okučani** 400 partizana³ te putem oglasa novače mladiće.

Op. broj 1011

GORDIV

P 13/IV D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 12/1—29, k. 22.

² Riječ je o akciji Slavenskog zdruga. Vidi dok. br. 57, 58, 59, 75, 107, 108, 152 i 154.

* Prvi slavonski NOP odred

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 13.4. U SATI 0700
DEŠIFRIRAO DANA 13.4. U SATI 0745 PODPIS:

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČA- STNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
139	DAN 13. MJESEC IV. GOD. 43. SAT 07 MINUT 55	PODPIS: Maratović ČIN: stk.

BR. 147

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 12 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPUŠTANJU
OTOČCA OD STRANE USTAŠKO-DOMOBRANSKIH JEDI-
NICA I TALIJANA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Gospića	DAN: 12.4.43.	SAT I MINUT: 1935	BROJ: 42
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 12.4.43.	SAT I MINUT: 2045	BROJ: 314

Najžurnije

SADRŽAJ

Za koga: OPERATIVNI ODJEL

Spoj: . — . —

Po do sada dobivenim podacima 12. travnja u 7 i
pol sata saveznici i naše čete pod borbom napustili
Otočac.

U 8 sati u **Otočac** ušli odmetnici.²

Od pučanstva nitko nije evakuiran.

Nadporučnici ranjenici ostali u bolnici.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 12/1—24, k. 22.

² Peta NOU brigada Osme divizije. Vidi dok. br. 80, 115, 126 i 129.

Našeg tvoriva ostalo oko 200 tona i dosta savezničkog.

Streljivo bačeno u **Gacku**.

Op. broj 291 /tajno

ZAPOLI

13/IV D

**PRIMIO BRZOJAVKU DANA 12.4. U SATI 2145
DEŠIFRIRAO DANA 12.4. U SATI 2220 PODPIS:**

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČASTNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
	DAN 12. MJESEC IV. GOD. 43. SAT 22 MINUT 30	PODPIS: ČIN:
137		

BR. 148

**NAREĐENJE USTAŠKO-DOMOBRA NSKOG VOJNOG PO-
VJERENIŠTVA PRI VIŠOJ KOMANDI ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA« OD 12 TRAVNJA 1943 GOD.
ZA ODBRANU GOSPIĆA I NAPUŠTANJE OTOČCA¹**

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 12.4.43.	SAT I MINUT: 1130	BROJ: 77
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 12.4.43.	SAT I MINUT: 1150	BROJ: 302

Prije svega!

S A D R Ź A J

Za koga: OPERATIVNOM ODJELU I ZAPOLI

Spoj: OPERODA op. broj. 3722/tajno.

Postupiti po mojem nalogu 2376/tajno.

Gospić braniti, a **Otočac** napustiti, ako naše snage ne dođu i ako to situacija nalaže.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 12/1—18, k. 22.

Talijani neće ostati u **Otočcu**.

Zagreb izvješćen.

Izdali su (Izdao sam) nalog **Otočcu** da poduzme mjere za evakuaciju i pripremi za uništenje zaliha, ako ih ne bi mogao izvući.

K broj 2391/tajno.

12/IV D

HRVOPO

P

Rieči: »Izdali su« »Izdao sam«
nisu podpuno jasne, pa je traženo
ponavljanje.

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 12.4. U SATI 1200

DEŠIFRIRAO DANA 12.4. U SATI 1235 PODPIS: Filković stk.

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČASTNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
131	DAN 12. MJESEC IV. GOD. 43. SAT 12 MINUT 40	PODPIS: Dits ČIN: ppk

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 12 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI KOD KOMPOLJA¹

Datum / otpreme: 12.IV.43; 0050.

i čas | prijema: 13.IV.43; 1.45

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA
SUPERSLODI — operativno odjelj.
i na znanje:
KOMANDAMA XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5165/op.

Br. 5887

Stiglo: 13. IV.43.

NOVOSTI NA DAN 12 TRAVNJA 1943 U 18 SATI

Kretanje ustanika:

Ništa novo da se javi.

Divizija »Re«:

Pod zaštitom trupa grupacije Vratnik, svi odredi kolone generala Pelligre, sa motornim vozilima, kolima i komorama, povukli su se u Senj, a za njima hrvatske trupe i Antikom, dobrovolj. milicija.

Noćas je neprijatelj pružio jak otpor² koloni u visini Kompolja (Senj XL-GZ) upotrijebivši i 4 tenka, tri italijanska laka i jedan srednji njemački, koji su bili pogođeni od naše artiljerije i zapaljeni.

Poslije podne u visini kote 430 (XL-GS) neprijatelj³ je žestoko napao naše odrede zaštitnice.

Borba koja je trajala preko jednog sata završila se povlačenjem neprijatelja.

Operaciju je ometala prisutnost četničkih formacija, hrvatskih trupa i izbjeglica.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² i ³ Odnosi se na Četvrtu i Devetu NOU brigadu. Vidi dok. br. 80, 115 i 140.

Raspored odreda:

Grupacija Pelligra između prolaza Vratnika i Senja, grupacija De Bonis između Krivog Puta, Vratnika i 2. uter Lokve.

Ukupni gubici⁴ do danas kolona Pelligra i De Bonis: mrtvih oficira 4 (por. Muratori, p. por. Falda, Varese Rota), vojnika 55; ranjenih oficira 9, vojnika 46; materijal: 2 topa 75/13 neupotrebljiva jer su konji ubijeni neprijateljskom vatrom, 2 puškomitraljeza, 2 bacača 45 mm.

Gubici neprijatelja:

200 mrtvih. Zaplijenjeno: 2 puškomitraljeza i 30 pušaka. Uništena 4 tenka.

Podaci podložni izmjenama budući da se utvrđivanje još vrši.

Grupacija Roberti:

74-ti pješadijski vršio čišćenje s obje strane pruge Ogulin — Gomirje (Ogulin XI-AX). Ništa da se javi.

Javljeno je o prekidu pruge između G. Dubrave i D. Dubrave (XV-IH-AT) uslijed eksplozije paklene mašine.

Ostali sektori:

Obična aktivnost izviđanja i kontroliranja.

Aktivnost avijacije:

Mada ometana uslijed niske oblačnosti, izviđala je i podržavala trupe u pokretu.

Zasuta malim bombama i mitraljirana zona Podum, Senj (XT-GQ) gdje je primijećeno kretanje ustanika.

GENERAL GLORIA

- 1 Ekselenciji
- 1 Nač. štaba
- 1 Pom. nač. štaba
- 1 Operat. odjeljenju
- 1 Odjeljenju »I« (obavješt.)

* O gubicima vidi dok. br. 80 i 115.

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 13 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA
KALNIČKOG NOP ODREDA NA PUTNIČKI VLAK IZMEĐU
BJELOVARA I KLOŠTARA¹**

»Veoma žurno«

ZAPOVJEDNIŠTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

Op. Br. 1145/Taj. -

Tajno !

U Sisku, dne 13. travnja 1943.

Predmet: Dnevno izvješće
I.D.Z. za 13. travanj 1943.
do 1800 sati.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA
(Operativni odjel).

Savezno zapovjedi Glst. Op. Br. 3219/Tajno od 9. VIII.
1942. dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000).

1. A. — Kratka ocjena situacije:

Bez važnijih promjena.

1. B. — Djelatnost podređenih četa i pojedinosti o neprijatelju:

Operativno područje grada Zagreba:

1. — U toku noći 12/13. IV. o. g. jedna partizanska sku-
pina,² kod s. Vrbno (10 km sjev. zap. sjev. od Lepoglave) naišla
je na jaču zasjedu i sukobila se.

Partizani povukli su se u pravcu grebena Ivanšćice. Ovu
skupinu sliedi: konjanički sat grebenom Ivanšćice, a ustaški
sat zatvara greben Ivanšćice na pravcu s. Prigorec — dolina
rieke Željeznice (2 1/2—4 km juž. od Ivanca).

2. — Noću 12/13. IV. o. g. jedna partizanska obhodnja u
0000 sati upala je u s. Lekenik. Obhodnja razpršena.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 14/1—13, k. 22.

² Na ovom području dejstvovala je tada jedna četa Kalničkog
NOP odreda. Vidi dok. br. 153.

3. — Noću 12/13. IV. o. g. partizani su kod s. Vrapče (2 1/2 km sjev. zap. od Zagreba) srušili električni stup električnog voda Karlovac — Zagreb.

Operativno područje 1. pješake divizije:

1. — 12. IV. o. g. poslie podne skupina partizana,³ oko 100, prešla je preko pruge Bjelovar — Kloštar i to sa jug. izt. u sjev. zap. dio Bilo Gore. Jučerašnje potjere za ovom skupinom ostale su bez uspjeha.

2. — Danas poslie podne, ova skupina partizana napala je putnički vlak koji je iz Bjelovara krenuo za Kloštar. Napad je izvršen između Mišulinovca i Paulovca (8—12 km sjev. izt. od Bjelovara). Vlak je zapaljen i jedan dio je izgorio. Partizani su se povukli prema Malom Trojstvu (9 km sjev. ist. sjev. od Bjelovara). Putnici su se vratili pješke u Bjelovar. 4 ustaše poginula koji su se nalazili u vlaku kao i jedan častnik, navodno da se isti nalazio na službi u Minorsu.⁴

U podhvat upućen je udarni sat 1. pješ. pukovnije iz Bjelovara i 3. pohodni sat 1. pješ. pukovnije iz Bulinca. Na terenu se nalazi i 2. pohodni sat 1. p. pukovnije iz Sirove Katalene, ali se sa ovim nije mogla uhvatiti veza zbog nemanja brzoglasne veze, te se nisu mogle izdali zapovjedi.

Operativno područje V. gorskog zdruga:

Jedinice V. gorskog zdruga u toku današnjeg dana vršile su razviđanja, — bez događaja.

1. C., 2. i 3.—: Nije bilo.

Po nalogu Zapovjednika
Glavar stožera
pukovnik (KLIŠANIĆ)
Klišanić

P 14/IV D

³ Drugi bataljon Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 153, 154 i tom V, knj. 15, izvještaj Kalničkog NOP odreda Štabu Druge operativne zone od 13 svibnja 1943 godine.

⁴ O gubicima vidi dok br. 153 i 154.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 13 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI KOD PROKIKA¹

Telegram

OD KOMANDE V ARM.
KORPUSA

SUPERSLODI — operativno odjelj.

i na znanje:

XI ARMIJSKOM KORPUSU

XVIII ARMIJSKOM KORPUSU

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5193/op. prot.

Br. 5947

Stiglo: 14.IV.43.

Datum (prijema: 14.IV.43; 1,10
i čas \ otpreme

NOVOSTI DANA 13 TRAVNJA 1943 U 18 SATI

Kretanje ustanika: Zapaženo koncentrisanje mnogobrojnih partizana u zoni Zunjol² (Senj ZT-GZ) i Crni Vrh (ZR-GZ) sa namjerom da se prebace prema sjeverozapadu. Druga koncentracija oko 1000 ustanika³ u zoni Švica (XN-GQ) i Krasno (ZT-GM).

Divizija »Re«: Trupe grupacije Vratnik evakuisale su Prokike (Senj ZT-GZ). Neprijatelj⁴ je pokušao da se suprotstavi našem pokretu, ali protivnapadom odreda za zaštitu nagnan je u bijeg.

Naši gubici: 5 ranjenih; neprijateljski: 10 mrtvih utvrđenih. Jučerašnjim su danom zaposjednuti položaji između Krivog Puta (Sušak ZN-AD) i Vratnika da bi se spriječilo pridolaženje neprijatelja. Pregled ukupnih gubitaka, zajedno sa onima o kojima je javljeno telegramom 5165 od 12 tekućeg.⁶

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Zupanjol

³ Dijelovi Devete NOU brigade. Vidi dok. br. 115.

⁴ Dijelovi Četrnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 54 i 145.

⁵ O gubicima vidi dok. br. 80 i 115.

55 mrtvih, od kojih 5 oficira (por. Muratori, p. por. Palanzone Solda, Rota, Varesio); ranjenih 65, od kojih 7 oficira; nestalih 85, od kojih 2 oficira (kapetan Nasazzi, p. por. Montanari). Podaci koji se odnose na ranjene i nestale podložni su izmjenama.

Grupacija Roberti: Željeznička pruga čije je jedno šinsko polje oštećeno, o čemu naš telegram 5165 od 12 tekućeg, opravljena je danas u 9 sati.

Noću 13-og paljba, radi uznemiravanja, na garnizon Delnice, bez posljedica. Telefonska linija Delnice — Ogulin prekinuta. Ostali sektori: Obična aktivnost patroliranja i postavljanja zasjeda.

Avijacija: Pokušano da se izvrše postavljeni zadaci, ali se nije uspjelo uslijed nepovoljnih atmosferskih prilika (kiša, kišni oblaci, vrlo jak vjetar).

GENERAL GLORIA

14/IV

m

8 kopija

- 1 Ekselenciji
- 1 Načelniku štaba
- 1 Pom. „
- 1 Odjeljenju »I« (obavješt.)
- 2 Operativnom odjeljenju
- 1 Komandi kr. karabinjera
- 1 Odjeljenju telekomunikacija

OGGETTO:

TELESCRITTO

DA COMANDO V CARMI
AT SUPERSTODA OPERAZIONI
e, per conoscenza:
AT XI CORPO D'ARMATA
AT XVIII CORPO D'ARMATA

DATA E ORA	partenza
ARRIVO	14/4/43
N° 5947	1,10
ARRIVATO IL 14 APR. 1943	

Nr. 5193/Op. di prot.

NOVITA' ORE 18 DEL GIORNO 13 APRILE 1943-KKI

MOVIMENTO RIBELLI: segnalato concentrazione numerosi partigiani zona Zupaniol (Senj ZT-GZ) e Crni Vrh (ZR-GZ) con tendenza spostarsi verso nord-ovest. Altro concentrazione migliaia ribelli zona Svica (XN-GQ) e Kraano (ZT-GM).

DIVISIONE RE: truppe raggruppamento Vratnik evacuato Frokike (Senj ZT-GZ). Nemico ha tentato contrastare nostri movimenti ma contrastato da reparti protezione est stato messo in fuga. Perdite nostre: 5 feriti; avversarie: 10 morti accertati. Occupate giornata odierna posizioni tra Krivi Fut (Sussa ZN-AD) e Vratnik scopo impedire infiltrazione partigiani. Riepilogo perdite comprensive di quelle cui 5165 del 12 corrente: 55 morti di cui 5 ufficiali (Tenente Muratori, S/Ten. Palanzone, Solde, Rota, Varese); feriti 69 di cui 7 ufficiali; dispersi 85 di cui 2 ufficiali (capitano Nebassi S/Ten. Montanari). Dati relativi a feriti e dispersi suscettibili di variazioni.

RAGGRUPPAMENTO ROBERTI: linea ferroviaria danneggiata per una bomba, di cui nostro 5165 del 12 corrente, è stata riattivata ore 9 odierna. Notte sul 13 tiri disturbo senza conseguenze contro presidio Delnice. Linea telefonica Delnice Ogulin interrotta.

RIMANENTI SETTORI: normale attività pattugliamento e appostamento.

AVIAZIONE: missioni richieste tentate, ma non potute portare a termine, causa cattive condizioni atmosferiche (pioggia nubi a suolo vento fortissimo).

GENERALE GIORIA

8 copie:

- 1 Eccellenza
- 1 Capo S.M.
- 1 S. Capo S.M.
- 1 Ufficio "I"
- 2 Ufficio Operazioni
- 1 Comando CC.NR.
- 1 Ufficio Telecomunicazioni

14. 14
mm

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD
14 TRAVNJA 1943 GOD. O PONOVNOM ČIŠĆENJU NA
PODRUČJU ZVECEVO — BUC — BUCKO KAMENSKO I
U SJEVEROZAPADNOM DIJELU POŽEŠKE KOTLINE¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 104

(po podacima primljenim 14. IV. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Noću 11/12. IV. kod s. Cvetlin (11 km s.z. od Lepoglave) ustaški odjel raspršio je partizansku skupinu² koja se je 11. IV. nalazila u s. Zarovnica (6 km s. od Lepoglave) (Dnevno izvješće br. 103). Raspršeni partizani povukli su se u smjeru s. Macelj (15 km z.s.z. od Lepoglave).

Podr. Bjelovar: 13. IV. u 12.30 sati kod tunela Paulovac (12 km s. izt. od Bjelovara) partizani su napali³ i zapalili putnički vlak, 4 ustaše iz vlakoprtnje su poginuli, 5 ih je nestalo, a nekoliko časnika i domobrana je zarobljeno. Među ostalim putnicima ima ranjenih.

Podr. Bilo Gore: 13. IV. na putu između Virovitice i Gačišta (15 km izt. od Virovitice) partizani su zarobili 2 teretna samovoza II. konjičkog sklopa iz Virovitice. 1 samovoz je povraćen.

Noću 12/13. IV. kod želj. postaje Pčelić (12 km j. izt. od Virovitice) naišao je teretni vlak na minu. Stroj i 7 vagona su uništeni, 2 željezničara ranjena, a oštećena pruga je popravljena.

Prema izvješću 1. gor. div. 13. IV. u šumi kod s. Bačkovica (17 km s.s.z. od Grubišnog Polja) razbijena je 1 sat 1. pješačke divizije.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 13/1—40, k. 22.

² Odnosi se na dijelove Kalničkog NOP odreda.

³ Napad izvršio Drugi bataljon Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 150 i tom V, knj. 15, izvještaj Kalničkog NOP odreda Štabu Druge operativne zone od 13 svibnja 1943 godine.

Podr. Novske: Noću 12/13. IV. na želj. postaji Lipovljani (na pruzi Banova Jaruga — Novska) partizani⁴ su zapalili skladište, a želj. postaju djelimično oštetili.

Podr. Daruvara: Na području Zvečevo — Buč — Bučko Kamensko (23, 19 i 25 km j. izt. od Daruvara) i u sjeverozapadnom dielu Požeške kotline vrši se ponovo čišćenje. — 13. IV. naši delovi iz Buča protjerali su malu partizansku skupinu i dostigli Bučko Kamensko. — Naše čete koje su nastupale iz Požege savladale su 12. IV. kod s. Toranj (11 km s.z. od Požege) jači neprijateljski odpor⁵ i zauzele selo. 13. IV. XII. partizanska brigada povukla se poslije borbe kod s. Toranj i s. Svržgace (9 km s.z. od Požege) u smjeru s. Stražeman i s. Velika, u kojem pravcu nadiru sada naše čete iz Tornja.

Noću 12/13. IV. sjeverno od želj. postaje Bastaji (10 km s. izt. od Daruvaraj naišao je oklopni vlak na minu. 2 vagona su uništena, a želj. pruga je u manjoj mjeri oštećena.

U okolici Daruvara osjeća se jača djelatnost mjestnih partizana.

Prigodom podhvata protiv partizanskih snaga na području Papuka, Psunja i u Požeškoj kotlini u vremenu od 20. III. do 1. IV. naše čete su zaplenile ukupno:⁶ 273 puške, 6 samokresa, 3 strojnice, 2 topa, 34 lovačke puške, 19 poljskih kuhinja, te mnogo streljiva i ostalog tvoriva.

Podr. Papuk pl.: 11. IV. kod s. Humljani (16 km j.j. izt. od Podr. Slatine) naše razvidnice su naišle na jače partizanske snage.

Na području: Orahovica — Gazije — Motičina ^17, 11 i 7 km z. od Našica) prikupljaju se ostatci XVIII. part. brigade.

⁴ Dijelovi Moslavačkog NOP odreda.

⁶ Otpor pružali dijelovi Dvanaeste NO brigade. Vidi dok. br. 57, 58, 75, 146 i 154.

^c Vidi dok. br. 50, 52, 75 i 164.

Podr. Sriema: Noću 11/12. IV. kod s. Vrdnik (15 km s. od Rume) partizani su napali zrakoplovnu stražu i zarobili 5 domobrana.

Prigodom pretrage s. Šašinci (10 km izt. od Mitrovice) uhićeno je 10 osoba.

Noću 12/13. IV. kod Nove Pazove (18 km s.z. od Zemuna) odbijen je partizanski napadaj na našu obhodnju.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Like: 11. IV. vodile su se jake borbe⁷ uzduž ceste Otočac — Vratnik (22 km s.z. od Otočca).

Između želj. postaje Josipdol i Vojnovac (na pruzi Ogulin — Gospić) partizani su porušili želj. prugu.

U Plaškom (21 km s. izt. od Brinja) nalazi se IV. partizanska brigada jačine oko 800 ljudi.

Podr. Gline: 12. IV. kod visa Šicana (16 km s.z. od Gline) raspršena je partizanska skupina jačine oko 20—30 ljudi.

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

Za točnost:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

(M. P.)⁸

⁷ Borbe su vodile: Četvrta NOU, Peta NOU, Deveta NOU i Petnaesta NO brigada. Vidi dok. br. 37, 48, 65, 80, 115 i 129.

⁸ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni Stožer Domobranstva — Operativni odjel.

IZVJEŠTAJ USTAŠKOG GLAVNOG RAVNATELJSTVA ZA
JAVNI RED I SIGURNOST OD 14 TRAVNJA 1943 GOD. O
AKCIJAMA BANIJSKOG, KALNIČKOG I MOSLAVAČ-
KOG NOP ODREDA¹

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
GLAVNO RAVNATELJSTVO ZA JAVNI RED I SIGURNOST
U ZAGREBU

Broj: V.T. 21/1943.

Zagreb, dne 14. travnja 1943.

Predmet: Izvješće o stanju
do 14. IV. 1943. u
12. sati.—

IZVJEŠĆE

I. Velika župa Bilogora:

Željeznička postaja u Bjelovaru jučer je brzojavno izvještala, da su istog dana popodne odmetnici kod tunela Paulovac, 12 km s.i. od Bjelovara napali i zapalili putnički vlak na pruzi Bjelovar — Kloštar.² Prilikom napada 4 pripadnika prometnih zdrugova su ubijena, dok je oko 30 domobrana i njemačkih vojnika odvedeno.

II. Velika župa Gora:

Župska redarstvena oblast u Petrinji izvješćuje dopisom od 9. ov. mj. prema podacima primljenim od istomjестne oblasti, da su noću od 7. na 8. travnja odmetnici iz Vedrog Polja, Dolnjeg Hrastovca i Staze odveli seljacima veliki broj krupne i sitne stoke u Šamaricu. Sljedeće noći odmetnici su opljačkali, odveli sa sobom i ubili jednog ustašu iz Male Gorice.

Izvješćem od sljedećeg dana javlja ista Župska redarstvena oblast prema podacima Kotarske oblasti u Glini, da su odmetnici³ — njih oko 20 — 5. ov. mj. uništili sve knjige i spise občinskog poglavarstva u Kraljevčanima, a iz blagajne

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 15/1—10, k. 22.

* Akciju izvršile dvije čete Drugog bataljona Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 150.

³ Dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 134 i 138.

su uzeli 15.000.— Kuna. Prilikom napada odmetnika na selo Maja ranjena su 6. ov. mj. 4 domobrana. U noći od 7. na 8. travnja oduzeli su odmetnici seljacima na području občine Majur oko šestdeset komada rogate stoke, koja potječe s Kozare odnosno s posjeda pobjeglih i izseljenih pravoslavaca.

III. *Velika župa Lašva — Glas:*

Željeznička postaja u Zenici dostavila je danas brzojavno, da su odmetnici jutros načinivši na pruži zapreku od kamenja između Zenice i Vraća zaustavili i napali vlak. Ugibaldište Vraća je zapaljeno.

IV. *Velika župa Livac — Zapolje:*

Na temelju podataka primljenih od Kotarske oblasti Daruvar dostavlja 12. travnja Župska redarstvena oblast u Novoj Gradiški, da su na području daruvarskog kotara vojnički prihvatili protiv odmetnika dovršeni i odmetnici uništeni odnosno razpršeni. Dne 9. ov. mj. ustaška bojna iz Nove Gradiške dočekala je u zasjedi kod sela Šumetlice manju skupinu partizana, koji su pošli od lječilišta Strmac prema Sumetlici, da si odavle pribave hranu. U ovom napadu jedan je partizan poginuo, a više njih je ranjeno.

Ravnateljstvo HDŽ u Zagrebu jučer je brzojavno izvjestilo prema obavješti primljenoj od željezničke postaje u Lipovijanima, da su odmetnici⁴ noću od 12. na 13. travnja oko ponoći napali željezničku postaju u Lipovljanima, te zapalili prometni ured i skladište, koje je podpuno izgorjelo.

V. *Velika župa Vuka:*

Izvješćem od 9. travnja javlja Župska redarstvena oblast u Vukovaru savezno ovostranom izvješću od 6. ov. mj., da se je skupina komunista, koja je 6. ov. mj. namjeravala kod Domuskele prijeći u Bosnu, većim dielom vratila natrag, te je primijećena kod sela Grk u pokretu prema Fruškoj Gori. Sljedeći dan viđena je skupina od 300 naoružanih komunista na Borotovoj pustari kod sela Bingule na području iločkog kctara također u pokretu prema Fruškoj Gori.

Savezno jučerašnjem izvješću ovog Glavnog ravnateljstva javlja izvješćem od 12. travnja Župska redarstvena oblast u Vukovaru prema podacima primljenim od Kotarske oblasti Zemun, da su odmetnici u noći od 9. na 10. travnja, kada su odveli nadstojnika željezničke postaje u Boljevcima, opljačkali blagajnu postaje, a odnieli su i lijekove iz ručne ljekarne. Iste noći su odmetnici opljačkali manastir Fenek, u kom je

uređeno državno gospodarstvo. Odavle su odvezli 20 mtc pšenice, 30 mtc zobi i 6 mtc graha, a odneli su 79.000.— Kn 1 pisajući stroj i lovačku pušku.

Ovo Glavno ravnateljstvo primilo je je jučer brzojavno izvješće iz Zemuna, da su naši oružnici dan prije u selu Progar na području zemunskog kotara ubili 5, a uhitili oko 70 odmetnika, i to bez vlastitih gubitaka.

VI. *Velika župa Zagorje:*

Župska redarstvena oblast u Varaždinu izvješćuje dopisom od 7. ov. mj. prema podacima primljenim od oružničke postaje u Novom Marofu, da jedna skupina partizana namjerava napasti Podrute i Budinšćinu. Skupina od 70 partizana⁵ obučenih u ustaške odore pojavila se 5. ov. mj. u rudniku Ljubelj i zabranila je radnicima da dolaze na rad. U šumi Margečan nedaleko Varaždina primjećena je 7. ov. mj. skupina od oko 300 partizana.⁶

ZA DOM SPREMNI!

GLAVNI RAVNATELJ:

u. z.

Dr. Vidali
(Dr Vidali)

(M. P.)⁷

15/IV D

⁵ i ⁶ Dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 150.

⁷ Okrugli pečat: kao u zaglavlju.

BR. 154

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE
OD 14 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBAMA OKO BUCKOG
KAMENSKOG¹

BRZOGLASNO IZVJEŠĆE

TKO JAVLJA:	VRIEME		KOME SE JAVILO:
Stožer I. Gors. Div. Podpukovnik: Bestal	SATI	23	
	DAN	14.	
	MJESEC	travanj	
PRIMIO: Podpukovnik: Hočevar.—	GODINA	1943.—	PREDAO:

S A D R Ž A J

Bojna u Buču vršila satnijama razviđanje u smjeru Bučko Kamensko —[^] Grdevica i Koturića. Satnija prema Koturiću naišla kod kote 572 južno od Krševine na jak otpor neprijatelja.² Ostale satnije bez dodira sa neprijateljem, niti su uzpostavile spoj sa dijelovima II. dom. sora. Satnija se vratila bez gubitaka.

Sjeverno od Pivnice došlo je u 11 sati 30 min. do sudara između oklopnog vlaka skupine Böckl³ i jedne lokomotive iz Suhog Polja. Dvoja kola oklopnog vlaka razmrskana. Vlastiti gubitci 8 mrtvih i 10 ranjenih iz III. Bereitschafts — Baona i mašinovođa mrtav. Uzrok sudara: Odlazak oklopnog vlaka bez odpreme i brzoglasne prijave. Istraga u toku.

Posebno upućeni odjel iz Daruvara na teretnjacima izvršio pretres sela Blagorodovac, Uljanik, Hrastovac i Duhovi (sve sjeverno od sela Poljana) te tom prilikom prikupljeno

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 14/1—30, k. 22.

² Otpor pružili dijelovi Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 78, 146, 150, 152 i 153.

³ Nazvana po prezimenu komandanta bataljona majora Böckla. Ova skupina je bila sastavljena od pripadnika njemačke nacionalne manjine.

87 pripadnika njemačke narodne skupine i 10 Hrvata obveznika. Uhvaćene dvije komunistkinje, zarobljen jedan partizan sa puškom. Bez vlastitih gubitaka.

Os guranje, koje je kod Japage (3 km. j.j. i od Pakraca) osiguralo poljske radove, napadnuto je od 30 partizana. Jedan domobran poginuo, 1 puška izgubljena. Partizani se povukli prema Šeovici.

Noću 13/14. omj. između Pavlovac-Dražice i Ladislavovca, na pruzi Pavlovac — Garešnica razorena je pruga u dužini od 30 m i b.b. linija u dužini od 50 m. Tokom dana pruga uzpostavljena. Iste noći upala skupina partizana u selo Toranj (8 km. sjeverno od Pakraca) i držala propagandni zbor seljacima. U 4 sata napustili su selo u nepoznatom pravcu. Iste noći jedna partizanska skupina⁴ zapalila stajalište Voloder (5 km j.i. od Popovače). Upućena potjera iz Popovače, nije više našla nikoga.

P 15/IV D

⁴ Jedna četa Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 83 i 150.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG SEKTORA —
KARLOVAC OD 14 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU DI-
JELOVA KORDUNAŠKOG NOP ODREDA NA S. RECICU¹

BRZOGLASNO IZVJEŠĆE

TKO JAVLJA:	VRIEME		KOME SE JAVILO:
poručnik Horvat I. sektor Karlovac	SATI	19.25	
	DAN	14.	
	MJESEC	travanj	
PRIMIO: ppk. Hočevar	GODINA	1943	PREDAO:

S A D R Ž A J

Noću 12/13 IV. sa pruge Karlovac — Draganići nestalo 24 domobrana želj. straž. bojne Karlovac. Ne zna se još da li su se samovoljno udaljili ili su ih odveli partizani.

Noću 13/14. IV. u s. Rečicu (9 km sj. ist. Karlovca) upali odmetnici² te odveli 2 konja i 1.800 kg. krumpira.

Danas u 9 sati teretni vlak naišao na minu između G. i D. Dubrave, jedan stroj prevrnut, a jedan iskliznuo.³ Promet će biti uspostavljen za 24 sata.

I. sektor Op. br. 1475/taj.

P 14/IV D

Nadopuna pristigla u 20.05:

Danas oko 10 00 sati u Lučelničkoj šumi (5 km i. od Pisarovine) napadnuta polusat ustaša. Naši gubitci: 4 mrtva, 2 teško ranjena, izgubljeno 4 puške, 8 bombi i 800 naboja.

D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 14/1—25, k. 22.

² Jedna četa Prvog bataljona Kordunaškog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 15, izvještaj Prvog korpusa od 12 svibnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske o akcijama Kordunaškog odreda od 9—17 travnja 1943 godine.

³ Vidi dok. br. 158.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 15 TRAVNJA 1943 GOD. O AKCIJI »OSTERN
—15«¹

»Veoma brurno«

ZAPOVJEDNIČTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

Op. Br. 1179/Taj.
U Sisku, dne 15 travnja 1943

TAJNO
IAJNO

Predmet: Dnevno izvješće
za 15. travanj 1943.
god. do 18 sati.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA
(Operativni odjel.)

Savezno nalogu glst. cp. br. 3219 od 9. VIII. 1942 go-
gine, dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:
(Sekcija mjerilo 1 : 100.000)

Operativno područje V. gorskog zdruga:

1. — II. bojna V. gorskog zdruga pojačana sa 1. satom
XI. ustaške bojne i 1. bitnicom III. topničkog sklopa u toku
su izvršenja podhvata »Ostern« 15-stog.²

2. — Noćna zasjeda dielova I. bojne V. gorskog zdruga
kod k. 203 (2.5 km. j.z. od Bučice) 14. ovog mjeseca u 23.00
sati odbila je obhodnju partizana. 1 oružnik nestao.

3. — II. bojna V. gorskog zdruga učestvovala u pod-
hvatu »Ostern—15« i izbila je 15. travnja na crtu s. Zilić —
k. 402 — k. 409 (zapadno od s. Jošavice) odakle je odbacila
neprijatelja³ u jačini jedne bojne na istok.

Istureni dielovi ove bojne nalaze se na crti: s. Bijelnik
— k. 258 — Brjebrovna (istočno od s. Jošavice).

1. — C — i 2 Nema

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 1/1—5, k. 22 A.

² Akcija protiv Kordunaškog i Banijskog NOP odreda. Vidi dok.
br. 160 i 166 i tom V, knj. 15, izvještaj Štaba Prvog korpusa od 12 svibnja
1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

³ Odnosi se na dijelove Banijskog NOP odreda.

OSOBITOSTI:

Prema nalogu zapovjedništva Grupe West, danas je otpočeo podhvat »Ostern—15« na prostori: Sisak — Galdovo — Svinjičko — Sunja — Majur — Kukuruzari — Komogovina — Jošavica — Caprag.

Podhvatom rukovodi podpukovnik Schaltenbrandt, zapovjednik 86. rezervnog pionirskog bataljona iz Siska.

Učestvuju snage:

II. bojna V. gorskog zdruga pravac sa zapada.

II. gorski zdrug pravac sa istoka i juga.

2 sata obrane Siska i 1 njemački pionirski sat, radi čišćenja terena između rijeke Save i Lcnje.

Jedna njemačka skupina od Capraga na jug.

Na rieci Savi djeluje 1 njemački opkoparski sat motornim čamcima.

P. n. zapovjednika
zastupa glavara stožera bojnik:
(Steger)
Steger

P 16/IV D

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA SLAVONSKOG ZDRUGA
OD 15 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBAMA USTAŠKO-DO-
MOBRANSKIH JEDINICA OD 1—18 OŽUJKA 1943 GO-
DINE¹

**ZAPOVJEDNIČTVO
SLAVONSKOG ZDRUGA**

Op. Br. 1529/taj.
15. travnja 1943
U Osieku

Predmet: Obća bojna relacija
za mjesec ožujak 1943.

ZAPOVJEDNICTVU II. DOMOBRANSKOG ZBORA (Gst.)
Brod

Savezno zapoviedi naslova Gst. br. 1247/tajno od 20. XI. 1943. dostavlja se u prilogu obća bojna relacija za mjesec ožujak 1943. u dva primjerka.

Bojna relacija za podhvat »Braun« dostaviti će se po završetku istog, tj. po povratku stožera ovoga zapovjedništva sa terena i jedinica koje su sudjelovale u tom podhvat.—

Prilog: Bojna relacija I., II. i
III. dio u 2 primjerka.

ZAPOVJEDNIK ODSUTAN: J
zast. zapovjednika podpukovnik,
(Telarović)
Telarović

Predmet: Obća bojna relacija
za mjesec ožujak 1943.

I. DIO

1. ožujka 1943.

Oko 2345 sati zapaljena ž. st. Feričanci. Oklopni vlak upućen iz Našica izkočio je između Zdenaca i Feričanaca sa tračnica.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/1—16, k. 55.

R

U noći od 1/2. III. 43. zapaljena ž. st. u N. Bukovici² (7,5 JI Podr. Slatina). Brzglasna veza prekinuta. Gubitaka tom prilikom nije bilo.

6. ožujka 1943.

U noći 5/6. III. 1943. grupa od oko 800 komunista napala posadu u Ljeskovici³ (12 JJZ Našice). Borba trajala do 0600 sati ujutro.

Gubitci naši: 1 poginuo, 2 lakše ranjena, 6³ zarobljena; protivnički: 1 poginuo, 6 ranjeni.

Po komunistima zaplijenjeno: 1 bacač 0.46 mm, 1 stroj-nica, 1 strojopuška, 94 puške, 1 strojosamokres, 1 samokres, 41 granata za bacač 0.46 mm, 40 ručnih prskalica, te nekoliko tisuća naboja za pušku.

16. ožujka 1943.

Oko 0015 sati komunisti su napali posadu u s. Velika⁴ (13,3 S Požega). U 0035 sati prekinuta brzglasna veza između Požege i Velike.

U 0200 sati upućena je 10. satnija III/4. p.p. sa oklop-nim vlakom u pomoć posadi u Velikoj. Oko 0500 sati upućena je 11. satnija III/4. p.p. sa poluvodom stroj-nica u pomoć.

U 0615 sati vratio se oklopni vlak i javio, da je na 1 km sjeverno od Trenkova (7,5 S Požega) pokidan želj. most i most na cesti, a da je 10. satnija na tom mjestu naišla na jaku ko-munističku zasjedu i da vodi borbu.

U 0630 sati upućena je i posljednja pričuva štrafunski vod 4. p.p. sa oklopnim vlakom da stupi u spoj sa 10. i 11. satni-jom 4. p.p. sa zadatkom da se probiju uz pripomoć oklopnog vlaka do Velike.

Ove upućene snage nisu se mogle probiti do Velike zbog velike nadmoćnosti neprijatelja. Na tom djelu pretrpjele su 10. i 11. satnija III/4. p.p. neuspjeh i zbog pokušaja neprija-teljskog obkoljavanja morale su se povući u Požegu, oko 1100 sati.

Gubitci 10. i 11. satnije III/4. p.p.: 13 mrtvih, 13 ranje-nih i 1 častnik sa 31 domobranom nestao.

² Novoj Bukovici

³ Napad izvršio Drugi i Treći bataljon Osamnaeste NO brigade. Vidi tom V, knj. 13, dok. br. 27 i 52.

* Napad izvršila Dvanaesta NOU i Osamnaesta NO brigada. Vidi dok. br. 75.

Napad komunista na Veliku trajao je do oko 0900 sati 16. III. 43., kada je posadi ponestalo streljivo te se pokušala probiti ka Požegi.

Gubitci: naši: 11 mrtvih, 5 ranjenih i oko 80 zarobljenih* neprijateljski: neustanovljeni.

17. ožujka 1943.

Odjel iz Đurđenovca sukobio se kod Feričanaca (6 ZJZ Đurđenovac) sa komunističkom obhodnjom.

Gubitci: na našoj strani nije bilo, kod komunista 2 ubijena.

Izviđački odjel (motor, odjel E.S.) napadnut u s. Bračevci (17,5 SZ Đakovo) od 60—80 komunista.

Gubitci: na našoj strani nije bilo, kod komunista: 6 poginulih, 6 teško ranjenih.

Iz Požege upućen odjel u nasilno izviđanje u pravcu Trenkova (8 S Požega). Iz Trenkova odbijeni komunisti⁵ ka Velikoj (13,5 S. Požega). Zbog nadmoćnosti neprijatelja odjel se vratio u Požegu.

Gubitci: na našoj strani 2 poginula, 7 ranjenih, 1 nestao; protivnički: 20 poginulo.

18. ožujka 1943.

16 domobrana iz 9. satnije III/4. p.p. koji su bili kao posada u Velikoj probili se kroz komunističke dielove sa oružjem i stigli u Požegu u sastav svoje bojne. Iztog dana komunisti su pustili 9 ranjenih domobrana III/4. p.p. koji su stigli u Požegu.

ZAPOVJEDNIK ODSUTAN:
zast. zapovjednika podpukovnik[^]
(Telarović)
Telarović

⁶ Četvrti bataljon Dvanaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 72.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJ-
SKOG KORPUSA OD 15 TRAVNJA 1943 GOD. O AKCIJI
DIVIZIJE »RE«¹

Telegram

V.P. .. 16 travnja 1943, sati 1.50

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

SUPERSLODI — operativno odjelj.
i na znanje:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

VfšA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5227/op.

Br. 6091

Stiglo: 16.IV.43

NOVOSTI DANA 15 TRAVNJA U 18 SATI

Kretanje ustanika:

Zapaženo je kretanje ustaničkih formacija² iz zone Otočac pravcem Perušić — Gospić.

Divizija »Re«:

Naši odredi krenuvši iz Novog i Krivog Puta raščistili su zonu Pleteno (Ogulin VU-AN) — Sviber (ZI-AI) — Alan (ZN-AF); ništa da se javi.

Ukupni gubici o kojima je javljeno telegramom 5193 od 13-og izmijenjeni su ovako: mrtvih 56. od kojih 5 oficira; ranjenih 69, od kojih 7 oficira; nestalih 49, od kojih 2 oficira.

Grupacija Roberti:

Pruga prekinuta između G. Dubrave i D. Dubrave, o čemu telegram 5221 od 14-og, osposobljena.

Telefonska linija Ogulin — Delnice prekinuta i opravljena istog dana.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Dijelovi Devete NOU brigade. Vidi dok. br. 90, 93 i 115.

XIV Obalska brigada:

Partizani su zauzeli mjesto Stari Grad³ (Novi Grad MH-EH).

Ostali sektori:

Obična aktivnost patroliranja i postavljanja zasjeda.

Aktivnost avijacije:

Izviđajući zonu Otočac — Žuta Lokva — Brinje — Alan — Vrhovine — Josipdol zapaženo znatno kretanje kola pravcem Žuta Lokva — Prckike i na putu Brinje — Bukovlje (Ogulin XI-AB).

Vodiči su, primijetivši avion, pobjegli, dok je na putu Brinje — Bukvići protivavionska paljba pogodila avion, koji je odgovorio bacanjem malih bombi i mitraljiranjem.

Mitraljirana je grupa ustanika u zoni Ogulin. Obasuto malim bombama naselje Jezera (LI-AD) i bombardovano mjesto Dabar (Senj XV-GU).

GENERAL GLORIA

8 kopija

- 1 Ekselenciji
- 1 Načelniku štaba
- 1 Pom. nač. štaba
- 2 Operativnom odjeljenju
- 1 Obavještajnom odjeljenju
- 1 Komandi kr. karabinjera
- 1 Odjeljenju telekomunikacija

³ Jedna četa bataljona »Ognjen Priča« Druge NOU brigade. Vidi dok. br. 115, 160 i 163.

r

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG
ARMIJSKOG KORPUSA OD 15 TRAVNJA 1943 GOD. O
AKCIJI DIJELOVA LIČKOG NOP ODREDA U ZONI VU-
JANIĆI¹

PREDMET: WT

Telegram

odašiljanja: 15.IV.43
20,45
Datum i čas primitka: 15.IV.43
24 časa

OD KOMANDE XVIII ARMIJSKOG KORPUSA
SUPERSLODI — OPERATIVNO ODJELJENJE
i radi znanja:
KOMANDI V i VI ARM. KORPUSA
TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5635/op.— Br. 6094
Stiglo: 16 travnja 1943—XXI

IZVJEŠTAJ U 18 ČASOVA 15 TRAVNJA 1943

Aktivnost ustanika:

Grupe partizana² primijećene su u Cavoglavama (Split
TN-CN) i Radučiću (Knin RQ-DL).—

Sektor »Bergamo«:

Straža kod željezničke stražarnice 134 (Šibenik SL-CM)
ubila je jedno lice koje je pokušalo da preskoči žičanu ogradu.—

Sektor »Zara«:

U blizini Vranskog Jezera (Zirje NK-CU) patrola M.V.
A.C. sukobila se sa partizanskom grupicom.— Zadati gubici:
jedan ranjen.—

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Vjerovatno dijelovi Sjeverno-dalmatinskog bataljona.

Partizani su napali jakim snagama odjeljenje 5-e čete M.V.A.C.³ koja je razmještena u zoni Vujanići (Knin QM-DF) za nadzor puta Ervenik —[^] Žegar (Knin QK-DR).—

*Pretrpljeni gubici.*⁴ tri dobrovoljca mrtva, k tomu poručnik Farina Aldo, komandant odjeljenja, a 27 dobrovoljaca i naš podoficir nestali;

zadati: dva mrtva provjerena.

Prilikom čišćenja u zoni Kovča (Zirje PN-CM), osim već jučer javljene zapljene oružja, još su zaplijenjene 2 puške i razni materijal.

Sektor »Celere«:

Prilikom čišćenja poluostrva Srima (Zirje QH-CK), osim već jučer javljene zapljene oružja, još su zaplijenjene 2 puške i razni materijal.

Sektor »Sassari«:

Uobičajena aktivnost pretraživanja i zasjede.

Vazдушna aktivnost:

Oružana izviđanja u zonama Plavno (Knin SL-SN-DR), Strmica (Knin SR-DR), Velebit.—

Nebo vedro.— More mirno.—

General SPIGO

8 *prepisa:*

- 1 Ekselenciji
- 1 Nač. štaba
- 1 Pomoć. nač. štaba
- 2 Operativnom odjeljenju
- 1 Informativnom odjeljenju
- 1 Komandi kr. karabinjera
- 1 Odjeljenju za telekomunikacije

16. IV

m

³ Napad izvršile dvije čete Drugog udarnog bataljona Ličkog NOP odreda, Vidi dok. br. 63, 115 i 168.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 63.

OGGETTO: wt.

TELESCRITTO

partenza 15/4/43

Data e ora

20,45

DAI COMANDO XVIII CORPO D'ARMATA
AL SUPERIORE OPERAZIONI
e per conoscenza
AL COMANDO DEL V ET VI CARME
AL COMANDO TATTIVO VI CARME

COMANDO SUPERIORE PER AL. ELEV. E S. M. M. M.
UFFICIO OPERAZIONI
N° 6094
Arrivato il 16 APR. 1943 Ann. XXI

15/4/43

24

N. 5635/op.-

COMUNICATO ORE 18 GIORNO 15 APRILE 1943.

ATTIVITA' RIBELLI :

Nuclei partigiani segnalati zona Cavoglave (Spalato TM-CN) et Poducid (Knin Rq-DL).-

SETTORE BERGAMO :

Sentinella casello ferroviario 134 (Sebenico SL-CN) uccideva individuo che tentava scavalcare reticolato.-

SETTORE SARA :

Vicinanze Lago Franko Jez (Sirje NK-CU), pattuglia M.V.A.C. scontravasi con nucleo partigiano.- Perdite inflitte un ferito.- Partigiani Rabent attaccato in forze distaccamento 5 op.M.V.A.C. dislocata zona Vujanici (Knin CM-DE) per controllo rotabile Ev-nico-Begar (Knin KM-DR).-

Perdite subite: tre volontari morti, più sottotenente FARINA Aldo, comandante distaccamento et 27 volontari dispersi più nostro sottufficiale;

inflitte: due morti accertati.-

Restrellimento zona Korca (Sirje FN-CN) rinvenute tre pistole et munizioni.-

SETTORE CRIERE :

Durante rastrellamento penisola Brina (Sirje QH-CK), oltre armi già segnalate ferri, catturati altri 2 ferri et materiale vario.-

SETTORE SASSANI :

Normale attività perlustrazione et appostamenti.-

ATTIVITA' AEREA :

Riconoscione armata zona Flavno (Knin SL-SM-DR) Strmica (Knin SR-DR) Velebit.-

Cielo sereno.- Mare Calmo.-

Generale SPIGO

8 copie

1 Eccellenza	1 Ufficio Informazioni
1 Capo di S.M.	1 Comando CC.RR.
1 Sottocapo di S.M.	1 Ufficio Telecomunicazioni
2 Ufficio Operazioni.	

16. *[Signature]*

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD
17 TRAVNJA 1943 GOD. O AKCIJI NA PODRUČJU: SISAK
— VEL. SVINJICKO — SUNJA — KUKURUZARI — JOŠA-
VICA — SISAK¹**

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 107

(po podacima primljenim 17. IV. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 14. IV. kod s Canjevo (7 km j. od Novog Marofa) skupina od oko 150 partizana² napala je našu zasedu jačine 1 sati. Posle borbe i nakon što je nestalo streljivo sat se povukla prema s. G. Rijeka (4 km izt. od s. Canjevo). Vlastiti gubitci: 1 domobran poginuo, a 1 je ranjen.— 15. IV. prilikom razviđanja područja oko G. Rijeke, kuda su stigla naša pojačanja, ubijen je 1, a zarobljena 3 partizana.

Podr. Zumberka: 16., IV. sjeveroistočno od Novog Sela (16 km z. od Samobora) došlo je do borbe između partizana³ i 1 ustaške sati. 11 partizana je poginulo, a 2 strojnice i 3 puške zaplijene. 2 talijanska vojnika oslobođena su iz part. zarobljeništva.

Podr. Bilo Gore: 15. IV. čete odsjeka: Kalnik — Bilo vršile su manji podhvat prema crti: s. Jagjedovac — Većeslavac (6 km j. i 16 km j.z. od Koprivnice). Na neprijatelja se nije naišlo.

Podr. Sisak — Sunja: 15. IV. odpočeo je podhvat protiv partizanskih skupina na području: Sisak — Vel. Svinjičko (15 km izt. od Siska) — Sunja — Kukuruzari (5 km s.z. od Kostajnice) — Jo-

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 1/1—42, k. 22 A.

² Dijelovi Kalničkog NOP odreda

³ Borbu je vodio Prvi bataljon Trinaeste proleterske brigade »Rade Končar«. Vidi tom V, knj. 15, izvještaj Druge operativne zone od 3 svibnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

šavica (16 km j. od Siska) — Sisak.— Naši dieľovi koji nastupaju sa zapada prema iz« toku odbacili su 15. IV. zapadno od s. Jošavice neprijatelja⁴ u jačini oko 1 bojne u iztočnom smjeru.— Ostali dieľovi koji su nastupali sa crte Kukuruzari — Komogovina (14 km s.z. od Kostajnice) prema sjeveroiztoku nisu naišli na neprijatelja. Izgleda da se neprijatelj već 13. IV. poslie podne povukao iz područja jugozapadno od Sunje.

Vođa partizana Ivan Lovredović uhićen je u s. Gušće (6 km s. od Sunje) i strieljan.

Noću 14/15. IV. oko 200 partizana⁵ upalo je u s. Bobovac (8 km izt. od Sunje), zapalilo občinsku zgradu i školu, odnielo 20 lovačkih pušaka te ubilo 1 i odvelo 2 seljaka.

*Podr. Papuk —
Požege:*

1. gor. div. javlja, da su 16. IV. poslie podne na crti: Kamen Grad (612) — Kamenski Šušnjari (20 i 18 km s.z. od Požege) dieľovi Slavenskog zdruga (3 bojne, 1 ustaška sat i 1 bitnica) koji su bili u podhvat u područja Stražeman (13 km s.z. od Požege) u sjeverozapadnom smjeru napadnuti i razbijeni.— Bojna 1. gor. div. iz Buča (19 km j. izt. od Daruvara) koja se je 16. IV. u 16 sati nalazila na Ravnoj Gori (856 — 5.5 km s. izt. od s. Buč) čuvši borbu, krenula je odmah u smjeru gdje se vodila borba i kod s. Mrkoplje (9.5 km izt. s. izt. od Buča) razbila jači neprijateljski odpor,⁶ te je uspjela osloboditi oko 300 zarobljenih domobrana.⁷ Svojim daljnjim nadiranjem na greben Gredine (17 km s.z. od Požege) prisilila je neprijatelja na povlačenje u Papuk, a ostacima Slavenskog zdruga omogućila prikupljanje.

⁴ Odnosi se na dieľove Kordunaškog i Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 156, 166 i tom V, knj. 15, izvještaj Štaba Prvog korpusa od 12 svibnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske o borbama Kordunaškog NOP odreda.

⁵ Dieľovi Banijskog NOP odreda

⁶ Otpor pružio Prvi bataljon Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 57, 58, 59, 75, 78 i 161.

⁷ Kiječ je o dieľovima Slavenskog zdruga, koji su se uspjeli probiti iz okruženja.

Gubitci napadnutih bojni Slavenskog zdruga još nisu poznati, a II. dom. zbor kome je Slavonski zdrug podređen nema još podataka.— Prema još neprovjerenim podacima dobivenim od 1. gor. div. ima velikih gubitaka i u tvorivu.

Po odlasku ostataka podhvatnih die-
lova Slavenskog zdruga u smjeru Požege,
bojna iz Buča ostala je na grebenu Gredine
još 4 sata i potom je vraćena u Buč. Nepri-
jateljski gubitci pred ovom bojnomo iznose
oko 30 mrtvih, dok vlastitih gubitaka nije
bilo.

Istog dana 1 sat iz Voćinske bojne,
prigodom razviđanja prema Zvečevu (8 km
j.j.z. od Voćina) sukobila se sa II. Papučkim
partizanskim odredom na visu Točajc (5 km
j. od Voćina) i ovaj podpuno razbila. Gubitci
partizana: 20 mrtvih i 1 zarobljen, a 3 pu-
ške zaplijene. Vlastitih gubitaka nije bilo

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Gospića: Noću 13/14. IV. odbijen je part. napa-
daj na talijansku posadu s. Tribanj (23 km
j. od Gospića).

Noću 15/16. IV. oko 300 partizana^{5*}
upalo je u s. Stari Grad (20 km j. od Senja)
i razoružalo oruž. postaju i rizničku stražu.

Podr. Gline: Na području Cremušnica — G. Kirin
(17 i 16 km s.z. od Gline) die-
lovi V. gor. zdruga protjerali su partizansku skupinu ja-
čine oko 200 — 300 ljudi sa 4 strojnice.

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v.r.

ZA TOČNOST:
Pro-čelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

(M. f.)⁹

⁸ Bataljon »Ognjen Priča« sa dvije čete. Vidi dok. br. 115, 158 i 163.

⁹ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer do-
mobranstva — Operativni odjel.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE
OD 17 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI KOD KAMENSKIH
ŠUŠNJARA¹

BRZOGLASNO IZVJEŠĆE

TKO JAVLJA:	VRIEME		KOME SE JAVILO:
Glavar stožera Gorske divizije podpukovnik BESTAL Slav. Požega? (Daruvar)	SATI	02,05	
	DAN	17	
	MJESEC	IV	
PRIMIO: nadporučnik ŠTEFOK	GODINA	1943	PREDAO:

S A D R Ž A J

»Oko 16 sati čula je bojna Buč na točki 856 Ravna Gora jaku borbu² sa pravca Kamen Grad — Kamenski Šušnjari. Bojna je odmah u tom pravcu a preko padine Kestenje krenula napried. Kod sela Mrkoplje naišla je i razbila jači neprijateljski otpor.⁸ Međutim pred bojom su se odigrali posljednji trenutci potpunog sloma Slavenskog zdruge.⁴ Zdrug je bio potpuno rastrojen i u bjegstvu se povlačio u smjeru Slav. Požega.

Naše³ bojni uspjelo je kod s. Mrkoplja osloboditi oko 300 zarobljenih domobrana. Bojna je zatim krenula napried prema Kruševu i na greben Gredine, čime je uspjela prisiliti neprijatelja⁵ na povlačenje u Papuk, a ostacima Slav. Zdruga omogućila prikupljanje.

Sa bojnikom Levarom i jedno 5.—6 častnika Slav. Zdruga prikupljeni su ostaci razbijenih dielova i bačeno oružje.— Veliki dio domobrana je bježao bez glave u paničnom bjegstvu.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 1/1—25, k. 22 A.

² Borbu su vodili dijelovi Dvanaeste NOU i Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 75, 78, 79, Ifil, 108 i 160.

³ Otpor pružao Prvi bataljon Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 78.

* O uništenju ovog zdruge vidi dok. br. 75, 78, 79, 107 i 108.

⁶ Dijelovi Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 78 i 160.

Pukovnik Bosnić nestao.

Veliki vlastiti gubici u mrtvima i ranjenima kod Slav. Zdruga. Izgleda da je neprijatelju palo u ruke: 3 haubice, svi teški i laki bacači (osim lakih možda 1—2), sve strojnice lake (osim možda 5—6), veliki broj samokresa i pušaka, potpuni povoz od dviju bojna i dielovi povoza od treće bojne.— Neprij. su pale u ruke krug. postaje sa šifrom. Po odlasku ostataka u smjeru Slav. Požega, ostala je naša bojna još 4 sata na grebenu Gre-dine i onemogućila svaki pokušaj da se neprijatelj ponova približi.

Bojna se oko ponoći vratila u Buč bez vlastitih gubitaka.

Neprijateljski gubici pred bojom Buč oko 30 mrtvih.«

II — »Jedna satnija iz Voćinske bojne po razviđanju prema Zvečevu sukobila se sa 2. Papučkim Odredom⁶ na položaju Točak (5 km južno od Voćina) oko 14 sati. Satnija je uspjela potpuno razbiti odred.

Preko 25 partizana mrtvih, 1 zarobljen, 3 puške plien.

Vlastitih gubitaka nije bilo.«

P. 17/IV D

⁹ Vidi dok. br. 72.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA DRUGOG DOMOBRANSKOG ZBORA OD 17 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI KOD KAMENSKIH ŠUŠNJARA¹

ZAPOVJEDNICTVO
II. DOMOBRANSKOG ZBORA

Glavno-stožerni odjel
Op. Broj 393/taj.
U Brodu n/S., dne 17.IV. 1943.

Predmet: Dnevni izvještaj.

Ministarstvu oružanih snaga (operativni odjel glavnog stožera),
Sastavak.

I.

Sriemski zdrug:

Upad jače komunističke skupine u noći 15./16. IV. 43. u s. Bingula (18 SZ Mitrovica), gdje su zarobili mjestnu zaštitu sa 17 pušaka i razorili i zapalili občinu.

16. IV. 43. u 0900 oružnički krstareći odjel kod s. Bešenovo — Prnjavor (14 SZ Ruma) ubio u sukobu 5 komunista.

Naknadno je ustanovljeno da su u borbama kod s. Dec (15. IV. 43.) poginula 4 ustaše i 5 momaka E.S.

16. IV. 43. u 2230 razviđački odjel kod s. Bosut ubio 2 komunista i zaplenio 2 puške.

Slavonski zdrug:

17. IV. 43. u 0630 naišao oružnički krstareći odjel iz D. Miholjca kod s. Kapelna (14 JZ D. Miholjac) na jaku komunističku bandu, navodno jakosti bojne. Vlastiti gubitci: 3 mrtva, 7 ranjenih. Gubitci neprijatelja nepoznati.

Bojna skupina Slavenskog zdruha: 16. IV. 43. u nadiranju od Kruševo u smjeru Vučjak u 0800 na gorskom grebenu istočno Kamenski Vučjak naišla na jak partizanski odpor.² Bojna,

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/1—10, k. 22 A.

² Otpor pružila dva bataljona Dvanaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 75, 78, 107, 108, 161 i 167.

koja je od Striježevice zapadno ceste u smjeru Mrkoplje nadirala, bila je sjeverno Mrkoplje žestoko protunapadnuta i odbaćena.³ Zapovjednik bojne skupine upotriebio je na to svoju pričuvu od jedne bojne sjeverno k. 498 (20 SZ^m Požega) koja se do 1800 borila protiv nadmoćnog neprijatelja, napadnuta sa sjevera i jugozapada. I bojna I./4. p.p. na gorskom grebenu iztočno Kamenski Vučjak borila se do podne, kada je izvršen protiv nje protunapad iz smjera Kamen Grad i iz smjera Jelova Gora. U isto vrijeme neprijatelj je napao i zarobio bitnicu iztočno k. 411. Bojna II./4. p.p. u povlačenju preko Mrkoplje u smjeru Striježevica imala je mnogo gubitaka i oko 200 zarobljenih, koji su navodno od jedne bojne Gorskog zdruga iz Buča oslobođeni. U 1800 sati popustilo je desno krilo. Zapovjednik bojne skupine ostao je u prvoj bojnoj crti (kod I./4. p.p.) kao zadnji sa oko 10 ljudi boreći se na postavu sjeverno od »Vu« od nadpisa »Kamenski Vučjak«. Od tada nem[^] viesti o njemu. Počam od 1800 sati povlačenje po satima bojne skupine neuredno u smjeru Požega. Gubitci⁴ još nisu točno ustanovljeni. Do sada poznato: kod bojne I./4. p.p.: 8 mrtvih, 25 ranjenih, 84 nestala; kod bojne II./4. p.p.: gubitci još nisu ustanovljeni; kod bojne IV./Slav.: 2 mrtva, 4 ranjena, 1 častnik zarobljen, 19 nestalo. Od ostalih postrojbi oko 120 nestalih. Zapovjednik bojne skupine pukovnik Bosnić zarobljen. Bitnica 2./V.T.S. zarobljena. Najveći dio povoza zarobljen ili pobijen. Krugovalna postaja pravodobno onesposobljena. Gubitci u oružju bit će još ustanovljeni i naknadno javljeni. Gubitci neprijatelja se ne mogu ustanoviti, ali je bojno polje navodno puno mrtvih, osobito kod Kamen Grad 612 i 648 (20 SZ Požega) i kod k. 556 i 355. Prema obćim izjavama častnika i ljudstva bila je navodno jaka neprijateljska nadmoćnost i borba se osobito žestoko vodila cijeli dan od 0800 do 1800 sati. Na poziv krilaša da čete Gorske divizije u Buču sa rimskim brojkama označe koliko su prihvatili sati od bojne skupine Slavenskog zdruga, dale su znak »IV«. To su vjerovatno dielovi II. bojne 4. p.p.

3. pješ. divizija:

16. IV. 43. u 1600 dvie sati sa 1 strojničkim vodom pod zapovjedničtvom zapovjednika bojne III./6. p.p. u pokretu od Bijeljine prema Branjevu kod s. Johovac (14 J Bijeljina — 1:100.000) napadnute od nadmoćnih neprijateljskih snaga. Vla-

³ Protivnapad izvršio Drugi bataljon Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 78.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 75, 79, 107 i 108.

štiti gubitci: zapovjednik bojne bjk Boroša i 1 častnik i 11 domobrana poginuli. Zarobljeno i razoružano 180 domobrana, od ovih mnogo ranjeno. Gubitci neprijatelja nisu ustanovljeni. Podrobniji izvještaj nije prispio.

4. pješ. divizija:

Podhvat »Ozren« završen, čete povučene na polazne položaje. Gubitci kod 8. p.p.: 3 mrtva, 11 ranjenih. Gubitci neprijatelja: 32 mrtva nađena, 29 mrtvih po izjavi pučanstva, 28 ranjenih, 96 zarobljenih. Plien: 1 teški bacač, 2 brzoglasne sredšnjice, 2 puške, 6 granata, 6 konja.

17. IV. 43. odbijen napad neprijatelja na uporišta k. 558 (12 JJI Dobj) uz 2 vlastita mrtva.

Namjere:

Sriem: razviđanje.

Slavonija: prikupljanje i postrojavanje razpršenih dielova bojne skupine Slavenskog zdruza u Požegi.

3. i 4. pješačka divizija: razviđanje i krstarenje u okolini četnih nastanbenih mjesta.⁵

II.

Nema.

ZAPOVJEDNIK
general Iser, v.r.

ZA TOCNOST:
PROCELNIK
glst. bjk. (Nekić)
Nekić

U originalu dopisano: »Već sve poznato!

19/IV D.«

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 17 TRAVNJA 1943 GOD. O ČIŠĆENJU U ZONI OGULINA¹

Telegi^{am}

Datum f ctpreme

¹ čas j prijema: 18.IV.43; 2.45

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

SUPERSLODI — operativno odjelj.

i na znanje:

KOMANDAMA XI i XVIII ARM. KORPUSA

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5356/op.

Br. 6231

Stiglo: 18.IV.43.

NOVOSTI DANA 17 TRAVNJA 1943 U 18 SATI

— Aktivnost i kretanje ustanika —

Divizija »Re« javlja da je viđen dana 14-og u automobilu između Brinja i Prokika poznati Tito;² u toku je provjeravanje tačnosti ove vijesti koja se slaže sa onom o utvrđenom prisustvu Tita u Nevesinju, u Hercegovini, koju je javilo dana 10-og to obavještajno odjeljenje.

Javljeno o prisustvu partizana u zoni Lovinac (EQ-ON).

— Divizija »Re« —

Izvršeno čišćenje zone Ledenice (Ogulin VU-AL) i Alan (ZN-AF) i upadi naših patrola iz sektora Vratnik — Krivi Put prema istoku; ništa da se javi.

Noću 17-og paljba, radi uznemiravanja, na naše garnizone Gospić i Medak, bez posljedica.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

^a Vrhovni komandant NOV i PO Jugoslavije drug Tito tada se nalazio sa Vrhovnim štabom u rejonu Foče.

Jutros su ustanici napali³ između Brušana (Senj XT-FI) i Oštarija (XL-FL) hrvatsku autokolonu koja je dolazila iz Gospića; hrvatski gubitci: 1 ranjen i 2 nestala, 2 kamiona zapaljena.

— Grupacija Roberti —

Jučer, 16-og poslije podne, iz nepoznatih razloga, zapalila se pilana Kanslarić u Fužinama; uprkos intervenciji vatrogasaca i vojnika garnizona požar se nije mogao ugasi.

U jakoj akciji radi kontrole zrne Gojak (Ogulin HR-AT), koju su danas, 17-og, vršile naše trupe, nagnane su u bijeg grupe ustanika.

— V Grupacija granične str'aže —

Naš je odred očistio zonu Draga (Sušak TR-BH), Košarina (UH-BH); ništa da se javi.

— XIV Obalska brigada —

Naše trupe koje su jutros u 8 sati iskrcane u Tribanj ustanovile su da su zone Tribanj (Zadar XV-EO), Stari Grad (Novi Grad MH-EH) i Seline (MK-EH) potpuno napuštene od partizana.

Izviđanjem izvršenim nad Starim Gradom potvrđena je vijest o akciji ustanika protiv žandarmerije i stanovništva, 0 čemu telegram 5303 od 16-og.

— Aktivnost avijacije —

Izviđanje zone Plaški, Oštarije, Generalski Stol, Toplice, Lešće (Karlovac IH-AD) i Ogulin.

GENERAL GLORIA 23451704

Kopije:

- 1 Ekselenciji
- 1 Načelniku štaba
- 1 Pom. „
- 1 Obavještaj. odjeljenju
- 2 Operativnom „
- 1 Komandi kr. karabinjera
- 1 Odjeljenju telekomunikacija

18/IV
Robotti

³ Napad izvršio Treći bataljon Druge NOU brigade. Vidi dok. br. 115.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA DRUGOG DOMOBRANSKOG ZBORA OD 18 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI KOD KAMENSKIH ŠUŠNJARA¹

ZAPOVJEDNIČTVO

II. DOMOBRANSKOG ZBORA

Glavno-stožerni odjel

Op. Broj 396/taj.

U Brodu n/S, dne 18.IV. 1943.

Predmet: Dnevni izvještaj.

Ministarstvu oružanih snaga (operativni odjel glavnog stožera),
Sastavak.

I.

Sriemski zdrug:

18. IV. 43. u 0700 brzi vlak naišao između Kukujevci i Kuzmin (23 SZ i 17 SZZ Mitrovica) na minu. Stroj i 7 vagona prevrnuti. Promet na oba kolosjeka obustavljen.

Slavonski zdrug:

U području D. Miholjac pljačkaška djelatnost triju komunističkih bandi u jakosti od po 150—200 ljudi po selima tog kotara. Novače mužkarce od 15—50 godina. Krstareći odjel naišao na neprijatelja kod s. Kućanci i Moslavina (12 JZ i 14 JZ D. Miholjac), ali neprijatelj izbjegava borbu i traži skrovišta.

Područje Požega: I dalje se prikupljaju razpršeni dielovi bojne skupine Slavenskog zdruga u Požegi. Jakost naoružanih upotrebivih dielova oko 900 ljudi (bojna je skupina bila jaka 1400 ljudi). No ovi dielovi za sada nisu sposobni za podhvat. Gubitci² se još uvijek provjeravaju i bit će naknadno dostavljeni. Prolazno zarobljeno ljudstvo bilo je po komunistima dopraćeno do s. Velika, Stražeman, Lućinci, Vrhovci i Šušnjari, svučeno i pušteno sa zapovjedi da se više ne podvrgnu vojničkoj dužnosti, jer će ih za slučaj ponovnog zarobljavanja strijeljati. Broj gubitaka u mrtvima povisio se za 10 vlastitih.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 4/1—22, k. 22 A.

² Odnosi se na gubitke koje je pretrpio Slavonski zdrug u borbi kod Kamenskih šušnjara. Vidi dok. br. 75, 79, 107, 108 i 152.

3. *pješ. divizija:*

Nisu javljeni osobiti događaji.

4. *pješ. divizija:*

Bez osobitih događaja.

Namjere:

Krstarenje u okolini četnih nastanbenih mjesta.

Izgradnja novih postava u prostoru Doboj — Trbuk.³

II.

Nema.

P

ZA TOČNOST:
PROČELNIK
glst. bjk. (Nekić)
Nekić

Z A P O V J E D N I K
general Iser, v.r.

sve poznato
D

⁸ U originalu tekst je na više mjesta podvučen plavom i crvenom olovkom.

IZVJEŠTAJ USTAŠKOG GLAVNOG RAVNATELJA ZA
JAVNI RED I SIGURNOST OD 19 TRAVNJA 1943 GOD. O
REZULTATU NAPADA BANIJSKOG NOP ODREDA NA
VLAK KOD BLINJSKOG KUTA¹

BRZOGLASNO IZVJEŠĆE

TKO JAVLJA:	VRIEME		KOME SE JAVILO:
Glavni ravnatelj Gl. ravn. za red i sigur. Dr. Crvenković preko si. činovnika Varja- čiča	SATI	2215	
	DAN	19.	
	MJESEC	IV.-	
PRIMIO: ppk Sterfiček	GODINA	1943.	PREDAO:

S A D R Ź A J

Prigodom događaja kod Blinjskog Kuta doveženo je u Sisak 3 mrtvih, od toga 5 Talijana, 1 Niemac, 1 domobran i vlakovođa,² 11 osoba vlakopratnje spasilo se biegom, a za strojovođu se ne zna, vjerovatno da je pod lokomotivom, koja je prevrnutna. 31 kola su izgorila. Tom prilikom, nakon 2 mjeseca što je išao vlak noću i napadnut, predmieva se da su to ljudi sa željeznice obavijestili partizane.³

P 19/IV D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 4/1—23, k. 22 A.

² Napad na teretni voz izvršili su Prvi, Drugi i Četvrti bataljon Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 95 i 166.

³ U originalu tekst je podvučen crvenom i plavom olovkom na nekoliko mjesta.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 19 TRAVNJA 1943 GOD. O ZAVRŠETKU AK
CIJE »OSTERN—15«¹

Zapovjedništvo I. Domobranskog Sбора

Glav. stož. odjel

Op. Br. 1216/Taj.

U Sisku, dne 19. travnja 1943

»Veoma žurno« |

Predmet: Dnevno izvješće
za 19. travanj 1943. godi-
ne do 18 sati.

T A J N O !

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA
(Operativni odjel)

Savezno zapovjedi Glst. Op. Br. 3219/Tajno od 9. VIII.
1942. godine dostavlja se slijedeće dnevno izvješće:
(Sekcija mjerilo 1 : 100.00)

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

Bez važnijih promjena.

**1. — B — DJELATNOST PODREDENIH CETA I POJEDINOSTI
O NEPRIJATELJU**

Operativno područje grada Zagreba:

1. — 18. o. mjeseca sa ojačanim vodom obkoparskog sata I. gorske divizije izvršeno je razviđanje šume Kalje, šume Vel. Koševine, Dužičke šume i šume Bjelčičev Gaj (3—5 i 4 km. j. izt.— 6.5 km j.i.— 7 km j.i. od Lekenika). Sve te šume nalaze se istočno od Lekenika, a između rijeke Odre i željezničke pruge Sisak — Lekenik.

Kod prodiranja u šumu nije se naišlo na odmetnike.

2. — Pred preprečnom žicom tabora Caprag 19. o. mjeseca u 0045 sati primjećene su 3 sumnjive osobe. Zasjele otvorile vatru, našto su dvie osobe pobjegle a jedna ostala u džbunju. U jutro nađeni su tragovi i jedna izgubljena praska s oznakom »Vojno Tehnički Zavod M. 35«.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 5/1—2, 5/1—3, k. 22 A.

Operativno područje I. pješачke divizije:

Bez događaja.

Operativno područje V. gorskog zdruha:

1.— Podhvat³ dielova V. gorskog zdruha 18. o. mjeseca je završen, i čete koje su uzele učešće u podhvat u vraćene su nazad u svoje posade.

U Kirin Gradu gdje se nalazio stožer I. partizanske bojne⁴, pronađeno je promičbeno tvorivo.

Među pronađenim spisama kao i iz izjava stanovništva vidi se da se je u prostoru Cremušnice — Kirin Grad (17—16 s.i. od Gline) nalazio do 14.IV. 400—500 partizana I. bojne I. Kordunaške brigade, koji su otišli po nalogu više komande 14.IV. u Liku — prostor Otočac⁵.

Zaostali partizani su pripadnici t. zv. terenskih četa.

Plien: 3 puške mauzer sa streljivom, 1 tovarni konj, koji pripada I. bojni V. gorskog zdruha, a koji je 26. veljače kod Sv. Nikole zarobljen.

2.— Večernje izvješće V. gorskog zdruha nije primljeno, zbog prekida brzoglasne veze Glina—Petrinja.

Događaji van operativnog područja ovog Zbora:

Noću 18/19.IV. o. g. u 0045 sati napadnut je kod 348 km. (kod Brđana) teretni vlak broj 44.⁶ Vlak je naletio na 3 mine 2 vagona izpred lokomotive napunjena pješkom i lokomotiva izvrnuta. Vlak je imao 32 vagona, od toga 12 sa slamom, ostalo obskrba. Vlak napadnut jakom vatrom i zapaljen. Pruga uništena na 200 metara dužine. Prateći vlaka: 15 talijanskih vojnika i 5 njemačkih. U jutro 19/IV. nađeni mrtvi: 3 talijanska i 1 njemački vojnik i 1 željezničar (vlakovođa). Vratili se: 5 talijanskih i 2 njemačka vojnika, te 1 željezničar. Ostali nestali.

Na 364 km. između Capraga i Blinskog Kuta tračnice na jednom mjestu razklimate.

² i ^a Napad izvršili dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 95 i 165.

³ Odnosi se na pothvat »Ostern—15«. Vidi dok. br. 156 i 160 i tom V, knj. 15, izvještaj Štaba Prvog korpusa od 12 svibnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske o akcijama Kordunaškog NOP odreda.

⁴ i ⁵ Netačno. Na području Korduna u toku mjeseca travnja, nije djelovala nijedna Kordunaška brigada. Jedinice ove brigade djelovale su u toku travnja na području: Vrhovine — Otočac — Gospić.

1. — c). i 2. NIJE BILO.

3. — OSOBITI DOGODAJI:

Iz pronađenih spisa kod Kirin Grada i to iz jednog pisma partizanskog komesara 5. čete 4. bataljona V. partizanske brigade, Ljube Pavlovića proizlazi, da se 4. bataljon V. partizanske brigade nalazi u Kompolju kod Otočca, kao i da se u Lici na području Otočca nalaze: 4, 5, 6, 9, 14, 19. i 20. partizanska brigada, 15. Kordunska brigada, 1, 2. i 3. Lička brigada i Primorska brigada⁷.

U toku prošlog tjedna partizani su proširili vješti da će napasti Topusko, Bučicu (10 z.j.z. od Gline — 13 s.s.z. od Gline) i Glinu; ove viesti su proširene da bi se prikriji pokreti partizanskih snaga iz Korduna i Bosne u Liku.

U svima selima oko Petrove Gore vlada velika zaraza trbušnog tifusa.

Prilikom odlaska u Liku partizani su naredili, da cjelokupno muško stanovništvo mora s njima da ide. U selima mogu se naći samo starci, žene i djeca⁸.

PO NALOGU ZAPOVJEDNIKA
GLAVAR STOŽERA
Pukovnik (Klišanić)
Klišanić

P 20/IV D

⁷ U toku borbi za Otočac na ovom području nalazile su se tada sljedeće jedinice: Četvrta i Peta NOU brigada i Petnaesta NO brigada Osme divizije, Šesta brigada Pete operativne zone i Deveta NOU brigada Šeste divizije. Druga NOU brigada (lička) djelovala je tada južno od Gračaca a Prva NOU brigada na području Zrmanje (vidi dok. br. 80 i 115). Četnaesta NO brigada Pete operativne zone djelovala je tada na području Brinja (vidi dok. br. 82). Devetnaesta i Dvadeseta brigada tada još nisu bile formirane, niti su ikada djelovale na ovom području.

⁸ Ovakva naredjenja nisu nikad izdavana, već je narod sam bježao ispred neprijatelja, da nebi bio izložen uništenju i odvođenju u logore.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA SLAVONSKOG ZDRUGA
OD 20 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI KOD KAMENSKIH
ŠUŠNJARA¹

ZAPOVJEDNIČTVO
SLAVONSKOG ZDRUGA

Priepis

Op. Br. 1551/6
20. IV. 1943.
u Požegi

ZAPOVJEDNICTVU II. DOMOBRANSKOG ZBORA (GST)
Brod.

Dana 15.IV.43. u 1700 sati kod s. Vrhovci, Zapovjedništvo Slavenskog zdruza primilo je šifriranu zapovied po kojoj dana 16.IV.43. dielovi Slavenskog zdruza imadu nadirati pravcem: s. Striježevica — Kamenski Vučjak — Vučjak i zadržati se na prostoru: Velebit — Lipov Vrh (540) — Korlati (511) — Busila².

Na temelju te dobivene zapoviedi dielovi Slavenskog zdruza zanoćili su sa osiguranjem (15.IV.43.) u s. Kamenski Šušnjari po sljedećem:

- 1/4 p. p. na kosi S od s. Kam. Šušnjari,
- 11/4. p. p. na kosi SZ od s. Kam. Šušnjari,
- Kombinirana bojna na kosi SSI od s. Kam. Šušnjari,
- IV/Slavenskog na kosi JJI od s. Kam. Šušnjari,
- 1. bitnica V. topničkog sklopa na 1 dielu s. Kam. Šušnjari pod zaštitom kombinirane bojne,
- Bojni povozi zanoćili su u selu na odsjecima svojih bojni.

Za rad 16.IV.43. dielovi zdruza dobili su sljedeći zadatak: 1/4. p.p. da krene u 0800 sati iz s. Kam. Šušnjari i nadire pravcem: s. Kam. Šušnjari — kosa iznad ceste za s. Kam. Vučjak, preko Vranova na kosu iznad potoka Velinac, držeći stalno razstojanje od ceste 800—1000 m.

II/4. p. p. nadire dana 16. IV. 43. u 0800 sati iz s. Kam. Šušnjari pravcem: k. 411 — preko ceste Kamensko — Zvečevo

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 5/1—4, k. 55.

² Vjerovatno Busija.

s tim, da izbije na s. Mrkoplje (498) pa dalje uporedo sa drumom na k. 375—k. 511 (Kcrlati) gdje se je trebala utvrditi i sa osiguranjem zanoćiti.

IV. bojna Slav. zdruga dobila je zadatak da 16.IV.43. u 0800 sati krene iz s. Kam. Šušnjari na glavnu cestu, ali tek pošto II/4. p. p. izbije na kotu u visini s. Mrkoplje (498), a zatim nadire putem do u visini s. Vučjak. Od s. Vučjak produži nadiranjem kosom Vitorog ka Velebitu gdje će se utvrditi i sa osiguranjem zanoćiti.

Po izbijanju IV. bojne Slavenskog na Velebit, 1/4. p. p. koja se zadržala u visini potoka Velinac kod Vučjaka, produžuje nadirati kosom ka k. 511 (Korlati) gdje će se utvrditi i sa osiguranjem zanoćiti.

1. bitnica V. topničkog sklopa i povozi pojedinih bojni imale su zadatak nadiranja pod zaštitom kombinirane bojne za IV/Slavenskog s tim, da po izbijanju u visinu Korlati kombinirana bojna produži nadiranje na Lipov Vrh (540) gdje će uhvatiti vezu sa dielovima Gorske Divizije, utvrditi se i sa osiguranjem zanoćiti.

Za sve vrijeme nadiranja 1. bitnica V. top. sklopa imala je zadatak da podpomaže nadiranje pojedinih bojni po specijalnim zadacima.

Svi dielovi Zdruga pošli su na vrijeme po zadatku. Po izbijanju 1/4. p. p. na kosu u visini Kamenski Vučjak, 1/4. p. p. dobila je vatru³ sa kose sjeverno od Vranova u 0900 sati. Odmah iza toga u 0930 sati dobila je vatru⁴ i 11/4. p. p. na položaju kod s. Mrkoplja (498). Pod pritiskom nadmoćnog neprijatelja ova bojna je počela odstupati u pravcu s. Kam. Šušnjari. Da bi situaciju popravio, zapovjednik je uputio IV/Slavenskog, razvijenu na k. 275 s tim, da obuhvati protivnika i odbaci ga odnosno uništi, koji je zadatak IV/Slavenskog u potpunosti izvršila. Međutim, dielovi II/4. p.p. više se nisu mogli povratiti. Istovremeno poslat je nalog zapovjedniku bitnice da tuče topničkom vatrom kose iznad s. Mrkoplja, no isti se je već počeo povlačiti u pravcu s. Šušnjari, poveden odstupanjem II/4. p. p. a tako isto i kombinirane bojne. Za cijelo to vrijeme 1/4. p.p. i IV/Slav. držale su odlučno svoje položaje odbijajući po nekoliko protivničkih juriša.

Prilikom povlačenja II/4. p. p. i kombinirane bojne u visini s. Kam. Šušnjari od strane komunista⁵ presječena im je

³ i ⁴ Vatru su otvorili dijelovi Dvanaeste i Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 75, 78, 107 i 108.

⁶ Odnosi se na dijelove Dvanaeste NO brigade. Vidi dok. br. 75, 107 i 108.

3. dan u vojsci od strane komunisti preuzeta i da je...
Borba je trajala od... 1000-1100 sati kada su...
Na taj način...
Vrsta između...
Zapovjednik...
Prena tome...
Pri donošenju...
Ovi zadnji...
Razbijeni...
se prilaze...
Nakon...
Ljudstvo...

Fotokopija druge stranice dokumenta br. 167

Borba je trajala od prilike do 1030 — 1100 sati kada su dielovi II/4.p.p. komb. pod pritiskom nadmoćnog neprijatelja i uz mnoge gubitke djelomično zarobljeni a jedan dio uspio je da pod jakom neprijateljskom vatrom probije se prema s. Striježevica i preko Kamenskih Šeovaca povuče se u Požegu.

Na taj način dielovi Zdruga bili su razdvojeni od preostalih dviju bojni koje su i nadalje vodile ogorčenu borbu. Pa i ove dvije bojne prirodnim stvorom zemljišta (cestom) bile su razdvojene, tako, da je svaka bojna vodila borbu za sebe.

Veza između pojedinih bojnih i zapovjedništva Zdruga, koji se je nalazio u prvo vrijeme u Kam. Vučjaku, bila je u veliko otežana jer je ciela prostorija bila neprekidno obasipana strojničkom, strojopuščanom i bacačkom vatrom. Oko 1130 sati počeli su pridolaziti neki dielovi Kombinirane bojne, koja je bila razpršena, na položaj 1/4. p. p. koji je izgleda postao središte borbe.

Zapovjednik Zdruga sa stožerom takođe se prebacio na položaj 1/4. p.p. kada je čuo od razbijenih dielova kombinirane, da je bitnica, komora, II/4. p. p. i Kombinirana bojna djelomično razpršena, djelomično zarobljena.

Prema tome, preostala je mogućnost, da se daljnja borba vodi na položaju 1/4. p.p. a odatle da se po mogućnosti oslobode zarobljeni dielovi. No kako je i ovaj položaj bivao obasipan svakog momenta sve jačom i jačom vatrom sa svih strana, zapovjednik se odlučio da izvrši proboj obruča u pravcu s. Gor. Vrhovci, s tim što je predhodno izdao nalog IV/Slavonskog, da se povuče na položaj 1/4. p.p. a ukoliko je više ne zatekne na dotadanjem položaju, da produži i ona povlačenje u pravcu s. Vrhovci.

Pri donošenju ove odluke, zapovjednik se rukovodio činjenicom, da je bitnica zarobljena a tako isto i bojni povoz sa svom pričuvnom hranom i strijeljivom, tako, da bi se odpor na dosadanjem položaju 1/4. p. p. mogao davati svega nekoliko sati t. j. dok bi trajalo streljiva koje se nalazilo na rukama. Za to vrijeme komunisti su ponovno izvršili nekoliko pokušaja juriša na postav 1/4. p.p. koji su bili ali uvijek suzbijeni. Međutim u 1730 sati komunisti koji su u velikoj mjeri pridošli izvršili su odlučan juriš⁶ na dielu 1/4. p. p. i razbijene dielove osta-

⁶ Juriš izvršili dijelovi Sedamnaeste i Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 78, 107, 108, 162 i 164.

lih bojni, koji su se u manjoj mjeri tamo prikupili, i u krajnjem neredu odbacili preostale dielove 1/4. p. p. koji su se u očajnoj panici spuštali u bieg niz strme kosine u pravcu ceste. Do zadnjeg momenta na postavu 1/4. p. p. zadržao se zapovjednik 1/4. p.p. bojniak Levak sa nekolicinom svojih ljudi, pukovnik Bosnić sa najužim dielom stožera (nadpor. Ostoić, nadpor. Golubović, pisar, ordonanci). Videći, da je svaki odpor nemoguć odstupili su i oni u pravcu ceste. Prilikom neredovnog spuštanja niz strminu pukovnik Bosnić zastao je da li zbog umora ili zbog toga što je moguće bio ranjen, to se nije moglo utvrditi, bilo pak, da su mu komunisti negdje iz zasjede presjekli put.

Ovi zadnji razbijeni dijelovi krenuli u pravcu s. Bučko Kamensko, gdje je u visini s. Strieževica bojniak Levak sa zadnjim odstupajućim dielovima naišao na bojnu IV. Gorskog zdruga (nadsatnika Šrajbera) sa kojim se produžio kretati do s. Kamenski Šeovci (431). Da bi prikupio sve odstupajuće dielove, bojniak Levak poslao je sa ovoga mjesta jednog ordonanca konjanika u pravcu odstupajućih dielova (put Bučko Kamensko — Brestovac — Požega) sa nalogom, da se svi dielovi vrate natrag, prikupe i urede, no isti konjanik je te dielove stigao tek u blizini Požege, pošto su ovi već bili odmakli.

Razbijeni dielovi Slavenskog zdruga pristizali su u Požegu u toku noći 16/17. travnja t. g.

Naši gubitci u ljudstvu i oružju vide se iz pregleda koji se prilaže.

Napomenuti je, da je i oprema kod preostalog ljudstva manjkava a u većini i neupotrebljiva, dok je veliki dio izgubljen.

Ljudstvo je fizički iscrpljeno, moral veoma slab, borbena gotovost nikakova.

Dugim izbivanjem ovih postrojbi van vojarne, stega je u velikoj mjeri popustila, što bi se moglo možda popraviti ponovnim držanjem istih u vojarnama, odnosno na stalnim mjestima bar za neko vrijeme.

U Z. ZAPOVJEDNIK, BOJNIK
Levak v. r.

ZA TOČNOST:
Pročelnik, glst. bojniak (Nekić)
Nekić

Z A P O V J E D N I C T V O
II. D O M O B R A N S K O G Z B O R A

Glavno-stožerni odjel

Op. Broj 408/taj.

U Brodu n/S, dne 21. IV. 1943

MINISTARSTVU ORUŽANIH SNAGA (operativnom odjelu glavnog stožera). — Dostavlja se gornje na uvid.

Iz izloženog vidi se da su izvješća 1. gorske divizije dostavljena ovom zboru sa Op. broj 1059 od 16.IV.1943. i Op. broj 1068 od 17.IV.1943. netočna, a isto je međutim ušlo i u dnevno izvješće Op. broj 107/tajno od 17.IV.1943.

Molim da se u interesu istine iznieti podatci na isti način izprave.

Prema do sada prikupljenim podacima ukupni gubitci naših snaga u ovom podhvatu jesu⁷:

— kod I. bojne 4. pješačke pukovnije: 2 častnika, 3 dočastnika, 103 momka, 85 pušaka, 2 strojopuške, 5 strojnica, 3 teška bacača, 1 samokres, 1 jahaći konj, 12 teglećih konja, 10 tovarnih konja, 6 kola i 17 tovarnih kuhinja;

— kod II. bojne 4. pješačke pukovnije: 10 častnika, 23 dočastnika, 320 momaka, 224 puške, 17 strojopušaka, 6 strojnica, 1 teški bacač, 15 strojosamokresa, 14 samokresa, 1 tegleći konj, 12 tovarnih konja, 1 kareta, 18 tovarnih kuhinja;

— kod III. bojne 4. pješačke pukovnije: 3 častnika, 8 dočastnika, 109 momaka, 113 pušaka, 7 strojosamokresa, 8 teglećih konja, 1 kola, 4 tovarn[^] kuhinje;

— kod IV. bojne Slavonskog zdruga: 2 častnika, 1 dočastnik, 89 momaka, 68 pušaka, 1 strojnica, 2 teška bacača, 2 strojosamokresa, 4 samokresa, 3 jahaća konja, 8 teglećih konja, 1 tovarni konj, 3 kola, 2 karete, 1 vozeća kuhinja, 5 tovarnih kuhinja;

— kod I. bitnice V. topničkog sklopa: 4 častnika, 5 dočastnika, 74 momka, 53 puške, 4 strojopuške, 2 strojosamokresa, 3 haubice sa prednjacima, 3 streljivna kola sa prednjacima, 6 dvoosovnih kola, 1 bačva za vodu, 4 tovarne kuhinje, 53 tegleća konja i 1 jahaći konj;

" — kod 3. sati XVIII. ustaške bojne: poginulih 1 dočastnik i 9 vojničara, ranjenih 1 dočastnik i 1 vojničar, zarobljeno 4 vojničara.

⁷ O gubicima u ovoj akciji vidi dok. br. 75, 79, 107 i 108.

22. IV. 1943

Z A P O V J E D N I K
general Iser
Iser

BR. 168

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG
ARMIJSKOG KORPUSA OD 20 TRAVNJA 1943 GOD. O PA-
LJENJU SELA: VUJANICI I BRIBIRSKJE MOSTINE¹

PREDMET:

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 6430

Stiglo: 21 travnja 1943—XXI

Telegram

Datum i čas { odašiljanja
primitka: 20.IV.43—XXI
čas. 23.30

OD KOMANDE XVIII ARMIJSKOG KORPUSA
SUPERSLODI — OPERATIVNOM ODJELJENJU
i radi znanja:
KOMANDI V i VI ARM. KORPUSA
TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 5899/op.

IZVJEŠTAJ U 18 ČASOVA DANA 20 TRAVNJA

Aktivnost ustanika:

— Nema ništa važno da se javi.

Sektor »Bergamo«:

— Noću uoči 20. o.m. nepoznato lice bacilo je bombu u
Splitu na grupu oficira, bez posljedica.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

Sektor »Zara«:

— Za odmazdu zbog napada partizana² na garnizon Vujančići (Knin QM-DP), o čemu izviješteno 15 Q.m.,³ pomenuto je selo zapaljeno. Prilikom akcije u cilju odmazde zapaljene su tri kuće u Bribirskim Mostinama (Zirje QH-CU) i zarobljeno je jedno sumnjivo lice u zoni Piramatovci (Šibenik QK-CU).

Sektor »Sassari«:

— U blizini Stare Straže (Knin SN-BL-BN) naša se jedinica prilikom pretraživanja sukobila sa grupom ustanika. Naši gubici: tri mrtva; partizanski gubici nisu provjereni.

Sektor »Celere«:

— Uobičajena aktivnost zasjeda i izviđanja.
Nebo vedro — more uzburkano.—

GENERAL SPIGO

Prepisi:

1 Ekselenciji
1 Nač. štaba
1 Pomoć. nač. štaba ni
1 Informativnom odjeljenju
2 Operativnom odjeljenju
1 Komandi kr. karabinjera
1 Odjeljenju za telekomunikacije

² Napad izvršile dvije čete Drugog udarnog bataljona Ličkog NOP odreda. Vidi dok. br. 115 i 159.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 21 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU DRU-
GE I DEVETE NOU BRIGADE NA ŠIROKU KULU¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIČA	DAN: 21.4.43.	SAT I MINUT: 1850	BROJ: 76
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 21.4.43.	SAT I MINUT: 2026	BROJ: 566

S A D R Z A J

Za koga: OPERATIVNI ODJEL

Spoj: — . — .

20. travnja oko 2100 sati, prije neprijateljskog ju-
riša² na selo Široka Kula, naše jedinice isto napu-
stile.

U toku je akcija radi povraćaja sela i tokom noći
naše čete zauzele: Marinu Glavu (kota 775), Ravni
Vrh (kota 748), Lisinu (k. 748) — sve sjeverozapadno
sela Široke Kule.

Gubitci: 19 mrtvih, 3 nestala i 62 ranjena.

Neprijateljski gubitci daleko većj.³

Izgubljene 3 strojopuške, 10 pušaka, a 2 strojnice
uništili.

Ovako veliki gubitci u ljudstvu posljedica su nema-
nja topova, a naročito haubica, stoga bezodvlačno
šaljite haubičke bitnice jer ćemo se teško održati.
Zapoli ima sada 2 topa 75 mm., od toga 1 neispra-
van, i jedan od 65 mm. 2 teška bacača koje ste nam
poslali su bez nišanskih sprava.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 6/1—26, k. 22 A.

² Riječ je o napadu Druge i Devete brigade. Vidi dok. br. 115.

Op. br. 335 taj.

ZAP O L I.

P 22/IV D

Usljed slabog vremena nije mogao zrakoplov otići u Gospić. Peter pokušao, ali se je morao vratiti.⁴

**PRIMIO BRZOJAVKU DANA 22. 4. U SATI 0610
DEŠIFIRAO DANA 22. 4. U SATI 0800 PODPIS: Boras por.**

! OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČA- STNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
i 226	DAN 22. MJESEC 4. GOD. 43. SAT 08 MINUT 10	PODPIS: Dits ČIN: ppk

⁴ U originalu ova rečenica napisana olovkom.

⁸ Potpis nečitak

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 23 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU KALNIČ
KOG NOP ODREDA NA 2ELJ. PRUGU KOD VELIKE
MUČNE¹

Zapovjedništvo I. Domobranskog Sбора
Op. Br. 1264/tajno
U Sisku, dne 23. travnja 1943

TAJNO!

Predmet: Dnevno izvješće
za dan 23. travanj 1943. g.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA
(Operativni odjel)

Savezno zapovjedi Op. Br. 3219/Tajno od 9. VIII. 1942.
godine, dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:
(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:
bez osobitih promjena.

**1. — B — DJELATNOST PODREĐENIH CETA I POJEDINOSTI
O NEPRIJATELJU:**

Operativno područje grada Zagreba:
bez događaja.

Operativno područje 1. pješачke divizije:

1. — Noću 22/23. o. m. oko 0100 sati jedna skupina partizana² nepoznate jačine došla je u s. Raven (6 km. j.z. od Križevaca), spalila občinu i udaljila se u nepoznatom pravcu.

2. — Noću 22/23. o. m. u 0100 sati jedna skupina od oko 150 partizana³ izvršila je napad na željezničku prugu kod s. V. Mučne (8. km. j.z. od Koprivnice). U vođenoj borbi partizani su odbijeni i povukli se u pravcu V. Poganca.

Jedna sat Dorabpuka u V. Mučni imala je sljedeće gubitke:⁴ 1 mrtav, 2 ranjena i 90 nestalih domobrana.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 9/1—17, k. 22 A.

², ³ i ⁴ Akcije je izvodio Kalnički NOP odred. Vidi tom V, knj. 15, izvještaj Kalničkog NOP odreda od 13 svibnja 1943 god. Štabu Druge operativne zone.

Operativno područje V. gorskog zdruga:
Izvršena su razviđanja bez osobitih događaja.
1. — C —, 2. i 3. Bez promjene.

PO NALOGU ZAPOVJEDNIKA
GLAVAR STOŽERA
pukovnik (Klišanić)
Klišanić

P 24/IV D

BR. 171

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 23 TRAVNJA 1943 GOD. O STANJU ČET-
VRTOG STAJAĆEG ZDRUGA USTAŠKE VOJNICE¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIČA	DAN: 23.4.43.	SAT I MINUT: 0615	BROJ: 80
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 23.4.43.	SAT I MINUT: 0650	BROJ: 602

S A D R Ž A J

Najžurnije:

Za koga: OPERATIVNOM ODJELU i HRVOPOU

Spoj: . — .—

IV stajaći zdrug ustaške vojnice pokazao se je u posljednjim borbama nedoraslim za operacije.

Pri najmanjem okršaju bojne napuštaju borbu.

Množe se slučajevi bjegstva k odmetnicima.

Razlozi: demoralizacija, slaba izvježbanost, slab nadzor, slab zapt, manjak u časticima, prisilno novčenje za ustašku vojnici, manjak u topničtvu i težkom naoružanju.

Sa ovim postrojbama, koje su pretežne u ovom području nemoguće se je održati.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 7/1—27, k. 22 A.

Ako ne možete pomoći imajte hrabrosti da naredite
povlačenje.

Op. broj 340/tajno

ZAPOLI

P 23/IV D

**NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
MINISTARSTVO DOMOBRANSTVA
II STOŽER DOMOBRANSTVA**

Broj 4148/taj.

U Zagrebu, dne 194 ..

Brolich

Upit na Hrvopo — šta je poduzeto
po ovoj brznoj Zapoli —

BR. 172

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 23 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI KOD
S. BILAJ¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIĆA	DAN: 23.4.43.	SAT I MINUT: 1950	BROJ: 85
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 23.4.43.	SAT I MINUT: 2045	BROJ: 626

Najžurnije:

S A D R Ž A J

Za koga: OPERATIVNI ODJEL

Spoj:

Bilaj nije uspjelo povratiti.²

Čete pristupile su za užu obranu Gospića.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 8/1—32, k. 22 A.

² Bilaj su zauzela dva bataljona Druge NOU brigade. Vidi dok.
br. 115.

Perušić, Lički Osik, Ribnik i Medak napušteni.³
Posada Ribnika i Medaka probija se preko Velebita.
Naši i talijanski zrakoplovi izvrsno su radili.
Molim pomoć zrakoplova prema posebnom dogovoru.
Op. broj 347 tajno.

ZAPOLI.

P 24/IV D

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 23.4. U SATI 2226
DEŠIFRIRAO DANA 24. 4. U SATI 0155 PODPIS: por. Boras

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČA- STNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
249	DAN 24. MJESEC 4 GOD. 43 SAT 01 MINUT 29	PODPIS: . ČIN:

³ Na ovom području je napadala Deveta NOU brigada i oslobodila Ribnik i Medak. Vidi dok. br. 115 i 173.

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 24 TRAVNJA 1943 GOD. O STANJU KOD
GOSPIĆA¹**

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIĆA	DAN: 24.4.43.	SAT I MINUT: 1225	—III BROJ: 89
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 24.4.43.	SAT I MINUT: 1305	BROJ: 644

Najžurnije prije svega !!!

SADRŽAJ

Za koga: OPERATIVNI ODJEL

Spoj: —. —

I. bojna 12 p.p. pukovnije kod Medka razpršena.²
Situacija kod Gospića kritična pa predstoji podpuno
obkoljenje.³

Hrane ima samo za 4 dana.

Posada moralno nedorasla za uspješnu odbranu —
u 18 sati izdati ću nalog za evakuaciju stanovništva,
a sutra 25. travnja napuštam sa četama Gospić.

Op. br. 351 *tajno*.

ZAPOLI.

P.

24/IV D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 9/1—11, k. 22 A.

² Napad je izvršila Deveta NOU brigada. Vidi dok. br. 102, 103, 104 i 172.

³ Vidi dok. br. 105 i 114 i tom V, knj. 15, izvještaj Štaba Osme divizije od 8 svibnja 1943 god. Štabu Prvog korpusa NOV i PO Hrvatske o napadu na Gospić.

**PRIMIO BRZOJAVKU DANA 24.4. U SATI 1310
DEŠIFRIRAO DANA 24. 4. U SATI 1345 PODPIS: Filković, Boras por.**

OČEVIDNI BROJ PRIMLJENA:
BRZOJAVKE

PODPIS I ČIN ČA-
STNIKA, KOJI JE
BRZOJAVKU
PRIMIO:

255

DAN 24. MJESEC 4. GOD. 43.

PODPIS:

SAT 13 MINUT 50

ČIN: stk.

BR. 174

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG ZAPOVJEDNIŠTVA ORUŽNIŠTVA
OD 25 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU SINJSKOG BATA-
LJONA NA S. DONJI BITELIC I S. NEORIC¹**

**NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
GLAVNO ZAPOVJEDNIČTVO ORUŽNIŠTVA
SIGURNOSTNI ODJEL**

Broj 115/tajni.

U Zagrebu, dne 25. travnja 1943.

Predmet: Dnevno izvješće od
25. travnja do 8 sati.

- 1). GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (Operativni odjel).
- 2). GLAVNOM RAVNATELJSTVU ZA JAVNI RED I SIGURNOST.

PODRUČJE 4. ORUŽNICKE PUKOVNIJE:

Noću 13/14. IV. na rieci Savi kod šume »Dobreč« (14 km j. ist. Srem. Mitrovice) partizani su zapalili 1 šlep.

PODRUČJE 6. ORUŽNICKE PUKOVNIJE:

8. IV. naša posada u selu Do.fnji] Bitelić (14 km s. Sinja) odbila je napadaj jedne jake skupine partizana Dinarskog odreda.² Vlastiti gubitci: 6 ranjenih, dok je neprijatelj imao 8

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 10/1—7, k. 22—a.

² i ⁸ Napad izvršio Sinjski bataljon. Vidi dok. br. 69.

9. IV. partizani su napali naše postrojbe kod mjesta Krstatice (21 km j. Imotskog). Na našoj strani poginuo je 1 ustaša i 1 domobran i izgubljena je 1 strojica i 1 puška, dok gubitci partizana nisu poznati.

11. IV. skupina oko 60 partizana napala je selo Neorić³ (10 km z. j. z. Sinja), koje je branilo 20 milicionara. Milicionari su napadaj odbili bez vlastitih gubitaka, dok je 6 partizana poginulo i 1 zarobljen.

Pročelnik sigurnostnog odjela
pukovnik (Osmanagić)
Osmanagić

(M. P.)⁴

P 25/IV D

⁴ Okrugli pečat: kao u naslovu.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 25 TRAVNJA 1943 GOD. O NAPADU KALNIC-
KOG NOP ODREDA NA SV. IVANA ZELINU¹

Zapovjedništvo I. Domobranskog Sбора
Op. Br. 1286/Tajno
U Sisku, dne 25. travnja 1943

Predmet: Dnevno izvješće
za dne 25. travanj 1943 g.

J

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA
(Operativni odjel)

Savezno zapovjedi Op. Br. 3219/Tajno od 9. VIII. 1942
godine, dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1 :100.000)

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

bez osobitih promjena.

**1. — B — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI
O NEPRIJATELJU:**

Operativno područje grada Zagreba:

1. — Noću 25 IV. oko 0100 sati ušla je jedna manja sku-
pina (navodno oko 60) u s. Turopoljski Lekenik (18 km. s. z.
od Siska) i upala u nastambe 2. sati I. radne bojne, razoružala
12 stražara, a iz skladišta odneli 16 pušaka i odveli 60 domo-
brana.

Pošto je ovo izvršeno bez otpora, to je po ovome Zapo-
vjedništvo I. domobranskog zbora naložilo najstrožiju izragu,
radi stavljanja krivaca pod ratni sud.

2. — 25. IV. u 0100 sati jedna manja skupina partizana²
upala je u s. Pešćenicu (14 km j.i. od V. Gorica) i odvela sa
sobom 9 mladića unovačenih 1924. godine.

Odmetnici povukli su se u pravcu s. Cerja.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 11/1—9, k. 22 A.

² i ³ Vidi tom V, knj. 15, izvještaj Kalničkog NOP odreda od
13 svibnja 1943 god. Štabu Druge operativne zone.

3. — Zapovjedništvo posade Ludbreg javlja da je 25. IV. u 0030 sati napadnut³ između s. Slanja i s. Leskovca teretni samovoz Poglavnikovog Tjelesnog Zdruga, koji je išao po hranu u Zagreb.

Gubitci: 3 ustaše poginuli i 1 građanin, a 1 ustaša pobjegao.

Radi spašavanja samovoza upućena je 1. sat P. T. S. sa 1 konjaničkim vodom.

4. — 25. IV. u 0230 sati napala je jedna skupina partizana⁴ (navodno oko 700) oružničku postaju u Sv. Ivanu Zelini (26. km. s. i. od Zagreba). Nakon kratke borbe oružnici su svladani, razoružani i svučeni, a potom pušteni.

Zgrada kotarske oblasti, občine i oružničke postaje demolirane, a pismohrana iz ovih ureda spaljena. B. b. veze oko Sv. Ivana Zeline prekinute.

Partizani su došli iz pravca Križevaca, kamo su se i povukli.

Upućena je pomoć iz Marije Bistrice 1 ojačani vod 2. sata ustaške bojne u Sv. Ivanu Zelini.

Operativno područje I. pješачke divizije:

Bez događaja.

Operativno područje V. gorskog zdruga:

1. — 24. IV. oko 23 sata noćna zasjeda II. bojne V. gorskog zdruga kod k. 208 (5 km. j. z. od Bučice) razbila je jednu skupinu partizana bez vlastitih gubitaka. Gubitci partizana: 3 poginula i 2 puške zaplijenjene.

2. — U toku 25. IV. vršena su razviđanja bez osobitih događaja.

3. — Podhvat u području s. Cerja (8 km. j. z. od Lekenika) izvršen je bez dodira sa neprijateljem.⁵

1. — C. — Pošto je utvrđeno sigurno grupisanje komunističke skupine u području Cerja (8 km. j. z. od Lekenika) to je zapovjednik I. domobranskog zbora naložio da se sutra 26. IV. o. g. izvrši jedan širi podhvat sa četama V. gorskog zdruga, Lekeničkog odsjeka i obrane Siska.⁶

2 i 3 Bez promjene.

PO NALOGU ZAPOVJEDNIKA

ZASTUPA GLAVARA

bojnik (Šteger)

Šteger

P 28. IV. 1943 D

⁴ Napad izvršio Drugi bataljon Kalničkog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 15, izvještaj Kalničkog NOP odreda od 13 svibnja 1943 god. Štabu Druge operativne zone.

⁵ i ⁶ O ovoj akciji vidi dok. br. 176.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 27 TRAVNJA 1943 GOD. O PREDVIĐENOJ AK-
CIJI NA PODRUČJU KALNIKA¹

Zapovjedništvo I. Domobranskog Sбора

Op. Br. 1317/Tajno

U Sisku, dne 27. travnja 1943

TAJNO!

Predmet: Dnevno izvješće
za 27. travanj 1943. godine.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA
(Operativni odjel)

Savezno zapovjedi Op. Br. 3219/Tajno od 9. VIII. 1942.
godine, dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1 : 100.000)

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

bez osobitih promjena.

**1. — B — DJELATNOST PODREĐENIH CETA I POJEDINOSTI
O NEPRIJATELJU:**

Operativno područje grada Zagreba:
bez događaja.

Operativno područje I. pješačke divizije:
bez događaja.

Operativno područje V. gorskog zdruge:

1. — Podhvat III. bojne iz Pokupskog pravcem: s. Hotnja
— s. Cerje — Lekenik u cilju čišćenja područja s. Cerje — s.
Perkovec (8 km. j. s. od Lekenika) završen je — bez dodira sa
neprijateljem.

2. — 27. IV. 3. sat XI. ustaške bojne prilikom razviđanja
kod s. Rule (10 j. i. od Gline) napadnuta je od strane jedne
skupine partizana. Partizani su razpršeni bez vlastitih gubitaka.

Ista sat je kod Čemernice (12 km. z. od Gline) ponovno
napadnuta. Borba je još u toku.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 13/1—27, k. 22 A.

1. c.
Od 28. IV. do 2. V. izvršit će se podhvat na području Kalnika.²

28. IV. o. g. odpočinje podhvat i u 0430 sati imaju biti učestvujuće postrojbe grupirane kako slijedi:

Koprivnička podgrupa: Koturaška bojna, 1. polubitnica I. top. sklopa na postavima u Rasinji (10 km. z. od Koprivnice).

Ludbreška podgrupa: 1 sat 2. novačke bojne, 1 pohodni sat 14. p. p. iz Varaždina i 1 sat I. top. sklopa (pješke) na postavima 2V2 km. j. z. i južno od Ludbrega.

Križevačka podgrupa: (III. bojna V. gorskog zdruga) i 1 polubitnica II. topničkog sklopa na crti: Gušćerovec — Sv. Petar Orehovec (6—9 km. s. z. od Križevaca).

Novomaroška podgrupa: XI. ustaška bojna bez 1 sati na crti: Finčevac — G. Rieka (12—15 km. s. z., od Križevaca).

Željeznička grupa: Legionarski'sat, konjanički sat I konjaničkog sklopa i 13. sat 2. p. p. na osiguranju željezničke pruge Križevci — Koprivnica.

Sv. Ivan Zelina: 2. ustaški sat ustaške posadne bojne iz Zagreba.

2. — Promjena postrojbi vidi se iz toč 1 C. za podhvat na području Kalnika.

3. — Nije bilo.

Osobitosti:

Kod 11. pješačke pukovnije u Starom Selu pojavilo se u vriemenu od 18. do 25. IV. o. godine 15 slučajeva pjegavog tifusa. Ovi domobrani prebačeni su u Topusko.

PO NALOGU ZAPOVJEDNIKA
ZASTUPA GLAVARA
bojnik (Šteger)
Šteger

29/IV P D

² O ovoj akciji vidi dok. br. 175 i tom V, knj. 15, izvještaj Štaba Kalničkog NOP odreda od 13 svibnja 1943 god. Štabu Druge operativne zone.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 28 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBAMA OKO
GOSPIĆA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIĆA	DAN: 28.4.43.	SAT I MINUT: 1630	BROJ: 109
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 28.4.43.	SAT I MINUT: 1730	BROJ: 741

Najžurnije!

S A D R Ž A J

Za koga: OPERODU I HRVOPOU

Spoj: .—.—.

Ono što sam predviđao uslijedilo je.
Odsječeni smo između Brušana i Oštarija.²
Stanje kod Brušana teško.³
Ne možemo se više ni evakuirati ni probiti.
Zalihe streljiva i hrane vrlo malene.
Stalno smo u teškoj borbi oko Gospića.⁴
Molim tražite od Supersloda da svojim snagama pojača Oštarije, jer je tamošnja posada preslaba da izdrži pritisak jakih odmetničkih snaga,⁵ koje su krenule prema Oštarijama.
Ovo je zatraženo i preko talijanskog častnika za vezu.

ZAPOLI

Op. br. 386/tajno.

P 28/IV D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 13/1—25, k. 22 A.

² i ⁸ Tu se tada nalazila Druga NOU brigada Šeste divizije. Vidi dok. br. 115, 178 i 181.

³ Napad su vršili dijelovi Devete brigade. Vidi dok. br. 115.

⁴ Borbe su vođene sa Drugom i Devetom brigadom. Vidi dok. br. 105 i 115.

**PRIMIO BRZOJAVKU DANA 28.4. U SATI 1925
DEŠIFIRAO DANA 28. 4. U SATI 2045 PODPIS: Filković stk.**

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČA- STNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
301	DAN 28. MJESEC IV. GOD. 43. SAT 20 MINUT 55	PODPIS: Švr1juga ppk ČIN:

BR. 178

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 28 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBI KOD
BRUŠANA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIĆA	DAN: 28.4.43.	SAT I MINUT: 2125	BROJ: 111
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 28.4.43.	SAT I MINUT: 2200	BROJ: 747

Prije svega!

S A D R Ž A J

Za koga: OPERODU I HRVOPOU
Spoj: .—.—.

II. lovačka i 34. ustaška bojna u Brušanima razpr-
šene i djelomično zarobljene.²
Manji dijelovi probili se prema Oštarijama.³

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 13/1—24, k. 22 A.

² Napad vršili dijelovi Devete NOU brigade. Vidi dok. br. 115,
177 i 181.

³ Gonjenje ovih dijelova vršila Druga NOU brigada. Vidi dok.
br. 115.

ZAPOLI

Op. broj 388.

P 29/IV D

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 28.4. 43. u sati 2215
DEŠIFRIRAO DANA 28. 4. U SATI 2240 PODPIS: Filković stk.

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČA- STNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
303	DAN 28. MJESEC IV. GOD. 43. SAT 22 MINUT 45	PODPIS: ŠvrIjuga ppk ČIN:

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 30 TRAVNJA 1943 GOD. O UGROŽENOSTI
GOSPIĆA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIC	DAN: 29.4.43.	SAT I MINUT: 0830	BROJ: 113
ČUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 29.4.43.	SAT I MINUT: 1038	BROJ: 752

S A D R Ž A J

Za koga: OPERATIVNOM ODJELU
I HRVOPOU

Spoj:

Protivnik dan i noć potiskuje.
Noću 28. na 29. izvršeno više napada² na Gospić ja-
kim snagama.
Napadi odbijeni.
Rezultat javiti će se naknadno.
U Gospiću imamo još samo tri krnje bojne.
Vratite nam žurno naše razpršene snage, koje se
prikupljaju u Karlobagu i Oštarijama prodorom svi-
ježih snaga kroz tjesnac, potom osigurajte put Bru-
šane — Karlobag sviježim snagama.
Ovim nam možete u prvi mah donekle pomoći.
Treba žurno snaga.
Stanje vrlo kritična.
Degažirajte nas sa drugih područja.
Primjećene su protivničke snage iz Otočca.³

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 14/1—5, k. 22—a.

² Riječ je o borbama na periferiji grada koje su vodili dijelovi Šeste i Ošme divizije. Vidi dok. br. 105, 114, 115, 145 i tom V, knj. 15, izvještaj Štaba Ošme divizije od 8 svibnja 1943 god. Štabu Prvog korpusa NOV i PO Hrvatske o napadu na Gospić.

³ Odnosi se na smjenu bataljona Četvrte NOU brigade. Vidi tom V, knj. 15, izvještaj Štaba Ošme divizije od 8 svibnja 1943 god. Štabu Prvog korpusa NOV i PO Hrvatske.

Op. broj 390 tajno.
29/IV D

ZAPOLI
P

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 29.4. U SATI 1130
DEŠIFIRAO DANA 29. 4. U SATI 1250 PODPIS: Boras por.

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČA- STNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
311	DAN 29. MJESEC 4. GOD. 43. SAT 12 MINUT 55	PODPIS: Dits ^ČIN: ppk

BR. 180

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 29 TRAVNJA 1943 GOD. O STANJU KOD
GOSPIĆA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIĆA	DAN: 29.4.43.	SAT I MINUT: 1545	BROJ: 116
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 29.4.43.	SAT I MINUT: 1635	BROJ: 761

S A D R Ž A J

Za koga: OPERATIVNOM ODJELU i HRVOPOU
Spoj: .—.—.

Molim najžurnije organizirajte i uputite hrvatske
čete, koje se nalaze na potezu Karlobag — Oštarije
tokom ove noći priekim putem na Smiljansko Polje

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 14/1—27, k. 22 A.

željeznički most na sastavku rijeke Like i Novčiče radi udara u leđa i bok neprijatelju,² koji sa toga pravca najteže ugrožava Gospić.

Ove čete neka naslone lievo krilo na rijeku Otešicu, a sa njima neka zapovieda ustaški poručnik Glarlan ako nema starijeg sposobnog častnika.

Na pojavu zrakoplova obilježiti se hrvatskim zastavama.

Ovo bi zapovjedio i njima, ali sa tim četama nemam veze.

Molim dostaviti i Poglavniku.

ZAPOLI

Op. broj 394/tajno.

Brzjavka u zakašnjenju zbog traženja ispravaka.

389 od 29/IV tajno³

P 30/IV D

Zračna luka Zagreb

Prije svega pomognite nas nadlietanjem kroz cijeli dan. Tucite šumarke i zaseoke neposredno sj., sj-z i sj.-i od Gospića. — Zatim s. Rizvanušu sa k. 626 i 672 i put Brušane i Oštarije. — Brušane i Oštarije pale. — Talijani vrše protunapad na Oštarije.

Stanje vrlo kritično. Zrakoplovi nek. se ne spuštaju u Gospić dok ne javimo da je uzletišta osigurano.

Zapoli

29—IV

Ob. br. 389/taj.

0500 sati

Gospić

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 29.4. U SATI 1815

DEŠIFRIRAO DANA 29. 4. U SATI 2015 PODPIS: Filković stk.

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA: DAN 29 MJESEC IV. GOD. 43. ! SAT 20 MINUT 15	PODPIS I ČIN ČASTNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
		PODPIS: ČIN:

² Snagama Šeste divizije. Vidi dok. br. 105, 115 i 177.

³ Ovo, u originalu, pisano olovkom.

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
GLAVNO RAVNATELJSTVO ZA JAVNI RED I SIGURNOST U ZAGREBU

Broj: 80364/43

Zagreb, dne 30. travnja 1943.

Predmet: Gospić - obkoljen po
partizanima.-

MINISTARSTVU ORUŽANIH SNAGA, Operativni odjel
VRHOVNOM ORUŽNIČKOM ZAPOVJEDNIČTVU

Z A G R E B

S pouzdanog izvora primilo je ovo Glavno rav-
nateljstvo sljedeće izvješće:

"Jučer je mjesto Brušane palo. Gospić je pod-
puno obkoljen. Moral kod naroda i vojske nikakav. Potrebna
je najžurnija pomoć. Partizani su se skoncentrirali oko Gos-
pića u velikom broju."

Čest je gornje izvješće naslovu staviti do zna-
nja u svrhu možebitnog postupka.

ZA DOL. S...
30. IV 1943

(Horvat)

15/1-4
22

IZVJEŠTAJ USTAŠKOG GLAVNOG RAVNATELJSTVA ZA
JAVNI RED I SIGURNOST OD 30 TRAVNJA 1943 GOD. O
PADU S. BRUŠANA I OPKOLJAVANJU GOSPIĆA OD
STRANE ŠESTE I OSME DIVIZIJE¹

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
GLAVNO RAVNATELJSTVO ZA JAVNI RED I SIGURNOST
U ZAGREBU

Broj: 80361/43 Zagreb, dne 30. travnja 1943.

Predmet: Gospić — obkoljen po
partizanima. — Žurno

MINISTARSTVU ORUŽANIH SNAGA, OPERATIVNI ODJEL
VRHOVNOM ORUŽNICKOM ZAPOVJEDNICTVU

Zagreb 1

S pouzdanog izvora primilo je ovo Glavno ravnateljstvo
sliedeće izvješće:

»Jučer je mjesto Brušane palo.² Gospić je podpuno obko-
ljen. Moral kod naroda i vojske nikakav. Potrebna je najžur-
nija pomoć. Partizani³ su se skoncentrisali oko Gospića u ve-
likom broju.«

Čast je gornje izvješće naslovu staviti do znanja u svrhu
možebitnog postupka.

ZA DOM SPREMNI!

30/IV D
P

Horvat
(Horvat)

(M. P.)⁴

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 15/1—7, k. 22 A.

² Brušane je zauzela Deveta NOU brigada. Vidi dok. br. 115,
177 i 178.

³ Snage Šeste i Osme divizije. Vidi dok. br. 102, 103, 105, 114 i 115.

⁴ Okrugli pečat: kao u zaglavlju.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 30 TRAVNJA 1943 GOD. O UGROŽENOSTI
GOSPIĆA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIĆA	DAN: 30.4.43.	SAT I MINUT: 0925	BROJ: 119 I
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 30.4.43.	SAT I MINUT: 0950	BROJ: 774

Najžurnije!

S A D R Ž A J

Za koga: MINORS ZAGREB HRVOPO SUŠAK
Spoj: .—.—.

Noću 29. na 30. Gospić više puta napadnut jakim snagama.²

General Gloria preporuča napuštanje Gospića.

Posada da se probija sama do Oštarija.

Moje čete u Karlobagu smatra nesposobnim da drže Oštarije.

Moje mišljenje što nemaju sposobnog častnika.

Ponovno najodlučnije molim da se postupi po mojim zahtjevima op. br. 390 i 394 tajno.

Bez svježih snaga svaki podhvat nemoguć.

Gospić ne mogu više napustiti iako bi htio, jer su snage nedovoljne.

Protivnik³ je svojim snagama iz Like probio i na putu je Brušane — Oštarije.

Šaljite žurno streljivo, puške, bacače top 75 mm,

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 14/1—37, k. 22 A.

² Na sam grad nije bilo napada, već su zauzimana uporišta oko grada i tako ostvarena potpuna blokada. Vidi dok. br. 105* 114, 115, 179 i 180.

³ Dijelovi Druge i Devete NOU brigade.

broj 395 tajno.

ZAPOLI

P.

30/IV D

Naređeno da se pošalje 60.000 naboja za pušku (SS), 5 sanduka (po 12) bombi za bacač 80 mm, 30 sanduka (po 3) granate za top 75 mm, 1000 ručnih bombi, svjetlučarski naboji i 150 upaljača za top 65 mm, — ali zračna luka nije mogla sve primiti, jer još imaju mnogo nagomilanog streljiva od ranije, a nemaju dovoljno krilaša za prenos niti je osiguran silazak u Gospić. —

30/IV. 1943. Boj. Perović

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 30 TRAVNJA 1943 GOD. O UGROŽENOSTI
GOSPIĆA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIĆA	DAN: 30.4.43.	SAT I MINUT: 1600	BROJ: 123
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 30.4.43.	SAT I MINUT: 1655	BROJ: 785

Prije svega!

SADRŽAJ

Za koga: OPEROD

Spoj: .—.—.

Neprijatelj² zauzeo Lički Novi i Oštru (kota 798) i svuda se nalazi pred žicom pripremajući obći napad na Gospić sa svih strana. Zašto zrakoplovstvo ne bombardira tražene ciljeve, to je veleizdaja. Šaljite najžurnije zrakoplovstvo i najsnažnije bombardirajte tražene ciljeve a naročito Oštru i Lički Novi.

PUKOVNIK SERTIC

UZLETIŠTU U IZVADKU PREDAO u 18.00 sati

*Puk. Obuljen*³ stk. Filković
Zrakoplovstvo bom- primio stk. Cvenček
bardiralo i ide ponovo na
zadatak Filković stk.

Ob.

30/IV. 18.40 sati

30/IV D

P

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog Instituta pod reg. br. 15/1—23, k. 22 A.

² Prva NOU brigada, ojačana jednim bataljonom Devete NOU brigade. Vidi dok. br. 113.

³ Ovaj dio teksta u originalu dopisan olovkom.

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 30.4. U SATI 1800
DEŠIFIRAO DANA . . . U SATIPODPIS: Filković

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČA- STNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
329	DAN 30. MJESEC IV. GOD. 43. SAT 18 MINUT 15	PODPIS: Dits ČIN: ppk

BR. 184

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 30 TRAVNJA 1943 GOD. O STANJU KOD
GOSPIĆA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Gospića	DAN: 30.4.43.	SAT I MINUT: 1730	BROJ: 126
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 30.4.43.	SAT I MINUT: 1755	BROJ: 788

Ncjžurnije!

S A D R Ź A J

Za koga: **POGLAVNIKU**

Spoj: .—.—.

Zbog toga što nas zrakoplovstvo već dva i pol dana
nije pomagalo izgubili smo dvije bojne.

Neprijatelj² je zauzeo najbližu okolicu Gospića i
svuda se nalazi pred žicom.

Bombardira nas usredotočenom vatrom bacača i to-
pova.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 15/1—31, k. 22 A.

² Vidi dok. br. 105, 114, 115 i tom V, knj. 15, izvještaj Štaba
Osme divizije od 8 svibnja 1943 god. Štabu Prvog korpusa NOV i PO
Hrvatske o napadu na Gospić.

Ima žrtava i [među] građanskim pučanstvom.
Molim najenergičnije bombardiranje cjelokupnim
Hrvatskim i Njemačkim zrakoplovstvom i to danju
i noću, jer nam se samo tako sada može pomoći.

Brzjavka bez podpisa, vjerovatno je od pu-
kovnika Sertića.

Gornji navodi nisu istiniti!

27. i 28. IV. preko cijeloga dana
zrakoplovstvo je djelovalo vrlo
intenzivno.

Vidi izvješća br. 120 od 29. IV.
stranu 5 i 6.

29. IV. i ako se je pokušavalo ra-
diti nije moguće bilo radi vrlo
slabih vremenskih prilika.

Vidi izvješće br. 121 od 1. V.
stranu 3.

Ob.

**PRIMIO BRZOJAVKU DANA 30.4 U SATI 1800
DEŠIFRIRAO DANA 30.4. U SATI 1845 PODPIS:**

Filković stk

PREMLJENA BEOGRADSKA

PRIMLJENO OD: GAZETA	DAN 30.4.43.	U SATI 19:05	BR. 127
PUTEM KRUGOVNEK POKVALE ZADOLJE	DAN 30.4.43.	U SATI 19:15	BR. 789

PRILJE SVJETA

SADRŽAJ

ZA KOBU: OPEROVU

SPOM: ...

Odbačeni smo u najjužnijoj odjani.
Moral podređenih opao.
Grad pun izbjeglica.
Dužnost vaša je da nas pomognete, jer smo vašom krivicom dospjeli u ovaj položaj.

08/11/400/tnjno.

ZAPOLI

PRIMO BEOGRADSKU DANA 30.4. U SATI 19:05
ISPRIPRAVO DANA 30.4. U SATI 19:15

OSVJEDUČENJE BR. 332	PREMLJENA: DAN 30. MJESEC IV. GOD. 43. SAT 19 MINUT 20	PODPIS I CIX ČASTNIKA KOJI JE BEOGRADSKU PRIMO PODPIS CIX
-------------------------	--	--

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA LIČKOG OPERATIVNOG
PODRUČJA OD 28 TRAVNJA 1943 GOD. O BORBAMA OKO
GOSPIĆA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: GOSPIĆA	DAN: 30.4.43.	SAT I MINUT: 1800	BROJ: 127
PUTEM KRUGO- VALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 30.4.43.	SAT I MINUT: 1832	BROJ: 789

Prije svega!

S A D R Ž A J

Za koga: OPERODU

Spoj: .—.—.

Odbačeni smo u najužu odbranu.²
Moral podređenih opao;
Grad pun izbjeglica.
Dužnost vaša je da nas pomognete, jer smo vašom
krivicom dospjeli u ovaj položaj.
400/tajno.

ZAPOLI

P 30/IV D

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 30.4. U SATI 1905
DEŠIFRIRAO DANA 30.4. U SATI 1915 PODPIS....

! OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČA- STNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMIO:
332	DAN 30. MJESEC IV. GOD. 43. SAT 19 MINUT 20	PODPIS: ČIN: Ppukovnik

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 15/1—33. k. 22 A.

⁸ Vidi dok. br. 104, 105, 114, 115 i tom V, knj. 15, izvještaj Štaba Osme divizije od 8 svibnja 1943 god. Štabu Prvog korpusa NOV i PO Hrvatske o napadu na Gospić.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 30 TRAVNJA 1943 GOD. O ZAUZEĆU OŠTARIJA OD STRANE DIJELOVA DRUGE NOU BRIGADE¹

Telegram

Datum i čas (otpreme
[prijema: 1.5.43; 0. 20

OD KOMANDE V AHM. KORPUSA
SUPERSLODI
i na znanje:
KOMANDI XI ARM. KORPUSA
KOMANDI XVIII ARM. KORPUSA

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 5821/op.

Br 7017
Stiglo: 1. V. 43—XXI

NOVOSTI DANA 30 TRAVNJA 1943 — XXI U 18 SATI

— Aktivnost ustanika:

Javljeno: dana 24-og premještaj XIV brigade² iz Brinja u zonu Gospić; dana 29-og kretanje ustanika u zoni Melnice (ZR-GU).

— Divizija »RE«:

Sektor Krivi put:

Patrola, o kojoj telegram 5774 od 29-og, utvrdila je kretanje partizanskih patrola na Malić Vrh (ZL-AF). U toku je pokret patrola upućene danas, 30-og, u zonu Butković Dolac (ZL-AD), Vrnča Vrh i Pavelići (ZP-AB).

Sektor Vratnik:

Noću 30-og izvršeno postavljanje noćnih zasjeda; ništa da se javi.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Četrnaesta NO fcsada nije išla u zonu Gospića, već u zonu Bosiljeva. Vidi dok. br. 84.

Prema izviđanju izvršenom danas, 30-og, u pravcu Žuta Lokva da bi se utvrdila aktivnost neprijatelja u ovoj zoni proizlazi da je mjesto Žuta Lokva zauzeto u toku dana od malog broja partizana,³ dok se njihov broj u toku noći povećao.

Sektor Gospić:

Hrvatski garnizon Oštarije (IH-FI) pao je u ruke ustanika.⁴ Dio garnizona povukao se u Gospić.

XIV Obalska brigada:

Paljba iz bacača i automatskog oružja na obranu prolaza Vrata (XL-FI).

U 14 sati nekoliko stotina partizana izvršilo napad na prolaz Vrata.⁵ Napad odbijen.

Gubici: neprijateljski: 3 mrtva utvrđena; naši: potporučnik Fiorenzo Enzo teško ranjen u grudni koš.

Broj raspršenih Hrvata popeo se na 1.200.

Grupacija Roberti:

Jutros 30-og odredi Antikom, dobrovolj. milicije izvršili izviđanje zone Vojnovac (IH-AL); ništa da se javi.

Lokomotiva civilnog voza koji je krenuo jutros u 13.05 iz Delnica prema Ogulinu i 12 vagona iskočili iz šina uslijed eksplozije mine u blizini 588/5 kilometra (VU-BD).

Pruga je neznatno oštećena; opravljavanje je u toku.

V-ta grupacija granične straže (G.A.F.):

Noću 29-og ustanici su prekinuli put Čabar — Prezid u predjelu Kranjci (US-BU).

Očišćena zona; ništa da se javi.

— Aktivnost avijacije:

Izviđana zona Jasenak (ZT-AP), Jezerane (XP-AD), Generalski Stol. U mjestu Jezerane primjećeno da su mnoge kuće kao i crkva, porušene.

— Aerogrupacija Zadar —

Primjećene su borbe u Gospiću i da je u toku borba kod blokadnog mjesta na putu za Brušane.

³ i ⁵ Vjerovatno se odnosi na dijelove Šeste NOU brigade. Vidi dok. br. 84.

⁴ Ovo uporište zauzeli su dijelovi Druge NOU brigade. Vidi dok.

Nikakav znak o povlačenju.
Naknadno će se javiti posljednje novosti o izvršenim zadacima.

GENERAL GLORIA 20503004

1/V

Robotti

Broj kopija:

- 1 Ekselenciji
- 1 Načelniku štaba
- 1 Pom. Načelnika štaba
- 2 Operativnom odjeljenju
- 1 obavještajnom odjeljenju
- 1 Komandi karabinjera
- 1 Odjeljenju telekomunikacija